

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-06/3
URBROJ: 613-01-06-1-25-18
Zagreb, 23. srpnja 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski lovački
savez
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O SAVEZU	16
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	16
	Sustav unutarnjih kontrola	21
	Planiranje	22
	Financijski izvještaji	24
	Projekti financirani u 2023.	36
	Nabava	37
III.	REVIZIJA ZA 2023.	38
	Ciljevi i područja revizije	38
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	38
	Metode i postupci revizije	39
	Nalaz za 2023.	40

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskog lovačkog saveza (dalje u tekstu: Savez) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Saveza sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je suzdržano mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) SUZDRŽANO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Državni ured za reviziju izražava suzdržano mišljenje o financijskim izvještajima Saveza za 2023., zbog nemogućnosti pribavljanja dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza, što je opisano u odjeljku Osnova za izražavanje suzdržanog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje suzdržanog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje suzdržanog mišljenja opisane su u nastavku.

- Za 2023. Savez vodi dnevnik i glavnu knjigu. Od pomoćnih knjiga vodi: knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine, knjige potraživanja i obveza, knjige blagajni, knjigu putnih naloga i evidencije korištenja službenih automobila, a od posebnih pomoćnih evidencija: knjige ulaznih i izlaznih računa te evidenciju izdanih jamstava.

Pomoćnu knjigu dugotrajne nefinancijske imovine i knjigu potraživanja po osnovi danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama) Savez ne vodi, iako je u glavnoj knjizi evidentirana i u financijskim izvještajima (Bilanci) iskazana vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u iznosu od 3.439.935,93 eura te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 860.442,85 eura, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom. Također, za primljene i izdane instrumente osiguranja plaćanja (između ostalog, primljene i izdane zadužnice, mjenice i garancije za dane zajmove članicama Saveza te za izvršavanje prava lova u državnim lovištima) Savez ne vodi pomoćnu knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima). Nadalje, nije ustrojena ni analitička evidencija sitnog inventara u uporabi (stanje sitnog inventara i auto guma u uporabi početkom i koncem 2023. evidentirano je u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u jednakoj vrijednosti od 155.388,20 eura, i to u okviru materijalnih rashoda, iako je tijekom 2023. nabavljeno sitnog inventara u vrijednosti od 17.118,85 eura).

Pojedine ustrojene pomoćne knjige (knjige blagajni i knjiga putnih naloga) te posebna pomoćna evidencija (izdanih jamstava) nisu uredno vođene.

Savez je u 2023. obavljao poslovanje gotovim novcem putem dvije knjige blagajne, i to: glavne blagajne (do 24. siječnja 2023. nakon čega se isplate materijalnih troškova provode na bankovne račune) i fiskalne blagajne (programskog rješenja) koja se koristi za naplatu po izlaznim računima za prodanu robu i izvršene usluge. Blagajnički izvještaji glavne blagajne (s pripadajućim uplatnicama i isplatnicama) za razdoblje od 1. do 24. siječnja 2023., na temelju kojih je u glavnoj knjizi evidentiran promet, nisu dostavljeni Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.), a dostavljen je dio rekapitulacija zaključaka (prometa) na temelju kojih je u glavnoj knjizi evidentiran promet fiskalne blagajne. S obzirom na navedeno nije moguće provjeriti ispravnost i točnost vođenja blagajničkog poslovanja glavne blagajne do 24. siječnja 2023., kao ni potvrditi postupanje u skladu s Odlukom Predsjednika Saveza od 1. siječnja 2023., kojom je utvrđen blagajnički maksimum za fiskalnu blagajnu Saveza u iznosu od 2.500,00 eura.

Knjiga putnih naloga, koja sadrži ukupno 562 putna naloga, nije uredno vođena jer veći dio putnih naloga nije upisan kronološkim redom prema datumu izdavanja. Također, nisu unesene sve stavke knjige putnih naloga, i to: predviđeni podaci iznosa dnevnice i troškova putovanja po obračunu pojedinog putnog naloga.

Savez vodi evidenciju izdanih jamstava koja sadrži podatke prema ugovorima o jamstvu za uredno izvršenje zakupa/koncesije prava lova u lovištima zaključenim s lovoovlaštenicima, članovima Saveza na njihov zahtjev. Navedena evidencija ustrojena je prema županijama i lovištima na njihovom području i sadrži podatke o nazivu lovoovlaštenika, datumu zaključenja i trajanja ugovora o jamstvu te iznosu godišnje zakupnine (iznos avalirane mjenice), ali za pojedina lovišta nisu navedeni podaci o iznosu godišnje zakupnine i datumu trajanja ugovora.

Nadalje, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama obavljeno je na temelju knjigovodstvenih isprava, odnosno dokumenata o poslovnim promjenama koji većim dijelom nisu kontrolirani ni ovjereni ili iz kojih se ne može nedvojbeno potvrditi da su prethodno kontrolirani i ovjereni.

Tako u poslovnim knjigama evidentirana 203 ulazna računa u iznosu od 681.482,52 eura nisu prethodno ovjerena potpisom naredbodavca, a 237 ulaznih računa prema kojima je nabavljena roba i usluge u iznosu od 827.035,69 eura nije prethodno ovjereno potpisom računopolagatelja. Nadalje, ulazni računi na temelju kojih su evidentirani rashodi za reprezentaciju u iznosu od 39.238,78 eura ne sadrže svrhu ugošćivanja ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije. Ulazni računi na temelju kojih su evidentirani rashodi za usluge poslovnog savjetovanja u iznosu od 31.853,41 euro ne sadrže specifikaciju izvršenih usluga (ili uz račun priložen izvještaj o obavljenim uslugama), kojim bi se potvrdilo izvršenje ugovorenih usluga.

Pojedini putni nalozi ne sadrže obvezne podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje. Od 562 izdana putna naloga u 2023., njih 41 ne sadrži registarsku oznaku automobila, iako se putovalo privatnim automobilom, 20 putnih naloga nema upisano početno i završno stanje brojila – kilometar/sat, 228 putnih naloga ne sadrži potpis ovlaštene osobe, 121 putni nalog ne sadrži likvidaciju obračuna, 466 putnih naloga ne sadrži izvješće s puta, a uz 19 putnih naloga nisu priložene isprave kojima se dokazuju nastali izdaci za cestarinu u iznosu od 564,06 eura, iako su isplate izvršene.

Savez nije Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) dostavio knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje su rashodi amortizacije u iznosu od 121.050,87 eura evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima, stoga nije moguće potvrditi vjerodostojnost navedenih rashoda, odnosno provjeriti točnost obračuna amortizacije.

Za početna stanja pojedinih računa imovine evidentirana u glavnoj knjizi za 2023., nastala u prethodnim razdobljima, Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije dostavljena knjigovodstvena i druga dokumentacija na temelju koje su ta stanja evidentirana te nije moguće potvrditi njihovu točnost. Navedeno se odnosi na početna stanja na računu druga nespomenuta potraživanja u iznosu od 115.965,95 eura, potraživanja za predujmove u iznosu od 36.387,66 eura, zajam društvu VILA GARIĆ d.o.o. u iznosu od 399.622,55 eura te nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 12.955,00 eura (prema podacima iz Bilješki uz Bilancu odnose se na nenaplaćene prihode iz prijašnjih godina od Virovitičko-podravske županije).

Za zajam društvu VILA GARIĆ d.o.o., prema podacima iz glavne knjige, stanje zajma iskazano početkom 2023. u iznosu od 399.622,55 eura tijekom godine je uvećano za obračunatu kamatu u iznosu od 9.590,94 eura te koncem 2023. iznosi 409.213,49 eura. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, u okviru ovog računa su u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) evidentirana sredstva prenesena navedenom društvu za razne namjene u prethodnim razdobljima te nije zaključen ugovor o zajmu. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) druga dokumentacija iz koje bi se mogao potvrditi navedeni poslovni događaj Državnom uredu za reviziju nije dostavljena.

Nadalje, u okviru drugih nespomenutih potraživanja (2.178.606,68 eura) tijekom 2023. su na temelju izvoda računa otvorenih u poslovnim bankama bez vjerodostojne dokumentacije u poslovnim knjigama evidentirana potraživanja od društava u vlasništvu Saveza (VILA GARIĆ d.o.o. i HLS TRGOVINA d.o.o.) u iznosu od 2.096.423,71 euro, od čega se 2.072.000,00 eura odnosi na prijenos novčanih sredstava navedenim društvima (2.040.000,00 eura društvu VILA GARIĆ d.o.o. i 32.000,00 eura društvu HLS TRGOVINA d.o.o.); 20.423,71 euro na podmirenje obveza navedenih društava prema drugim subjektima, a 4.000,00 eura na terećenje društva VILA GARIĆ d.o.o. za plaćenu naknadu poslovnoj banci za odobravanje revolving kredita, za što društvu nije prethodno ispostavljen račun niti je plaćena naknada (u poslovnim knjigama evidentirano u okviru financijskih rashoda).

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u jednakom iznosu od 2.000.000,00 eura depozit u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama (u okviru financijske imovine) te obveze za kredite i zajmove. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe Saveza, spomenuti depozit je u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan na temelju Ugovora o oročenom depozitu te Sporazuma o zalogu oročenog depozita zaključenih u listopadu 2023. s poslovnom bankom, u kojima se navodi da je Savez deponirao sredstva u iznosu od 2.000.000,00 eura u spomenutoj poslovnoj banci kao instrument osiguranja Ugovora o revolving kreditu. Nadalje, obveze za kredite i zajmove u jednakom iznosu evidentirane su u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima na temelju Ugovora o revolving kreditu, koji je Savez zaključio s poslovnom bankom također u listopadu 2023. Kredit je ugovoren u iznosu od 2.000.000,00 eura za investicijsko ulaganje, odnosno namjensko korištenje za isplatu pozajmice društvu VILA GARIĆ d.o.o., a može se iskoristiti u cjelokupnom iznosu ili djelomično, na temelju zahtjeva za korištenje dostavljenog poslovnoj banci. Rok vraćanja je 20. travnja 2025., uz ugovorenu fiksnu kamatnu stopu od 5,5 % godišnje na iznos iskorištenog kredita. U slučaju da Savez navedenu pozajmicu isplati iz vlastitih sredstava, ugovoreno je da će se kredit isplatiti na posebni depozit otvoren kod banke koji će služiti kao osiguranje za predmetni revolving (punjenje depozita). Iako je Savez društvu VILA GARIĆ d.o.o. isplatio pozajmicu iz vlastitih sredstava (utvrđeno uvidom u promet žiroračuna), poslovna banka nije do konca 2023. isplatila kredit Savezu kako je to utvrđeno ugovorom o revolving kreditu niti je otvoren poseban račun depozita Saveza. Nadalje, Savez u navedenoj poslovnoj banci nema deponirana sredstva u iznosu od 2.000.000,00 eura (utvrđeno uvidom u izvod otvorenih stavaka poslovne banke na 31. prosinca 2023.), kao ni obveze za kredit u jednakom iznosu. Druga knjigovodstvena dokumentacija o navedenom poslovnom događaju nije dostavljena Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.). Iz navedenog proizlazi da opisani poslovni događaj (neiskorišteni revolving kredit) u trenutku nastanka nije imao utjecaj na temeljne knjigovodstvene kategorije (bilančne pozicije: depozit (u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama) te obveze za kredite i zajmove).

Blagajnički izvještaji/rekapitulacije zaključaka putem kojih je obavljano evidentiranje prometa blagajne u poslovne knjige nisu ovjereni ni kontrolirani. Nadalje, stanje novca u blagajni iskazano u financijskim izvještajima za 2023. iznosi 0,00 eura, a u poslovnim knjigama evidentirano je u negativnom iznosu od 18,69 eura.

U glavnoj knjizi početno stanje računa glavne blagajne na 1. siječnja 2023. iznosilo je 555,43 eura, dugovni promet u 2023. iznosio je 424,72 eura, potražni 998,84 eura te negativno stanje glavne blagajne koncem 2023. iznosi 18,69 eura. Nadalje, tijekom 2023. iz fiskalne blagajne na poslovne račune Saveza položena je gotovina u iznosu od 64.621,45 eura, za što je dostavljen dio rekapitulacija zaključaka prometa na temelju kojih je u glavnoj knjizi evidentiran promet fiskalne blagajne. Navedene rekapitulacije zaključaka fiskalne blagajne odnose se na proizvoljna razdoblja; nisu ovjerene ni kontrolirane; uz njih su priloženi ispostavljeni fiskalizirani računi te virmanski nalozi za pologe gotovine na poslovni račun, ali ne i pripadajuće uplatnice i isplatnice te nije moguće nedvosmisleno utvrditi mjesto i vrijeme njihovog sastavljanja i njihov materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnih događaja povodom kojih su sastavljene. Također, u razdoblju od 29. do 31. prosinca 2023. naplaćeni su izlazni računi u gotovini u ukupnom iznosu od 368,64 eura, što je na poslovni račun Saveza položeno 9. siječnja 2024. te je stanje novca u fiskalnoj blagajni koncem 2023. trebalo biti iskazano u financijskim izvještajima i evidentirano u poslovnim knjigama najmanje u iznosu od 368,64 eura.

Pojedini prihodi, rashodi i imovina nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu podataka iskazanih u financijskim izvještajima. Tako su prihodi od prodaje časopisa u iznosu od 38.422,37 eura te prihodi od prodaje mesa divljači u iznosu od 2.531,30 eura evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računu prihoda od usluga umjesto na računu prihoda od prodaje robe. Nadalje, na računu materijalnih rashoda u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani troškovi nabave: električnih čuvara (ograda) u lovištima u iznosu od 20.422,80 eura, dalekozora u iznosu od 3.204,50 eura te dva mobilna uređaja u iznosu od 2.024,50 eura umjesto na računu nefinancijske imovine. Nadalje, u okviru nefinancijske imovine na računu osnivački izdaci u poslovnim knjigama je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost poslovnih udjela u iznosu od 998.075,52 eura (u društvu VILA GARIĆ d.o.o. 995.421,06 eura i društvu HLS TRGOVINA d.o.o. 2.654,46 eura) umjesto u okviru financijske imovine na računu dionice i udjeli u glavnici. U okviru drugih nespomenutih potraživanja tijekom 2023. evidentirana su u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja od društava u vlasništvu Saveza u iznosu od 2.168.208,02 eura, kao i obračunate kamate na pozajmice u iznosu od 10.398,66 eura te bankovna naknada u iznosu od 4.000,00 eura. Navedena potraživanja od društava u vlasništvu Saveza trebalo je evidentirati i iskazati u okviru zajmova, obračunate kamate na pozajmice u okviru potraživanja za prihode od financijske imovine, a bankovnu naknadu u okviru financijskih rashoda. Također, u okviru zajmova pravnim osobama koje obavljaju poduzetničku djelatnost, u poslovnim knjigama su evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane kamate obračunate na zajam društvu VILA GARIĆ d.o.o. u iznosu od 9.590,94 eura, a u okviru zajmova građanima i kućanstvima kamate obračunate na zajmove zaposlenicima u iznosu od 2.980,01 euro koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru potraživanja za prihode od financijske imovine.

Nadalje, prihodi od pruženih usluga (provedba lovnogospodarske osnove) u iznosu od 13.006,80 eura te od zakupa imovine u vlasništvu Saveza u iznosu od 6.531,69 eura, kao i materijalni rashodi (usluge vještačenja i poslovnog savjetovanja, komunalne usluge, usluge prijevoza, trošak plina te motornog benzina i dizel goriva) u iznosu od 29.943,17 eura odnose se na 2021. i 2022. te nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani prema računovodstvenom načelu nastanka događaja (umjesto u 2023. trebalo ih je evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Saveza za 2021. i 2022.). Također, Savez je u okviru rashoda budućih razdoblja u poslovnim knjigama evidentirao i u financijskim izvještajima iskazao isplaćene potpore te donacije članicama Saveza za saniranje šteta nastalih uslijed elementarnih nepogoda tijekom 2023. u ukupnom iznosu od 57.000,00 eura. Sukladno računovodstvenom načelu nastanka događaja trebalo ih je priznati u rashode za donacije u obračunskom razdoblju na koje se odnose (2023.).

U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane obveze Saveza u ukupnom iznosu od 304.943,65 eura po zaključenim Sporazumima o namirenju/regresa/refundacija za naknade šteta na vozilima od divljači, na temelju odštetnih zahtjeva, a koji nisu isplaćeni do konca 2023. Nadalje, u poslovnim knjigama nije evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana vrijednost prava na izdavanje časopisa Dobra kob u iznosu od 43.134,92 eura. Navedeno pravo Savez je stekao na temelju Ugovora o prijenosu žiga zaključenog u prosincu 2015. s nositeljem žiga «Dobra kob» zaštićenim i upisanim u registar u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske. Ugovorom je utvrđena naknada za stjecanje žiga u iznosu od 325.000,00 kn (43.134,92 eura). U okviru materijalnih rashoda u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za sitni inventar u iznosu od 15.094,35 eura, a istovremeno nisu evidentirani ni iskazani u okviru nefinancijske imovine.

Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane, u okviru izvanbilančnih zapisa, potencijalne obveze i imovina u vezi sa sudskim sporovima u tijeku na 31. prosinca 2023., a prema Izvješću odvjetnika ovlaštenog za zastupanje Saveza, u tijeku je 27 sudskih sporova ukupne vrijednosti predmeta od 563.956,74 eura (pojedinačne vrijednosti od 583,18 eura do 266.608,53 eura). Također, nije evidentirana ni iskazana u okviru izvanbilančnih zapisa, vrijednost ugovora o revolving kreditu (2.000.000,00 eura) te primljenih i izdanih zadužnica, garancija i jamstava (Savez u 2023. ne vodi pomoćnu knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata, a ustrojena evidencija izdanih jamstava nije uredno vođena).

Povjerenstvo je sastavilo Izvještaj o obavljenom godišnjem popisu koncem siječnja 2024. u kojem je navedeno da je popisom obuhvaćena dugotrajna nefinancijska imovina u iznosu od 3.439.935,93 eura i kratkotrajna nefinancijska imovina u iznosu od 102.804,49 eura, financijska imovina u iznosu od 7.149.884,83 eura te obveze u iznosu od 3.606.596,20 eura. Popisom je utvrđen manjak/višak kratkotrajne nefinancijske imovine, dok manjkovi/viškovi dugotrajne nefinancijske imovine nisu utvrđeni. Uz Izvještaj o obavljenom godišnjem popisu priložene su popisne liste nefinancijske imovine (građevinski objekti, transportna sredstva, ostala oprema u radnim prostorijama i u lovištima te roba za daljnju prodaju) koje sadrže podatke o imovini prema vrsti i količini, ali ne i podatke o vrijednosti imovine, a uz imovinu u popisnim listama nije naveden inventarni broj.

S obzirom na to da Savez ne vodi pomoćnu knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, nije moguće povezati ni potvrditi popisanu imovinu s imovinom evidentiranom u glavnoj knjizi. Nadalje, iz popisne liste nefinancijske imovine u lovištima nije razvidno u kojem se lovištu imovina nalazi jer nije naveden naziv lovišta. Također, obavljeni popis imovine i obveza nije cjelovit jer nije obuhvaćena nefinancijska imovina Saveza koja se nalazi u apartotelu, muzejska građa Lovačkog muzeja (između ostalog, vrhunski trofeji u vlasništvu Republike Hrvatske, trofeji, fosili, lovačko oružje i oprema) te izvanbilančni zapisi (vrijednosni papiri i sudski sporovi u tijeku). Uz Izvještaj o obavljenom godišnjem popisu, za potraživanja i obveze priloženi su ispisi analitičkih kartica partnera, a nisu priloženi ovjereni Izvodi otvorenih stavaka kojima bi se potvrdilo da je knjigovodstveno i stvarno stanje istovjetno. Za novčana sredstva nisu priloženi izvodi poslovnih banaka, blagajnički izvještaji ni specifikacija izbrojenog novca po apoenima. Zakonski zastupnik nije donio odluku o prihvaćanju Izvještaja, odnosno o daljnjem postupanju po podnesenom Izvještaju povjerenstva za popis imovine i obveza. S obzirom na to da popis imovine i obveza za 2023. nije cjelovit te da je obavljen formalno, osnovna svrha godišnjeg popisa da se uskladi knjigovodstveno stanje s popisom utvrđenim stvarnim stanjem, nije postignuta.

Nadalje, u poslovnim knjigama za 2023. pogrešno je evidentiran rezultat poslovanja. Tako su početkom 2023. evidentirana početna stanja na računu Obračun prihoda i rashoda u iznosu od 1.782.365,12 eura te su istovremeno evidentirani višak prihoda u iznosu od 40.575,99 eura i manjak prihoda u iznosu od 1.320,86 eura. Tijekom 2023. izvršene su korekcije u okviru računa viška prihoda (za ispravke pogrešnih knjiženja u prethodnim godinama) u ukupnom iznosu od 56.555,95 eura. Koncem 2023. djelomično su provedena zaključna knjiženja kojima su se na kraju izvještajnog razdoblja za ukupan iznos rashoda (12.429.962,28 eura) odobrili računi rasporeda rashoda u skupini 49 i zadužili računi obračuna prihoda i rashoda skupine te za ukupnu svotu prihoda (13.401.114,19 eura) zadužili računi rasporeda prihoda u skupini 39 i odobrili računi obračuna prihoda i rashoda skupine 52. Nadalje, u poslovnim knjigama nije provedeno završno knjiženje utvrđivanja rezultata poslovanja te isti nije prenesen na propisane račune iz računskog plana za neprofitne organizacije: Višak prihoda poslovanja, odnosno Manjak prihoda poslovanja.

U Izvještaju o prihodima i rashodima te Bilanci za 2023. podaci o višku/manjku prihoda (tekuće godine te iz prethodnih godina), kao i o vlastitim izvorima nisu točno iskazani. Tako su u Izvještaju o prihodima i rashodima u stupcu Ostvareno prethodne godine u jednakom iznosu od 680.727,32 eura te u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju u jednakom iznosu od 671.151,91 euro iskazani višak prihoda tekuće godine (AOP 149) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 154). Preneseni višak/manjak prihoda (AOP 150 i 151) nije iskazan ni u stupcu Ostvareno prethodne godine ni u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju. U Bilanci su u stupcu Stanje 1. siječnja iskazani vlastiti izvori (AOP 196) u iznosu od 5.496.427,10 eura, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu od 4.355.534,17 eura. Iskazan je i višak prihoda (AOP 199) u iznosu od 680.727,32 eura, a u poslovnim knjigama je evidentiran u iznosu od 1.821.620,25 eura. Nadalje, u stupcu Stanje 31. prosinca su vlastiti izvori (AOP 196) iskazani u iznosu od 6.114.877,14 eura, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu od 4.349.812,84 eura. Iskazan je i višak prihoda (AOP 199) u iznosu od 680.727,32 eura, a u poslovnim knjigama je evidentiran u iznosu od 1.821.620,25 eura.

S obzirom na to da se ne može potvrditi točnost i istinitost podataka o rezultatu poslovanja evidentiranom u poslovnim knjigama, također se ne može potvrditi ni točnost i istinitost podataka o rezultatu poslovanja iskazanom u financijskim izvještajima. Zbog nemogućnosti pribavljanja dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza, Državni ured za reviziju ne može izraziti mišljenje o tome jesu li Financijski izvještaji Saveza za 2023. u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovne knjige vođene u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled ugovornih odnosa (ugovor o revolving kreditu, primljene i izdane zadužnice, garancije i jamstva) te sudskih sporova koji su u tijeku na 31. prosinca 2023., koji mogu postati obveza ili imovina. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Saveza za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pri upravljanju imovinom u 2023., između ostalog, pri davanju u zakup nekretnine u vlasništvu Saveza, zaduživanju Saveza i uknjižbi založnog prava na nekretninama Saveza, odluke je donosio Predsjednik Saveza bez prethodnog odobrenja Izvršnog odbora Saveza, iako je navedeno utvrđeno Statutom.

Prema Izjavi o osnivanju, društvo HLS TRGOVINA d.o.o. Savez je osnovao u cilju obavljanja gospodarske djelatnosti u svrhu ostvarivanja dobiti za društvo i raspodjele te dobiti osnivaču. Nekretnina, koju Savez također ima u svom vlasništvu i koju je u prethodnom razdoblju uredio i opremio kao aparthotel (pod nazivom Hotel Republika, u Ulici Vladimira Nazora 61 i 61/1, Zagreb), s kompletnim inventarom dana je temeljem ugovora od 30. rujna 2022. u zakup na neodređeno vrijeme društvu HLS TRGOVINA d.o.o. za obavljanje sljedećih djelatnosti: pripremanje i usluživanje jela, pića i napitaka i pružanje usluga smještaja. Izvršni odbor nije donio prethodnu odluku kojom se aparthotel daje u zakup i pod kojim uvjetima. Predsjednik Saveza, koji je ujedno i direktor društva HLS TRGOVINA d.o.o., potpisnik je ugovora o zakupu za obje ugovorne strane. Prema navedenom ugovoru, aparthotel se daje u zakup u viđenom stanju s kompletnim inventarom (primopredajni zapisnik s popisanim inventarom nije sastavljen).

Godišnjim popisom imovine i obveza Saveza za 2023. imovina aparthotela nije popisana, a vodi li se navedena nekretnina u poslovnim knjigama Saveza ne može se potvrditi s obzirom na to da analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine Savez ne vodi.

Predsjednik Saveza je u 2023. zadužio Savez te opteretio nekretnine Saveza bez prethodnog odobrenja Izvršnog odbora, a u svrhu projekta Rekonstrukcija motela VILA GARIĆ u hotel, koji provodi VILA GARIĆ d.o.o., društvo u vlasništvu Saveza. Tako je 25. listopada 2023. u ime Saveza Predsjednik s poslovnom bankom zaključio: Ugovor o revolving kreditu za isplatu pozajmice društvu VILA GARIĆ d.o.o. u iznosu od 2.000.000,00 eura, s rokom otplate do 20. travnja 2025.; Ugovor o oročenom depozitu u jednakom iznosu te pripadajući Sporazum o zalogu oročenog depozita, s istekom oročenja od 30. svibnja 2025. Također je, istog datuma s istom poslovnom bankom, Predsjednik Saveza zaključio i dva ugovora o solidarnom jamstvu, kojima je obvezao Savez u cijelosti podmiriti tražbinu i druge obveze društva VILA GARIĆ d.o.o. koje proizlaze iz Ugovora o revolving kreditu u iznosu od 1.650.000,00 eura (s rokom vraćanja do 20. travnja 2025.) i Ugovora o (investicijskom) kreditu u iznosu od 1.000.000,00 eura (s rokom korištenja do 30. lipnja 2025. i rokom vraćanja u jednakim mjesečnim ratama do 1. lipnja 2043.). Nadalje, Predsjednik Saveza potpisao je neopozivu i bezuvjetnu Garanciju za pokriće prekoračenja projektnih troškova izdanu u korist poslovne banke, kojom je Savez obvezao osigurati sredstva potrebna i/ili poželjna za pokriće prekoračenja projektnih troškova radi završetka projekta u roku i na način predviđen Ugovorom o kreditu dužnika VILA GARIĆ d.o.o. Za instrument osiguranja po spomenuta dva kredita društva VILA GARIĆ d.o.o., Predsjednik Saveza (u ime Saveza i u ime društva VILA GARIĆ d.o.o.) potpisao je 2. studenoga 2023. dva sporazuma na temelju kojih su u korist poslovne banke upisana založna prava (simultane hipoteke) u zemljišnim knjigama na nekretnini Saveza u Ulici Vladimira Nazora 61 i 61/1, Zagreb te nekretnini (motelu) društva VILA GARIĆ d.o.o. u Podgarić 6A, Podgarić (Bjelovarsko-bilogorska županija, Općina Berek) u iznosu od 1.600.000,00 eura te u iznosu od 1.000.000,00 eura. Uvidom u zapisnike sa sjednica Izvršnog odbora održanih tijekom 2023. utvrđeno je da Izvršni odbor nije raspravljao o zaduživanju Saveza niti donio odluke o zaključivanju spomenutog ugovora o revolving kreditu te dva ugovora o solidarnom jamstvu, izdavanju garancije za pokriće prekoračenja projektnih troškova i uknjižbi založnog prava na nekretnini Saveza. Predmetno zaduživanje nije planirano ni Planom zaduživanja i otplata za 2023. (sastavni dio Financijskog plana Saveza za 2023.), a trebalo je s obzirom na to da je prema Statutu Predsjednik Saveza nalogodavac za izvršenje financijskog plana. Statutom ili drugim općim aktom Predsjedniku Saveza nisu utvrđena ograničenja raspolaganja imovinom, odnosno visina do koje može preuzeti višegodišnje ugovorne obveze koje imaju financijski učinak.

Nadalje, Savez je u 2023. isplatio novčana sredstva (pozajmice koje su u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane u okviru drugih potraživanja) u iznosu od 2.072.000,00 eura na poslovne račune društava u vlasništvu Saveza (2.040.000,00 eura društvu VILA GARIĆ d.o.o. i 32.000,00 eura društvu HLS TRGOVINA d.o.o.) bez prethodno donesenih odluka Izvršnog odbora.

Također, tijekom 2023. Predsjednik Saveza zaključio je ugovore o zajmu s dvoje zaposlenika u ukupnom iznosu od 25.000,00 eura (na rok od pet godina uz kamatnu stopu od 2,0 %), iako Izvršni odbor nije donio odluke o odobrenju navedenih zajmova (utvrđeno uvidom u zapisnike za sjednica Izvršnog odbora održanih tijekom 2023.).

Tijekom 2023. Savez je, najvećim dijelom na temelju zamolbi, dao 67 pojedinačnih donacija lovačkim savezima, društvima i udrugama za svrhe povezane uz lovstvo u ukupnom iznosu od 233.308,69 eura (od čega je 60 donacija u iznosu od 176.308,69 eura u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano u okviru donacija, a sedam u iznosu od 57.000,00 eura u okviru rashoda budućih razdoblja). Za 41 donaciju u iznosu od 102.595,90 eura zamolbu je odobrio Predsjednik Saveza svojim potpisom ili je donio Odluku o donaciji, bez prethodne odluke Izvršnog odbora, a tri donacije za saniranje šteta nastalih uslijed elementarnih nepogoda u ukupnom iznosu od 11.000,00 eura isplaćene su u srpnju i kolovozu 2023. lovačkim udrugama, o čemu je Predsjednik naknadno izvijestio Izvršni odbor u listopadu 2023. S obzirom na to da je Predsjednik Saveza nalogodavac za izvršenje financijskog plana te da je Skupština dopustila odstupanje od predloženog Financijskog plana za 2023. do 40,0 %, a dane donacije su u odnosu na planirane (132.723,00 eura) više za 100.585,69 eura ili 75,8 %, za davanje donacija više od planiranih trebalo je pribaviti prethodnu odluku Izvršnog odbora.

Nadalje, tijekom 2023. Savez je dao pet novih beskamatnih zajmova članicama Saveza (lovačkim društvima i udruzi) u ukupnom iznosu od 42.000,00 eura na temelju zaključenih ugovora o zajmu iz Fonda za unapređivanje lovstva te jedan zajam u iznosu od 10.000,00 eura za koji Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije dostavljen ugovor ni druga dokumentacija na temelju koje je taj zajam isplaćen. Fond za unapređivanje lovstva osnovao je Savez radi ostvarivanja određenih ciljeva, programa unapređivanja i razvoja lovstva, proširivanja materijalne osnove u lovstvu i obnove fonda divljači. Fondom upravlja Izvršni odbor na temelju Pravilnika Fonda za unapređivanje lovstva, koji je donio Izvršni odbor Saveza u listopadu 2022. Pri odobravanju navedenih zajmova Savez nije primjenjivao odredbe navedenog Pravilnika te su zajmovi odobreni na temelju pojedinačnih zahtjeva bez prethodno objavljenog natječaja za odobravanje zajma u Lovačkom vjesniku, a za četiri od šest odobrenih zajmova Izvršni odbor nije donio (a trebao je donijeti) odluke o dodjeli i korištenju sredstava Fonda. S obzirom na to da Savez ne vodi knjigu potraživanja po osnovi danih zajmova, ne može se pojedinačno po pojedinom danom zajmu potvrditi dospelost, stanje i obračunate kamate. (točka 1. Nalaza)

- Za 2023. Savez je proveo samoprocjenu popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola, koji je podijeljen na sljedeća područja: planiranje; izvršavanje i računovodstvo; procedure financijskog poslovanja te izvještavanje (na pitanja su dani potvrdni odgovori, osim u područjima planiranja i procedura financijskog poslovanja u kojima su na četiri pitanja dani negativni odgovori). Akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola nije sastavljen (ukupni prihodi Saveza ostvareni su u iznosu od 13.401.114,19 eura).

Iako su u Upitniku na pitanja većinom dani potvrdni odgovori, revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u područjima izvršavanja i računovodstva, procedura financijskog poslovanja te izvještavanja (između ostalog, na računima u većem dijelu nije naznačeno da su kontrolirani niti su potpisom odobreni za plaćanje, pojedini rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani na temelju knjigovodstvenih isprava koje nisu vjerodostojne, popis imovine i obveza nije u potpunosti obavljen u skladu s propisima, procedura za nabavu roba, radova i usluga nije donesena, u financijskim izvještajima, uz rezultat tekućeg razdoblja, nije iskazan i preneseni rezultat poslovanja (višak) iz prethodne godine). S obzirom na revizijom utvrđene nepravilnosti i propuste, iz navedenog je vidljivo da Savez nema uspostavljen sustav unutarnjih kontrola te je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola kako bi funkcionirao učinkovito i djelotvorno.

Nadalje, uvidom u zapisnik sa sjednice Skupštine održane u svibnju 2024. (prve održane sjednice nakon završetka 2023.) utvrđeno je da Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola nije bio na dnevnom redu održane sjednice Skupštine, slijedom čega se ne može potvrditi je li zakonski zastupnik izvijestio Skupštinu o provedenoj samoprocjeni. (točka 2. Nalaza)

- Program rada i Financijski plan za 2023. doneseni su na sjednici Skupštine Saveza održane koncem travnja 2022. Financijskim planom za 2023. planirani su prihodi (uključen i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 132.723,00 eura) i rashodi u iznosu od 3.725.530,00 eura. Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Plan zaduživanja i otplata sadrži podatke o otplati glavnice i kamata prema ugovoru o primljenom dugoročnom zajmu zaključenom u 2019., ali ne sadrži visinu planiranih primitaka od dugoročnog zaduživanja temeljem primljenih kredita (u listopadu 2023. zaključen je ugovor o revolving kreditu s poslovnom bankom), primitaka od povrata glavnice danih zajmova (članovima Saveza iz prethodnih godina) te najviši iznos do kojega se Savez može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega Savez može jednokratno dati kratkoročne zajmove. Nadalje, Obrazloženje Financijskog plana sadrži obrazloženje skupina prihoda i rashoda, ali ne sadrži obrazloženje programa, aktivnosti i projekata, kao ni poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Financijskim planom za 2023., Savez je planirao korištenje prenesenog viška prihoda iz prethodne godine u iznosu od 132.723,00 eura (planiran je u iznosu kojim su uravnoteženi prihodi i rashodi). Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021. (dostupnim koncem travnja 2022., odnosno u vrijeme donošenja Financijskog plana za 2023.), višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio je 1.101.326,03 eura (8.297.941,00 kn), a prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio je 680.727,32 eura (5.128.940,00 kn). Iz navedenog proizlazi da rezultat poslovanja za koji se očekivalo da će biti ostvaren 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan nije realno iskazan (s obzirom na to da je u vrijeme donošenja Financijskog plana za 2023. bio poznat rezultat poslovanja na 31. prosinca 2021., trebalo ga je planirati u iznosu od 1.101.326,03 eura).

Nadalje, prihodi i rashodi u Financijskom planu nisu realno planirani. Tako su ukupno ostvareni prihodi u odnosu na planirane veći za 9.808.307,19 eura ili 273,0 %, a ukupno ostvareni rashodi veći su za 8.704.432,28 eura ili 233,6 %.

Značajnija odstupanja od plana odnose se na prihode od prodaje roba i pružanja usluga, koji su veći za 620.442,42 eura ili 55,0 % te na druge rashode, koji su veći za 8.193.166,07 eura ili 61 732,7 %. Dane donacije u ukupnom iznosu od 233.308,69 eura (176.308,69 eura u okviru donacija, a 57.000,00 eura u okviru rashoda budućih razdoblja) su, u odnosu na planirane, veće za 100.585,69 eura ili 75,8 %. Nadalje, prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 9.080.035,50 eura, kao i drugi prihodi ostvareni u iznosu od 2.545,51 euro nisu planirani. Iako ukupni prihodi i rashodi te pojedini prihodi i rashodi značajno odstupaju u odnosu na planirane i/ili nisu planirani, izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. nisu donesene. U dijelu Obrazloženja Financijskog plana za 2023., koje se odnosi na Izmjene i dopune Financijskog plana, između ostalog, navedeno je da Skupština dopušta odstupanja od predloženog financijskog plana do 40,0 %. S obzirom na to da su revizijom utvrđena značajna odstupanja veća od tih dopuštenih, Savez je tijekom 2023. trebao donijeti izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. (točka 3. Nalaza)

- Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 820.925,83 eura odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 656.105,93 eura, doprinose na plaće u iznosu od 112.021,52 eura, plaće u naravi u iznosu od 17.587,20 eura te druge rashode za zaposlene u iznosu od 35.211,18 eura. Koncem 2023. Savez je imao 28 zaposlenih, od kojih je osam novih zaposlenika (zaposleni od siječnja do srpnja 2023.) s kojima je Predsjednik Saveza zaključio ugovore o radu, ali bez prethodno donesenih odluka Izvršnog odbora o potrebi zasnivanja radnog odnosa, odnosno odluka o zasnivanju radnog odnosa s izabranim zaposlenikom te bez oglašavanja u sredstvima javnog priopćavanja, kako je utvrđeno Pravilnikom o radu Stručne službe Saveza. Za razdoblje siječanj – srpanj 2023. plaća zaposlenika obračunana je i isplaćena s vrijednošću bruto koeficijenta (visina najniže osnovne plaće) od 1.206,46 eura prema odobrenju (prethodnog) Predsjednika Saveza iz 2015. Za razdoblje kolovoz – prosinac 2023. plaće zaposlenika obračunane su i isplaćene s vrijednošću bruto koeficijenta 1.447,75 eura, prema Odluci Predsjednika Saveza iz kolovoza 2023., prema kojoj je povećan iznos koeficijenta za obračun plaće zaposlenicima za 20,0 %, počevši od isplate plaće za kolovoz 2023. Za obračunane i isplaćene plaće Izvršni odbor nije odredio visinu najniže osnovne plaće, iako je to također utvrđeno spomenutim Pravilnikom.

Nadalje, uvidom u zaključene ugovore o radu zaposlenika i njihove dodatke utvrđeno je da su za pojedina radna mjesta zaključeni ugovori o radu s koeficijentima složenosti koji nisu definirani Pravilnikom o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza. Tako je za radno mjesto voditelja računovodstva – računopolagatelja zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme (od 4. siječnja 2022. do 31. srpnja 2023.) te dodatak ugovora o radu (od 31. srpnja 2023. do 2. siječnja 2025.) sa zaposlenicom koja je u mirovini (dok se ne steknu uvjeti da te poslove preuzme drugi zaposlenik) u nepunom radnom vremenu (20 sati tjedno) i koeficijentom složenosti 1,5 umjesto Pravilnikom utvrđenim koeficijentom složenosti 2,0; za radno mjesto poslovne tajnice zaključen je ugovor o radu na neodređeno vrijeme s koeficijentom složenosti 1,7 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,6; za radno mjesto voditelja matične evidencije – operater zaključen je ugovor o radu s koeficijentom složenosti 1,7 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,5; za radno mjesto prodavač zaključen je ugovor o radu s koeficijentom složenosti 1,3 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,2, a za radno mjesto novinara zaključen je ugovor o radu s koeficijentom složenosti 1,1 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,8.

Za navedene zaposlenike plaće su obračunane i isplaćene prema koeficijentima složenosti iz ugovora o radu i njihovih dodataka. S četiri zaposlenika zaključeni su ugovori o radu i dodaci ugovoru o radu za obavljanje administrativnih i drugih poslova u okviru svojih stručnih i radnih sposobnosti koje mu povjeri rukovoditelj Stručne službe te koeficijentom složenosti 1,2, a za koje nisu Pravilnikom o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza utvrđena radna mjesta ni izvršitelji, kao ni koeficijent složenosti poslova. Zaključen je i ugovor o radu za radno mjesto voditeljice hotela s koeficijentom složenosti 1,5 za koje također nije navedenim Pravilnikom utvrđeno radno mjesto ni broj izvršitelja, kao ni koeficijent složenosti poslova. Također, jednoj zaposlenici, koja ima zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme te pet dodataka ugovora (od kojih je posljednji dodatak zaključen 2. siječnja 2023. s koeficijentom složenosti 1,8), obračunana je i isplaćena plaća prema koeficijentu složenosti poslova 2,45, odnosno većem u odnosu na dodatak ugovoru o radu iz siječnja 2023. (eventualni novi zaključeni dodatak ugovoru sa zaposlenicom nije dostavljen Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije, u veljači 2025.).

Savez je u lipnju 2023. u okviru redovne plaće obračunao i isplatio stimulatívni dio plaće (u brutoiznosu od 10.389,50 eura) kao dodatak na netoplaću. Obračun i isplata stimulatívnog dijela plaće utvrđeni su Pravilnikom o radu Stručne službe Saveza. Prema platnim listama zaposlenika za lipanj 2023. stimulatívni dio plaće obračunan je i isplaćen u visini 20,0 % od netoplaće, a ne od osnovne plaće, i to za 24 zaposlenika (od 27 ukupno zaposlenih u lipnju 2023.). Isplata je izvršena na temelju Odluke o dodatku na plaću, koju je u lipnju 2023. donio Predsjednik Saveza i kojom se nalaže da se pri isplati plaće za lipanj 2023. svim zaposlenicima obračuna dodatak na netoplaću od 20,0 % te na temelju mišljenja tajnika Saveza u kojem se navodi da zbog povećanja obujma posla za sve zaposlenike isplati stimulacija na plaću u iznosu od 20,0 % od osnovne plaće. U mišljenju tajnika Saveza nije naveden popis zaposlenika s elementima temeljem kojih se pojedinom zaposleniku utvrdila visina stimulatívnog dijela plaće. Također, za tajnika Saveza te glavnog i odgovornog urednika glasila Saveza nije dostavljeno prethodno mišljenje Predsjednika Saveza, iako je navedeno utvrđeno Pravilnikom o radu Stručne službe Saveza. (točka 6. Nalaza)

- Na temelju odluke Predsjednika Saveza iz siječnja 2022., bez odluke Izvršnog odbora, a zbog nemogućnosti naplate potraživanja, na teret viškova prihoda iz prethodnih razdoblja tijekom 2023. otpisani su zajmovi dani u prethodnim obračunskim razdobljima trima članicama Saveza u pojedinačnim iznosima od 125.000,00 kn (16.590,35 eura), što je ukupno 49.771,05 eura. Nadalje, u prosincu 2023. bez pripadajućih odluka tijela Saveza, otpisane su zalihe nekurentne robe (tiskanice čija je valjanost prestala stupanjem na snagu Pravilnika o uvjetima i načinu lova) nabavne vrijednosti u iznosu od 2.434,97 eura te potraživanja od kupaca u iznosu od 961,97 eura. Uvidom u zapisnike sa sjednica Izvršnog odbora održanih tijekom 2023. utvrđeno je da Izvršni odbor nije raspravljao o otpisu navedenih zajmova, zaliha i potraživanja niti je donio odluku da se spomenuti zajmovi, zalihe i potraživanja otpišu, iako je to utvrđeno Statutom. (točka 7. Nalaza)

Ostala pitanja

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja pokrenula je protiv Saveza upravni postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja, u lipnju 2022. po službenoj dužnosti povodom inicijative osobe sa zaštićenim identitetom. U prosincu 2024. Agencija je donijela Rješenje, koje je javno objavljeno u veljači 2025. (Narodne novine 28/25 i mrežne stranice Agencije) te kojim je utvrđeno da je Savez u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. ožujka 2024. narušio tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu pružanja usluge osposobljavanja za lovca na teritoriju Republike Hrvatske, izravnim ili neizravnim nametanjem nepravednih kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih nepravednih trgovinskih uvjeta, i to primjenom predatorske cijene za uslugu osposobljavanja za lovca u iznosu od 400,00 kn (53,09 eura) bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 500,00 kn (66,36 eura) s porezom na dodanu vrijednost, koja je cijena niža od troškova pružanja navedene usluge, kako bi s navedenog tržišta istisnuo ili došao u vjerojatnu poziciju da s istog tržišta istisne jednog ili više konkurenata u cilju jačanja svoje tržišne snage. Kako je u Rješenju navedeno, Savezu se zabranjuje svako takvo daljnje postupanje te mu se, na temelju prihoda ostvarenog na mjerodavnom tržištu u 2023., izriče novčana kazna u iznosu od 89.935,20 eura, s rokom izvršenja uplate od 15 dana od dana pravomoćnosti Rješenja (do vremena obavljanja revizije, odnosno veljače 2025. Državnom uredu za reviziju nije dostavljena dokumentacija iz koje bi se potvrdilo plaćanje izrečene novčane kazne). Također, Savezu je naložena i sljedeća mjera: uspostaviti odvojeno knjigovodstvo troškova u roku od četiri mjeseca od dostave Rješenja Agencije.

Obveze Saveza

Savez je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O SAVEZU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Savez je dragovoljna nacionalna udruga koju čine lovački savezi županija i Lovački savez Grada Zagreba, lovačke udruge i lovci. Osnovan je u prosincu 1925., kao Savez lovačkih društava Hrvatske i Slavonije, a od travnja 1992. djeluje kao Hrvatski lovački savez. Nestranačka je i neprofitna pravna osoba, djeluje na području Republike Hrvatske i predstavlja hrvatsko lovstvo u zemlji i inozemstvu. Upisan je u Registar udruga Republike Hrvatske u srpnju 1998. (pod brojem 00000948) i Registar neprofitnih organizacija u ožujku 2010. (pod brojem 0121782). Član je Međunarodnog savjeta za lovstvo i očuvanje prirode (CIC – International Council for Game and Wildlife Conservation), Europske federacije za lovstvo i zaštitu prirode (FACE – European Federation for Hunting and Conservation) i Međunarodne asocijacije za lovno streljaštvo (FITASC – Fédération Internationale de Tir aux Armes Sportives de Chasse). Ustrojen je i djeluje prema odredbama Zakona o udrugama (Narodne novine 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22), Statuta Saveza, Zakona o lovstvu (Narodne novine 99/18, 32/19, 32/20 i 127/24 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske), drugim zakonima i podzakonskim aktima, međunarodnim konvencijama koje je potpisala ili ratificirala Republika Hrvatska, kao i drugim deklaracijama i aktima koje Savez donosi ili prihvati. Skraćeni naziv Saveza je HLS, a sjedište Ulica Vladimira Nazora 63, Zagreb.

Statutom Saveza, koji je donijela Skupština u svibnju 2015., određeno je zastupanje Saveza, ciljevi, područja djelovanja i djelatnost, osiguranje javnosti djelovanja, članstvo, tijela, prestanak postojanja, način stjecanja i raspolaganja imovinom, način rješavanja sporova i sukoba interesa unutar Saveza, kao i druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje Saveza.

Ciljevi Saveza su: očuvanje i promicanje lova i lovstva, lovačke kulture i običaja, lovačke etike te lovačke tradicije; zaštita i promicanje svojih članova lovaca i lovačkih udruga u zemlji i inozemstvu; očuvanje i zaštita divljači, prirodnih staništa te flore i faune u cijelosti na području Republike Hrvatske te promicanje lova i lovstva putem izdavanja znanstvene, stručne te ostale publicistike. Savez djeluje na području lovstva, gospodarenja lovištem i divljači, uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači, sukladno Zakonu o lovstvu; kao i u funkciji zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači te divlje faune i flore uzimajući u obzir gospodarske, turističke i rekreativne funkcije te zaštite prirode i ljudskog okoliša. U ostvarivanju ciljeva i područja djelovanja Savez surađuje s nadležnim državnim tijelima i službama, znanstvenim, obrazovnim i drugim ustanovama, javnim i privatnim tvrtkama, raznim udrugama i savezima sukladno zakonima i Statutu.

Za ostvarenje ciljeva, Savez obavlja sljedeće djelatnosti: objedinjuje rad svih članica Saveza u Republici Hrvatskoj prema postojećim propisima; izdaje glasilo Lovački vjesnik i drugu stručnu i znanstvenu literaturu iz područja lovstva; unaprjeđuje lovni odgoj i izobrazbu te razvija lovnu etiku među članstvom i pučanstvom; pruža stručnu pomoć lovačkim udrugama oko osiguranja imovine te šteta od divljači i na divljači te ugovara neživotno osiguranje lovaca za slučaj nezgode u lovnim aktivnostima putem ovlaštenih osiguravajućih društava; obavlja osposobljavanje predavača – ispitivača, kinoloških sudaca i lovno-streljačkih sudaca, osoba ovlaštenih za prvi pregled divljači te izdaje licence; u suradnji s članicama organizira i provodi lovačke ispite, ispite za lovočuvare, ispite za ocjenjivače lovačkih trofeja divljači i druga lovno-strukovna zvanja te organizira stručna savjetovanja, seminare, predavanja i stručnu pomoć lovačkim udrugama.

Nadalje, Savez potiče znanstvenoistraživačku djelatnost u lovstvu u suradnji sa znanstvenoistraživačkim institucijama; potiče i sudjeluje u donošenju te izmjenama i dopunama zakona i podzakonskih propisa iz područja lovstva i zaštite prirode; organizira, razvija i unaprjeđuje lovno streljaštvo; vodi popis pasa s položenim ispitima, vodi registar i uzgoj lovnih pasmina pasa, organizira lovno-kinološke ispite i lovno-kinološke manifestacije; potiče svoje članice na suradnju s pravnim i fizičkim osobama i ustanovama u gospodarstvenom razvoju lovnog turizma; čuva i prikazuje vrhunske trofeje divljači stečene u lovištima Republike Hrvatske u Lovačkom muzeju; promiče lovstvo Republike Hrvatske organiziranjem izložbi trofeja divljači te utvrđuje opseg i vrstu trofeja divljači za izlaganje na nacionalnim i međunarodnim izložbama; vodi evidenciju o ocijenjenim trofejima divljači; dodjeljuje lovačka odličja, priznanja i nagrade svojim članicama i njihovim članovima za vrijedan i predan rad na prijedlog svojih članica; vodi matičnu evidenciju članova lovaca; obavlja javne ovlasti određene Zakonom o lovstvu (između ostalog, izdaje lovačke iskaznice te uvjerenja o položenom lovačkom ispitu osobama koje su tijekom višeg ili visokoškolskog obrazovanja završile odgovarajući nastavni plan iz lovstva); gospodarenje lovištem, uzgoj i zaštita divljači te obavlja i druge poslove i djelatnosti sukladno posebnim propisima.

U 2023. Savez svoju djelatnost obavlja i u državnim lovištima na području Sisačko-moslavačke županije (Grede-Kamare), Istarske županije (Barbariga) te Bjelovarsko-bilogorske županije (Gradina-Krnjača). Izvršavanje prava lova u državnim lovištima dano je na 30 lovnih godina, uz ugovorenu godišnju naknadu (ugovori o povjeravanju izvršavanju prava lova u državnom lovištu iz prethodnih godina). Nadalje, u 2023. Savez je izvršavao i mjere uzgoja i zaštite divljači u državnim lovištima na području Virovitičko-podravske županije (Papuk), Sisačko-moslavačke županije (Crnčina II) i Vukovarsko-srijemske županije (Desićevo), koja su mu povjerena na temelju rješenja Ministarstva poljoprivrede (od svibnja 2024. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva).

U svrhu promicanja lovstva, čuvanja i izlaganja lovačkih trofeja, 1955. utemeljen je Lovački muzej Saveza, smješten u zgradi sjedišta Saveza (Ulica Vladimira Nazora 63, Zagreb). U spomenutom muzeju čuvaju se vrhunski trofeji divljači stečeni u lovištima Republike Hrvatske, a Savez se brine o čuvanju muzejske zbirke i omogućava njezinu dostupnost lovcima i građanstvu.

U svom vlasništvu, Savez također ima i nekretninu koju je u prethodnom razdoblju uredio i opremio kao aparthotel (hotelski kompleks koji istovremeno kombinira svojstva hotela i apartmana) naziva Hotel Republika u Ulici Vladimira Nazora 61 i 61/1, Zagreb.

Gospodarske djelatnosti Saveza su prodaja divljači sukladno posebnim propisima, kojima je uređeno područje o lovstvu i veterinarstvu te izdavačka djelatnost. Izdavačka djelatnost Saveza obuhvaća, između ostalog, izdavanje glasila Saveza Lovački vjesnik i časopisa Dobra kob. Pravo na izdavanje časopisa Dobra kob, Savez je stekao na temelju Ugovora o prijenosu žiga zaključenog u prosincu 2015. s nositeljem žiga «Dobra kob» zaštićenim i upisanim u registar u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske pod registarskim brojem Z20031587.

Članovi Saveza su lovački savezi županija i Lovački savez Grada Zagreba (zasebne pravne osobe, upisane u Registru neprofitnih organizacija i Registru udruga Republike Hrvatske), a putem njih lovačke udruge i lovci. Članovi prihvaćaju zadaće, prava i obveze određene Statutom i drugim aktima Saveza, a članom postaju upisom u popis članova Saveza. Prema podacima iz popisa članova na 31. prosinca 2023. Savez ima 53 845 članova.

Tijela Saveza su: Skupština, Predsjednik, Izvršni odbor Skupštine, Nadzorni odbor, Stegovni sud i Arbitražni sud. Mandat članova tijela Saveza je četiri godine te nema ograničenja ponovnog izbora članova.

Stručna tijela Saveza su tajnik Saveza, stručni savjeti i povjerenstva te Stručna služba Saveza.

Skupština je najviše tijelo Saveza koje čine po tri zastupnika lovačkih saveza županija i Lovačkog saveza Grada Zagreba, a biraju ih i opozivaju članice Saveza na način utvrđen Statutom same članice. Zastupnici u Skupštini odgovaraju za svoj rad udruzi koja ih je opunomoćila za predstavljanje i zastupanje. Skupština, između ostalog, donosi Statut Saveza i Poslovnik o radu Skupštine te njihove izmjene i dopune; utvrđuje djelatnosti Saveza u razvoju i unaprjeđivanju lovstva u Republici Hrvatskoj; raspravlja i odlučuje o izvješćima o radu svih tijela Saveza; usvaja plan rada i financijski plan za kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu tijela Saveza te godišnje financijsko izvješće; odlučuje o visini članarine, upisnine i drugih doprinosa koje treba redovito uplaćivati Savezu; izabire i razrješava predsjednika Saveza, članove Nadzornog odbora, Stegovnog i Arbitražnog suda, dopredsjednike Saveza i potvrđuje članove Izvršnog odbora; obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima Saveza te o drugim pitanjima za koje Statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela Saveza. U 2023. održane su dvije redovne izvještajne sjednice (u lipnju i prosincu).

Predsjednik predstavlja i zastupa Savez te je odgovoran za zakonitost rada Saveza. Ujedno je i predsjednik Izvršnog odbora i osoba ovlaštena za zastupanje Saveza u pravnom prometu. Izabire ga Skupština iz redova svojih zastupnika, članova Saveza na prijedlog zastupnika Skupštine te za svoj rad odgovara Skupštini. Predsjednik se brine o pripremi sjednica Izvršnog odbora i Skupštine; brine se o provođenju odluka i zaključaka Skupštine, Izvršnog odbora i ostalih tijela Saveza; odgovoran je za podnošenje Skupštini prijedloga godišnjeg financijskog izvješća; dostavlja zapisnik s redovne sjednice Skupštine nadležnom uredu koji vodi registar udruga; potpisuje odluke, ugovore i druge akte koje donosi Skupština ili Izvršni odbor prije upućivanja nadležnim državnim i lovačkim tijelima; nalogodavac je za izvršenje financijskog plana; organizira Stručnu službu; imenuje stalna i povremena povjerenstva prema ukazanoj potrebi te obavlja i druge poslove vezane za rad Saveza i unaprjeđenje i promidžbu lovstva. Predsjednik se brine da rad Saveza i njegovih tijela bude u skladu s Ustavom Republike Hrvatske (Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01 – ispravak, 76/10, 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), zakonima, drugim propisima i Statutom, a odgovoran je i za pravilan rad Saveza i njegovih tijela. Predsjednik Saveza od 29. travnja 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2025.) je mr. sc. Ivica Budor.

Na prijedlog Predsjednika Saveza, Skupština bira pet dopredsjednika Saveza između članova Izvršnog odbora, po teritorijalnom principu. Dopredsjednici Saveza pomažu predsjedniku Saveza u obnašanju dužnosti i izvršenju zadaća; koordiniraju rad i djelovanje članica Saveza na području koje predstavljaju; sudjeluju i pomažu u radu županijskih lovačkih saveza; prisustvuju redovnim i izvanrednim sjednicama skupština županijskih lovačkih saveza na području djelovanja te obnašaju i druge zadaće temeljem ovlasti i zaduženja predsjednika Saveza. Dopredsjednici za svoj rad odgovaraju Predsjedniku i Skupštini Saveza (njihov mandat također traje četiri godine bez ograničenja broja mandata).

Predsjednik Saveza imenuje Predsjedništvo Saveza koje osim njega čine i dopredsjednici Saveza. Zadaće Predsjedništva su da pomaže u radu i djelovanju predsjednika Saveza i Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je izvršno tijelo Skupštine koje izvršava odluke i zaključke Skupštine te operativno vodi poslove Saveza između dviju Skupština. Za svoj rad odgovoran je Skupštini i Predsjedniku.

Ima 22 člana i čine ga po jedan zastupnik Skupštine iz udruženih članica – županijskih lovačkih saveza te predsjednik Saveza, koji je član i ujedno predsjednik Izvršnog odbora. Članove Izvršnog odbora potvrđuje Skupština na prijedlog članica. Izvršni odbor upravlja imovinom Saveza brigom dobra gospodara, odlučujući o kupnji odnosno opterećenju nekretnina Saveza te zaduživanju Saveza i davanju jamstva u okviru financijskog plana; utvrđuje prijedlog Statuta, njegove izmjene i dopune te prijedloge normativnih akata i odluka koje donosi Skupština Saveza; osniva Stručnu službu Saveza i utvrđuje uvjete i način njezina rada u skladu s propisima; odlučuje o investicijskim ulaganjima i uvjetima gospodarenja u lovištima Saveza; izabire i razrješava tajnika Saveza na prijedlog Predsjednika; najmanje jednom godišnje podnosi izvješće Skupštini o svom radu i o financijskom i materijalnom poslovanju Saveza te predlaže donošenje financijskog plana; donosi pravilnike, opće i pojedinačne akte radi izvršavanja zadaća utvrđenih odlukama Skupštine; donosi godišnje financijsko izvješće i predlaže ga Skupštini na prihvaćanje; surađuje s lovačkim organizacijama drugih zemalja te bira i opoziva svoje predstavnike u zemlji i inozemstvu; organizira savjetovanja, prigodne lovačke izložbe i natjecanja te druge skupove, radi promidžbe hrvatskog lovstva; radi i druge poslove određene Statutom i drugim općim aktima Saveza te one koje mu povjeri Skupština Saveza. U 2023. održano je sedam sjednica Izvršnog odbora (u siječnju, ožujku, travnju, svibnju, srpnju, listopadu i studenome).

Nadzorni odbor ima pet članova, koje bira Skupština među zastupnicima Skupštine po načelu ravnomjerne teritorijalne zastupljenosti članica Saveza. Predsjednika Nadzornog odbora biraju između sebe njegovi članovi natpolovičnom većinom. Zadaće Nadzornog odbora su: nadziranje rada svih tijela Saveza, osim Skupštine; nadziranje primjene Statuta Saveza i ostalih općih akata, provedba odluka Skupštine i Izvršnog odbora te nadziranje financijskog i materijalnog poslovanja Saveza. Nadzorni odbor dužan je prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje, pregledati financijsko-materijalno poslovanje Saveza. O svom radu izvješćuje Skupštinu Saveza najmanje jedanput godišnje.

Stegovni sud vodi postupak i izriče stegovne mjere protiv člana Saveza zbog učinjenih povreda Statuta i ostalih akata Saveza, Zakona o lovstvu i ostalih podzakonskih akata te zbog nezakonitih radnji.

Arbitražni sud na zahtjev članica Saveza rješava njihove međusobne sporove, postupkom prema postojećim propisima i u skladu s politikom Saveza.

Stegovni sud i Arbitražni sud imaju po pet članova, koje bira Skupština među zastupnicima Skupštine po načelu ravnomjerne teritorijalne zastupljenosti članica Saveza.

Tajnik Saveza je rukovoditelj Stručne službe Saveza, a izabire ga Izvršni odbor na prijedlog Predsjednika Saveza putem javnog natječaja. Djelatnik je Saveza na neodređeno vrijeme. Za svoj rad odgovara Izvršnom odboru i Predsjedniku. Tajnik Saveza izvršava djelatnosti Izvršnog odbora; priprema prijedloge programa rada Saveza, financijskog plana, općih akata, odluka i zaključaka koje donose Skupština i Izvršni odbor; rukovodi Stručnom službom Saveza; radi i druge planove te ispunjava djelatnosti određene Statutom, a i one koje mu povjere Predsjednik Saveza, Izvršni odbor i Predsjedništvo.

Radi proučavanja pojedinih pitanja iz djelokruga rada Saveza, pripreme prijedloga za njihovo rješavanje i što uspješnijeg izvršavanja djelatnosti Saveza mogu se osnovati stručni savjeti i povjerenstva (Stručni savjet za unapređivanje lovstva, Stručni savjet za izobrazbu kadrova u lovstvu, Izdavački savjet i Uredništvo Lovačkog vjesnika, Povjerenstvo za statutarna i pravna pitanja, Povjerenstvo za lovnu kinologiju, Povjerenstvo za lovno streljaštvo, Stalno nacionalno povjerenstvo za ocjenu trofeja divljači i izložbe).

Stručnu službu Saveza čine svi zaposleni u Savezu, a prema odredbama Statuta, obavlja stručno-administrativne, pomoćne i druge poslove Saveza i njegovih tijela.

Izvori financiranja Saveza su članarine, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (ostvarenih obavljanjem gospodarskih djelatnosti te poslova koji proizlaze iz javnih ovlasti kojih je nositelj), donacija iz državnog proračuna (između ostalog, sufinanciranje organizacije manifestacija Saveza i ugovoreni program financiranja naknada šteta na vozilima u prometnim nesrećama pri naletu na divljač), proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, međunarodnih organizacija i pravnih i fizičkih osoba te drugi izvori u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Osim Statuta, doneseni su i Pravilnik o radu Stručne službe Saveza, Pravilnik o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza, poslovnicu o radu tijela Saveza, Pravilnik o stegovnom postupku i stegovnoj odgovornosti i drugi unutarnji akti.

Savez je obveznik poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) i poreza na dobit za gospodarsku djelatnost.

Početak 2023. Savez je imao 22 zaposlenika, a koncem 2023. ima 28 zaposlenika.

– Društva i ustanova u vlasništvu Saveza i/ili povezana s njegovom djelatnosti

Savez ima u vlasništvu dva trgovačka društva: HLS TRGOVINA društvo s ograničenom odgovornošću za lov, lovni turizam, trgovinu i ugostiteljstvo te VILA GARIĆ društvo s ograničenom odgovornošću za ugostiteljstvo i turizam, koja je osnovao, odnosno stekao u prijašnjim godinama.

U siječnju 2013., na temelju Izjave o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, Savez je osnovao društvo HLS TRGOVINA društvo s ograničenom odgovornošću za lov, lovni turizam, trgovinu i ugostiteljstvo (skraćeni naziv: HLS TRGOVINA d.o.o.), sa sjedištem na adresi Saveza (Ulica Vladimira Nazora 63, Zagreb). Prema podacima iz sudskog registra Republike Hrvatske (veljača 2025.), Savez je jedini član društva, a predmet poslovanja društva je, između ostalog, gospodarenje lovištem, divljači i šumama, promet oružja i streljiva, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, skladištenje robe, poljoprivredna djelatnost, pružanje usluga smještaja, pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka, turističke usluge u ostalim oblicima turističke ponude te kupnja i prodaja robe. Savez je spomenuto društvo osnovao u cilju obavljanja gospodarske djelatnosti, a direktor društva u 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2025.) je mr. sc. Ivica Budor, Predsjednik Saveza.

U svrhu stjecanja vlastite nekretnine za potrebe provođenja raznih djelatnosti, u prosincu 2016. u skladu sa zaključkom Izvršnog odbora, Savez je kupio sve poslovne udjele u društvu VILA GARIĆ društvo s ograničenom odgovornošću za ugostiteljstvo i turizam (skraćeni naziv: VILA GARIĆ d.o.o.), koje ima u vlasništvu motel pod nazivom VILA GARIĆ i registrirano je za obavljanje djelatnosti hotela i ostalog smještaja na adresi Podgarić 6/A, Podgarić (Bjelovarsko-bilogorska županija, Općina Berek). U ožujku 2017. Savez je kao jedini član društva donio Odluku o promjeni sjedišta društva na adresu sjedišta Saveza (Ulica Vladimira Nazora 63, Zagreb), Odluku o promjeni (dopuni) predmeta poslovanja te je usvojen izmijenjeni društveni ugovor društva. Prema podacima iz sudskog registra Republike Hrvatske (veljača 2025.), predmet poslovanja društva je, između ostalog, ugostiteljstvo (hoteli, kampovi, restorani, barovi), gospodarenje lovištem i divljači, gospodarenje šumama, ekološka proizvodnja, prerada ekološke hrane, prerada ekološke hrane za životinje, uvoz ekoloških proizvoda, poljoprivredna djelatnost te stručni poslovi u području savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unaprjeđenju gospodarenja u šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika. Prema podacima s mrežnih stranica Saveza, u travnju 2024. potpisan je ugovor s izvoditeljem radova i otvoreni su građevinski radovi u okviru projekta Rekonstrukcija motela VILA GARIĆ u hotel.

Navedeni projekt se financira iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (dodijeljena bespovratna sredstva 4.262.511,30 eura) putem Ministarstva turizma (od svibnja 2024. Ministarstvo turizma i sporta) i sredstvima Saveza. Korisnik sredstava (VILA GARIĆ d.o.o.) se u listopadu 2023., u svrhu projektnog investicijskog ulaganja, zadužio odobravanjem dva kredita poslovne banke u ukupnom iznosu od 2.650.000,00 eura (revolving kredit 1.650.000,00 eura; investicijski kredit 1.000.000,00 eura). Istodobno je Predsjednik Saveza također u listopadu 2023., u ime Saveza zaključio s istom poslovnom bankom dva ugovora o solidarnom jamstvu, kojima je obvezao Savez u cijelosti podmiriti obveze društva VILA GARIĆ d.o.o., a koje proizlaze iz navedenih ugovora o kreditima. Direktor društva u 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2025.) je također mr. sc. Ivica Budor, Predsjednik Saveza.

Prema podacima iz sudskog registra Republike Hrvatske u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2025.) aktivno je i Lovačko učilište – ustanova za obrazovanje kadrova u lovstvu Hrvatskog lovačkog saveza sa sjedištem na adresi Saveza (Ulica Vladimira Nazora 63, Zagreb). Spomenuto učilište osnovao je Savez u studenome 2001. za sljedeće djelatnosti: program osposobljavanja za lovca, program usavršavanja za lovočuvara i ocjenjivača trofeja. Prema pisanoj izjavi Predsjednika Saveza, Učilište od svojeg osnivanja do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije obavljalo nikakvu djelatnost. Nadalje, prema javno objavljenom Rješenju Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (iz prosinca 2024.) obustavljen je protiv Učilišta pokrenut upravni postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja s obzirom na to da je Agencija utvrdila da Učilište na mjerodavnom tržištu (pružanja usluge osposobljavanja za lovca) nikada nije djelovalo.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Nadalje, prema odredbama članka 4., stavka 1. navedenog Zakona i članaka 3. – 5. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22), između ostalog, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva provodi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola; zakonski zastupnik neprofitne organizacije obvezan je za svaku poslovnu godinu provesti samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola, popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola; na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrda da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskog upravljanja i kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno.

Za 2023. Savez je proveo samoprocjenu popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola, koji je podijeljen na sljedeća područja: planiranje; izvršavanje i računovodstvo; procedure financijskog poslovanja te izvještavanje (na pitanja su dani potvrdni odgovori, osim u područjima planiranja i procedura financijskog poslovanja u kojima su na četiri pitanja dani negativni odgovori). Akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola nije sastavljen, a ne može se potvrditi ni je li zakonski zastupnik o provedenoj samoprocjeni izvijestio Skupštinu.

U svom poslovanju Savez primjenjuje Statut i druge unutarnje akte, a u vođenju financijskog i materijalnog poslovanja provedbene propise za neprofitno računovodstvo. Statutom je utvrđena nadležnost odgovornih osoba Saveza i provođenje aktivnosti, a Pravilnikom o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza uređen je unutarnji ustroj, djelatnost i organizacija rada Stručne službe Saveza. Imovinom Saveza (koju čine novčana sredstva, nepokretne i pokretne stvari i druga imovinska prava) raspolaže i upravlja Skupština i Izvršni odbor sukladno Statutu i drugim aktima Saveza. Predsjednik Saveza je nalogodavac za izvršenje financijskog plana te potpisuje odluke, ugovore i druge akte koje donosi Skupština ili Izvršni odbor. Računovodstvene poslove obavlja Stručna služba Saveza. Sjednicama Izvršnog odbora održanima tijekom 2023. prisustvovao je predsjednik Nadzornog odbora bez sudjelovanja u odlučivanju, u skladu sa Statutom. U svibnju 2024. Skupština je usvojila Izvješće o radu Nadzornog odbora za 2023., u kojem je, između ostalog, zaključeno da je Financijski plan za 2023. sastavljen na temelju Programa rada za 2023., financijski izvještaji za 2023. predani su Ministarstvu financija i sastavljeni u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije te je obavljen godišnji popis imovine Saveza na 31. prosinca 2023.

Savez izvješćuje članstvo o svom radu najmanje jednom godišnje podnošenjem godišnjeg izvješća o radu svojih tijela te o financijskom i ukupnom poslovanju za prethodnu godinu na svojim Izvještajnim Skupštinama. Također, informira o svom radu članstvo i javnost putem glasila Lovački vjesnik i časopisa Dobra kob. Vanjsku komunikaciju Savez provodi objavama i javnim priopćenjima u tiskanim i elektroničkim medijima te putem svojih mrežnih stranica i društvenih mreža (Facebook, Instagram), na kojima redovito informira javnost o svojim aktivnostima. Na mrežnim stranicama Saveza objavljeni su Statut, zakoni i ostali propisi koji se odnose na područje rada Saveza; dokumenti, pravilnici, upute i cjenici u vezi s provedbom javnih ovlasti i svim djelatnostima Saveza; informacije o javnim uslugama koje Savez pruža, uz poveznicu na one koje pruža elektroničkim putem; imena članova izvršnih tijela Saveza i stručnih tijela; novosti o provedenim aktivnostima Saveza i njegovih članica; informacije o projektima u provedbi, kao i o Lovačkom muzeju, lovnom turizmu i događanjima u Savezu i članicama; kalendar lovidbe; pristup glasilu Lovački vjesnik u digitalnom formatu; poveznice na mrežne stranice županijskih lovačkih saveza i društava kojima je osnivač Savez te podaci za kontakt Stručne službe Saveza.

Nadalje, Savez je odredio službenu osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama (prema podacima iz objavljenog Popisa tijela javne vlasti na mrežnim stranicama Otvoreni podaci Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske), ali na mrežnim stranicama Saveza nije, do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.), objavljena obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, s podacima za kontakt službenika za informiranje.

Planiranje

Program rada i Financijski plan za 2023. doneseni su na sjednici Skupštine Saveza održane koncem travnja 2022.

Financijskim planom za 2023. planirani su prihodi (uključen i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 132.723,00 eura) i rashodi u iznosu od 3.725.530,00 eura. Planirani prihodi (bez prenesenog viška iz prethodne godine) u iznosu od 3.592.807,00 eura odnose se na prihode od članarina u iznosu od 2.355.830,00 eura, prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu od 1.128.144,00 eura te prihode od imovine u iznosu od 108.833,00 eura.

Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 2.730.109,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 663.614,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 145.995,00 eura, donacije u iznosu od 132.723,00 eura, financijske rashode u iznosu od 39.817,00 eura te druge rashode u iznosu od 13.272,00 eura. Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata (ne sadrži visinu planiranih primitaka od dugoročnog zaduživanja temeljem primljenih kredita, primitaka od povrata glavnice danih zajmova te najviše iznose do kojega se Savez može jednokratno kratkoročno zadužiti, odnosno dati kratkoročne zajmove) te obrazloženja financijskog plana (ne sadrži obrazloženje programa, aktivnosti i projekata, kao ni poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu).

Program rada za 2023. sadrži ciljeve Saveza utvrđene Statutom, zadatke u okviru organizacije rada Saveza i djelatnosti koje je planirano provesti, uz naznaku vrste prihoda iz kojih je planirano njihovo financiranje. U okviru organizacije rada Saveza planirani su, između ostalog, sljedeći zadaci: aktivno sudjelovanje pri donošenju izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih odredbi u vezi s lovstvom i članstvom Saveza; objedinjavanje rada svih članica prema propisima; održavanje sjednica svih tijela Saveza, kao i predsjedništva, povjerenstava i savjeta prema ukazanoj potrebi; putem Izvršnog odbora praćenje izvršenja programa rada i financijskog plana; izobrazba kadrova u lovstvu te izvršavanje povjerenih javnih ovlasti prema Zakonu o lovstvu. Djelatnosti je planirano provesti u okviru članskih aktivnosti (izdavačka djelatnost, lovno streljaštvo, lovna kinologija, osiguranje lovaca i imovine, lovačka kultura, odlikovanja i priznanja, investicijsko održavanje objekata, međunarodna suradnja i suradnja s institucijama i ustanovama u provedbi djelatnosti Saveza), gospodarskih aktivnosti u lovištima u kojima Savez ima pravo lova (između ostalog, zakupnina, osiguranje, lovočuvarska služba, uređenje i održavanje lovišta); skrb, osiguranje i zakup nekretnine aparthotela u Zagrebu; izrada i revizija lovnogospodarskih osnova, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači; časopis Dobra kob; izdavačka djelatnost (knjige, kalendari, rokovnici i testovi za polaganje ispita); osposobljavanje kadrova u lovstvu / lovci, lovočuvari i ocjenjivači trofeja divljači) te aktivnosti javnih ovlasti (izdavanje lovačke iskaznice domaćim i stranim lovcima, Lovački muzej (između ostalog, osiguranje stalnog postava muzeja, obnova fundusa, prikupljanje i izlaganje trofeja), međunarodna suradnja, promidžba i sajmovi, tiskanje obrazaca propisanih Zakonom o lovstvu, osposobljavanje kadrova u lovstvu za lovnika i za prvi pregled mesa divljači, izdavanje uvjerenja o osposobljenosti i vođenje očevidnika te suradnja s ministarstvima u nadležnosti).

Izvešća o radu tijela Saveza za 2023. te izvešća o provedbi pojedinih programa i aktivnosti u 2023., Skupština je usvojila u svibnju 2024. Usvojena su izvešća o izdavačkoj djelatnosti; radu Lovačkog muzeja, održanim ispitima i izdavanju dokumenata; štetama od naleta vozila na divljač; lovnogospodarskim osnovama; lovnoj kinologiji; aplikaciji HLS lovac EDU (edukacijski *online* sustav); dodijeljenim lovačkim odlikovanjima; projektima u provedbi, međunarodnoj suradnji i simpozijima; rezultatima natjecanja u lovnom streljaštvu; radu Nacionalnog povjerenstva za ocjenu trofeja i izložbe; izvešća s održanog Europskog prvenstva u streljaštvu, proslave Svetog Huberta, Rika festa i Smotre rogista, proslave 125 godina Saveza lovaca i ribolovaca Bugarske i CIC-ova koordinacijskog foruma, okruglog stola Afričke svinjske kuge te sajмова. Navedena izvešća sadrže opisno podatke o provedenim aktivnostima bez navođenja financijskih podataka.

Tijekom 2023. Savez je provodio aktivnosti iz Programa rada za 2023.

Financijski izvještaji

Savez vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji dostavljeni su Financijskoj agenciji u propisanom roku te objavljeni putem Registra neprofitnih organizacija.

Spomenute financijske izvještaje Skupština Saveza usvojila je na prvoj održanoj sjednici u svibnju 2024., na prijedlog Izvršnog odbora.

– Vanjski nadzor / revizija

Reviziju financijskih izvještaja Saveza za 2023. obavio je vanjski revizor koji je izrazio mišljenje da su godišnji financijski izvještaji Saveza sastavljeni u svim značajnim odrednicama u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (isti ovlašteni vanjski revizor je i u prethodnom razdoblju izrazio jednako mišljenje o financijskim izvještajima za 2015. do 2022.).

Savezu je 27. siječnja 2023. dostavljen Zapisnik o provedenom nadzoru financijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje financijskih izvještaja za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. Spomenuti financijski nadzor obavio je Sektor za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija, a nadzorom nisu utvrđene nepravilnosti. Financijski izvještaji Saveza za navedeno razdoblje nisu predmet ove revizije.

U svibnju 2023. u Savezu je završen porezni nadzor obračunavanja, evidentiranja, prijavljivanja i plaćanja poreza na dobit po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. Spomenuti porezni nadzor obavila je Porezna uprava Ministarstva financija, a utvrđeno je da Savez knjiženja i druga evidentiranja u poslovnim knjigama ne obavlja potpuno i točno te da nije točno utvrdio poreznu osnovicu poreza na dobit (poreznim nadzorom je smanjen gubitak Saveza za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 13.401.114,19 eura, što je 7.737.972,64 eura ili 136,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine) veći za 9.808.307,19 eura ili 273,0 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	1.314.315,22	1.748.586,42	133,0
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	2.459.956,60	2.500.501,75	101,6
3.	Prihodi od imovine	98.069,94	69.445,01	70,8
3.1.	Prihodi od financijske imovine	11.815,38	29.336,56	248,3
3.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	86.254,56	40.108,45	46,5
4.	Prihodi od donacija	1.779.363,20	9.080.035,50	510,3
5.	Drugi prihodi	11.436,59	2.545,51	22,3
	Ukupni prihodi	5.663.141,55	13.401.114,19	236,6

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od donacija u iznosu od 9.080.035,50 eura ili 67,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Značajniji su i prihodi od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 2.500.501,75 eura ili 18,7 % te prihodi od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu od 1.748.586,42 eura ili 13,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od imovine (od kamata na dane zajmove i depozita po viđenju te od zakupa i iznajmljivanja imovine u vlasništvu Saveza) i drugi prihodi (od naknade šteta i otpisa obveza) iznose 71.990,52 eura i čine 0,5 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani prihodi od donacija za 7.300.672,30 eura ili 410,3 % u najvećem dijelu zbog više doznačenih sredstava iz državnog proračuna za financiranje naknada šteta na vozilima u prometnim nesrećama pri naletu na divljač, što se provodilo tijekom cijele 2023. te su prihodi priznati za iznos utrošenih sredstava od 8.896.156,65 eura (s obzirom na to da je Savez navedene aktivnosti započeo 1. lipnja 2022., prihodi su prethodne godine bili priznati za značajno manji iznos utrošenih sredstava od 1.738.162,73 eura iz državnog proračuna).

– Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga ostvareni su u iznosu od 1.748.586,42 eura. Odnose se na prihode od pružanja usluga u iznosu od 1.623.937,71 euro i prihode od prodaje roba (između ostalog, prihode od prodaje obrazaca i tiskanica prema Zakonu o lovstvu, kao i od prodaje knjiga, kalendara, lovačke odjeće i obuće, tiskanica, značaka i medalja) u iznosu od 124.648,71 euro.

Ostvareni prihodi od pružanja usluga odnose se na prihode od lovačkih iskaznica u iznosu od 1.096.841,64 eura, od osposobljavanja kadrova u lovstvu (lovnika, lovaca, lovočuvara te ocjenjivača trofeja divljači) u iznosu od 219.134,96 eura, izdavanja glasila Lovački vjesnik te časopisa Dobra kob (pretplata, pojedinačni primjerci te oglasi) u iznosu od 137.208,42 eura, usluga u lovištima (provođenje mjera uzgoja i zaštite divljači u lovištima na čuvanju te odstrjel divljači i druge usluge u lovu u lovištima Saveza) u iznosu od 54.095,75 eura, usluga izrade lovnogospodarskih planova (između ostalog, lovnogospodarske osnove, programi uzgoja divljači i programi zaštite divljači) i njihovih revizija u iznosu od 47.144,15 eura te drugih usluga (između ostalog, ispiti za prvi pregled mesa divljači, iskaznice lovnika, poštarine, sponzorstva i ulaznica) u iznosu od 69.512,79 eura.

Prihodi od lovačkih iskaznica u iznosu od 1.096.841,64 eura odnose se na prihode od izdavanja lovačkih iskaznica i prodaje identifikacijskih markica nečlanovima Saveza: stranim državljanima u iznosu od 789.934,09 eura te hrvatskim državljanima u iznosu od 306.907,55 eura.

Ostvareni su sukladno odredbama članka 67. Zakona o lovstvu te članaka 8. i 9. Pravilnika o uvjetima i načinu lova (Narodne novine 48/22), kojima je, između ostalog, propisano da je lovačka iskaznica javna isprava kojom se dokazuje status lovca, a koju izdaje Savez na osnovi pisanog zahtjeva lovca na temelju uvjerenja o položenom lovačkom ispitu odnosno uvjerenja o osposobljenosti za lovca, a stranim državljanima na temelju dokaza o ispunjavanju uvjeta za lov prema propisima zemlje iz koje dolaze. Lovačke iskaznice mogu biti za hrvatskog državljanina s rokom važenja od pet godina, a za stranog državljanina s rokom važenja od 30 dana ili godinu dana. Od siječnja 2023. iskaznice stranim lovcima izdaju se u digitalnom obliku.

Prema podacima iz Izvještaja Saveza o lovačkim iskaznicama, Savez je tijekom 2023. stranim državljanima izdao ukupno 10 024 tridesetodnevne iskaznice te 1 606 godišnjih iskaznica, a hrvatskim državljanima 9 162 lovačke iskaznice te im je uslijed gubitka, krađe ili uništenja zamijenio 196 iskaznica.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 2.500.501,75 eura u cijelosti se odnose na članarine, i to: od lovaca (putem lovačke udruge ili lovačkog društva) u iznosu od 1.986.931,52 eura, lovaca pojedinaca u iznosu od 501.413,04 eura te pravnih osoba koje gospodare lovištima u iznosu od 12.157,19 eura. Članstvo, prestanak članstva te prava i obveze članova u Savezu utvrđeni su odredbama članaka 10. – 16. Statuta. Nadalje, Odlukom o članarini za 2023. koju je donijela Skupština u travnju 2022. utvrđena je članarina lovca (putem lovačke udruge ili lovačkog društva) u iznosu od 39,82 eura, pravnih osoba u iznosu od 199,08 eura te lovca pojedinca u iznosu od 53,09 eura. Prihodi od članarina evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju obračuna, ispostavljenih računa za članarinu te izvoda računa poslovnih banaka. Članarina je naplaćena u skladu s Odlukom Skupštine, a ostvarena je od 49 897 lovaca, 9 444 lovca pojedinca te 61 pravne osobe.

– Prihodi od donacija

Prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 9.080.035,50 eura, a odnose se na prihode od donacija iz proračuna u iznosu od 8.953.588,33 eura, međunarodnih organizacija u iznosu od 78.779,62 eura, građana i kućanstava u iznosu od 44.214,37 eura, trgovačkih društava u iznosu od 253,18 eura te druge prihode od donacija (od dva trgovačka društva za organizaciju manifestacija i natjecanja tijekom 2023.) u iznosu od 3.200,00 eura.

Prihodi od donacija iz proračuna u iznosu od 8.953.588,33 eura odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 8.949.822,49 eura (od čega 8.946.065,07 eura od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a 3.757,42 eura od Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju) te iz proračuna Sisačko-moslavačke županije u iznosu od 3.765,84 eura.

Prihodi od donacija iz državnog proračuna od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u iznosu od 8.946.065,07 eura odnose se na sredstva dodijeljena za financiranje naknada šteta na vozilima u prometnim nesrećama pri naletu na divljač u iznosu od 8.896.156,65 eura, za sudjelovanje u pokrivanju troškova aktivnosti u organizaciji XIV. Zajedničke proslave Sv. Huberta u iznosu od 20.000,00 eura, za sufinanciranje zaštitnih sredstava za sprječavanje šteta od divljači u iznosu od 19.908,42 eura te za sudjelovanje u pokrivanju troškova aktivnosti u organizaciji i provedbi Međunarodnog okruglog stola „Afrička svinjska kuga u divljih svinja – kako prevladati epidemiju“ u iznosu od 10.000,00 eura.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od donacija iz državnog proračuna (8.896.156,65 eura) ostvareni su na temelju Odluke o izravnoj dodjeli financijskih sredstava namijenjenih za financiranje šteta od divljači na vozilima, koju je donijelo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 31. svibnja 2022. te u skladu s kojom je zaključen ugovor između spomenutog Ministarstva i Saveza kao korisnika sredstava na neodređeno vrijeme, odnosno za razdoblje do sklapanja ugovora o nabavi police osiguranja na temelju provedenog otvorenog postupka javne nabave Ministarstva. Savez je utvrdio protokol o rješavanju šteta i uspostavio sustav obrade šteta koji uključuje više postupaka od prijave štete (odštetnog zahtjeva, regresnog zahtjeva osiguravajućeg društva), pregleda vozila i procjene štete, utvrđivanje osnovanosti odštetnog zahtjeva, utvrđivanje iznosa naknade štete, isplate naknada šteta, izvještavanje Ministarstva te vođenje evidencija. Ostvareni prihodi su priznati u visini utrošenih sredstava za isplatu naknada šteta pravnim i fizičkim osobama u iznosu od 8.164.922,35 eura te troškova obrade odštetnih zahtjeva (između ostalog, rashodi za plaće i materijalni troškovi/usluge procjene i obrade šteta, vještačenja, studentskog servisa te uredski materijal) u iznosu od 731.234,30 eura. U skladu sa zaključenim ugovorom Savez je dostavljao Ministarstvu mjesečne financijske izvještaje s podacima o izvršenim isplatama naknada šteta i ostvarenim troškovima poslova obrade (uz priložene izvode bankovnog računa s naznačenim isplatama). Početkom 2023. raspoloživa sredstva (neutrošena sredstva doznačena u 2022. evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima na računu odgođeno priznavanje prihoda) iznosila su 2.070.981,87 eura, u 2023. Ministarstvo je Savezu doznačilo 6.529.962,12 eura (12 mjesečnih ugovorenih iznosa od 544.163,51 euro) te su ukupno raspoloživa sredstva u 2023. iznosila 8.600.943,99 eura. S obzirom na to da je Savez u 2023. utrošio za naknade šteta pravnim i fizičkim osobama 8.896.156,65 eura, odnosno 295.212,66 eura više (zbog nedovoljno doznačenih sredstava), razlika je podmirena iz vlastitih sredstava Saveza (potraživanje od Ministarstva evidentirano u poslovnim knjigama u jednakom iznosu, naplaćeno je u 2024.).

Za financijsko sudjelovanje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u pokrivanju troškova aktivnosti u organizaciji i provedbi događaja, sredstva su doznačena na temelju zaključenih sporazuma o suradnji, a Savez je sastavio izvješća o provedbi aktivnosti prema kojima su sredstva namjenski utrošena. Za zaštitna sredstva za sprječavanje šteta od divljači sredstva su doznačena na temelju tri ugovora zaključena nakon prijave Saveza na natječaj Ministarstva, a prema odobrenoj dokumentaciji o troškovima nabavljenih električnih i žičanih ograda u državnim lovištima u kojima Savez ima pravo izvršavanja lova.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.429.962,28 eura, što je 7.447.548,05 eura ili 149,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 8.704.432,28 eura ili 233,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	601.274,67	820.925,83	136,5
2.	Materijalni rashodi	2.514.735,42	3.066.757,62	122,0
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	32.241,56	57.205,32	177,4
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	56.438,78	88.368,71	156,6
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	24.376,93	68.426,46	280,7
2.4.	Rashodi za usluge	1.555.760,70	1.940.492,17	124,7
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	518.444,36	566.804,14	109,3
2.6.	Drugi materijalni rashodi	327.473,09	345.460,82	105,5
3.	Rashodi amortizacije	108.097,29	121.050,87	112,0
4.	Financijski rashodi	38.873,98	38.481,20	99,0
5.	Donacije	150.478,59	176.308,69	117,2
6.	Drugi rashodi	1.568.954,28	8.206.438,07	523,1
	Ukupni rashodi	4.982.414,23	12.429.962,28	249,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	5.663.141,55	13.401.114,19	236,6
	Višak prihoda	680.727,32	971.151,91	142,7

Vrijednosno značajniji su drugi rashodi u iznosu od 8.206.438,07 eura ili 66,0 % te materijalni rashodi u iznosu od 3.066.757,62 eura ili 24,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski rashodi te donacije) iznose 1.156.766,59 eura i čine 9,3 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani drugi rashodi za 6.637.483,79 eura ili 423,1 % (zbog više isplaćenih naknada šteta na vozilima u prometnim nesrećama pri naletu na divljač), materijalni rashodi za 552.022,20 eura ili 22,0 % (zbog više ostvarenih rashoda za intelektualne i osobne usluge u dijelu koji se odnosi na usluge vještačenja u vezi sa štetama na vozilima zbog prometnih nesreća u kojima je sudjelovala divljač) te rashodi za zaposlene za 219.651,16 eura ili 36,5 % (novozaposleni i povećanje osnovice plaće u 2023.).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 820.925,83 eura. Odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 656.105,93 eura, doprinose na plaće u iznosu od 112.021,52 eura, plaće u naravi (naknada za prehranu zaposlenika) u iznosu od 17.587,20 eura te druge rashode za zaposlene (regres, nagrada, dobrovoljna mirovinska štednja za zaposlenike te dar djeci za Svetog Nikolu) u iznosu od 35.211,18 eura.

Visina plaće i materijalna prava zaposlenika Saveza utvrđeni su Pravilnikom o radu Stručne službe Saveza, Pravilnikom o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza, odlukama o visini najniže osnovne plaće te ugovorima o radu. Pravilnikom o radu Stručne službe Saveza definirana je osnovna plaća, uvećanja plaće i dodaci na plaću te druga materijalna prava. Plaća zaposlenika sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću i stimulativnog dijela. Osnovna plaća određenog radnog mjesta utvrđuje se tako da se osnovica najnižeg stupnja složenosti poslovanja pomnoži s koeficijentom složenosti poslova. Vode se mjesečne evidencije rada zaposlenika. Tijekom 2023. (od siječnja do srpnja) zaposleno je osam novih zaposlenika s kojima je Predsjednik Saveza zaključio ugovore o radu, a za dva zaposlenika je prestao radni odnos. Prosječna mjesečna brutoplaća iznosila je 2.472,52 eura (neto 1.443,70 eura).

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.066.757,62 eura. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 1.940.492,17 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 566.804,14 eura, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (troškovi službenih putovanja članova Izvršnog odbora i Predsjedništva Saveza) u iznosu od 88.368,71 euro, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa (naknada Predsjedniku za obavljanje aktivnosti te naknade isplaćene drugim osobama za troškove službenih putovanja) u iznosu od 68.426,46 eura, naknade troškova zaposlenima (između ostalog, za službena putovanja i prijevoz na posao i s posla) u iznosu od 57.205,32 eura te druge materijalne rashode u iznosu od 345.460,82 eura.

Rashodi za usluge u iznosu od 1.940.492,17 eura odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 804.901,23 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 312.616,23 eura (najvećim dijelom odnose se na dostavu glasila Lovački vjesnik u iznosu od 202.375,23 eura), zakupnine i najamnine u iznosu od 59.557,31 euro, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 54.489,58 eura, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 50.939,97 eura, računalne usluge u iznosu od 42.568,08 eura, komunalne usluge u iznosu od 37.137,95 eura, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu od 1.470,90 eura i druge usluge u iznosu od 576.810,92 eura (od čega se značajnije u iznosu od 314.261,01 euro odnose na usluge grafičkog dizajna i tiskanja glasila Lovački vjesnik i časopisa Dobra kob te usluge tiskanja različitih brošura, priznanja, mapa i čestitki).

Vrijednosno značajnije intelektualne i osobne usluge u iznosu od 548.900,08 eura (68,2 %) odnose se na usluge vještačenja (u skladu sa zaključenim ugovorom s ovlaštenim vanjskim izvršiteljem) u vezi sa štetama na vozilima zbog prometnih nesreća u kojima je sudjelovala divljač u iznosu od 332.888,75 eura, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja (zastupanja na ročištima, pravni savjeti i mišljenja) u iznosu od 116.920,63 eura te usluge određivanja naknade šteta s utvrđivanjem prijedloga iznosa naknade štete u postupku nagodbe odnosno u postupku popravka vozila u servisu u iznosu od 99.090,70 eura.

Rashodi za materijal i energiju u iznosu od 566.804,14 eura odnose se na materijal i sirovine u iznosu od 311.486,26 eura, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 155.910,81 euro, energiju (trošak plina i električna energija za poslovne prostore u Zagrebu, objekte u lovištima Grede-Kamare i Gradina-Krnjača; gorivo i naftni derivati) u iznosu od 82.288,22 eura te sitni inventar i auto gume u iznosu od 17.118,85 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i sirovine u iznosu od 311.105,34 eura (99,9 %) odnose se na nabavu kalendara i rokovnika u iznosu od 120.197,81 euro, troškove prodane robe (između ostalog, tiskanica, kalendara, knjiga, odjeće i obuće) u iznosu od 70.731,82 eura, kao i nabavu hrane za divljač, soli i repelenata te električnih čuvara u lovištima Grede-Kamare, Gradina-Krnjača i Barbariga te lovištima na čuvanju u iznosu od 56.505,83 eura, značaka za lovnike i lovočuvare te pripadajućih etuija u iznosu od 43.460,82 eura i drugog materijala (između ostalog, leteće mete, markice, torbe, futrole i iskaznice) u iznosu od 20.209,06 eura.

Značajniji rashodi za uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 133.613,22 eura (85,7 %) odnose se na nabavu uredskog materijala u iznosu od 63.990,93 eura i drugih materijala za potrebe redovitog poslovanja (između ostalog, streljivo, statue, medalje, pehari i promidžbeni materijal) u iznosu od 69.622,29 eura.

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 345.460,82 eura odnose se na premije osiguranja u iznosu od 198.122,53 eura, reprezentaciju u iznosu od 137.348,66 eura, članarine u iznosu od 9.489,63 eura te kotizacije u iznosu od 500,00 eura.

Premije osiguranja najvećim dijelom odnose se na usluge osiguranja lovaca članova u iznosu od 153.183,36 eura i nečlanova u iznosu od 38.187,00 eura. Reprezentacija se, između ostalog, odnosi na troškove organizacije proslave Svetog Huberta u iznosu od 39.570,08 eura, 28. Državnog prvenstva u lovnom streljaštvu u iznosu od 15.946,35 eura te održavanje skupština Saveza u iznosu od 6.399,66 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 121.050,87 eura, a odnose se na obračunanu amortizaciju dugotrajne imovine koja je nabavljena tijekom 2023. i prijašnjih godina.

– Donacije

Za donacije su rashodi ostvareni u iznosu od 176.308,69 eura. Odnose se na 59 danih donacija pravnim osobama te jednu donaciju danu fizičkoj osobi. Donacije su dane lovačkim savezima, društvima i udrugama za svrhe povezane uz lovstvo, i to: održavanje lovačkih domova i nabavu nove opreme (rekonstrukciju i sanaciju na lovačkim objektima, izgradnju tunela za gađanje s puškama s užlijebljenim cijevima i pomoć nakon požara u lovištu) te financijska pomoć za razne lovačke manifestacije (28. Memorijal Janko Vlak, 1. Memorijalni kup Đure Dečaka, Lovački bal te obljetnice osnivanja različitih društava i udruga). Donacije su dane u pojedinačnim iznosima od 500,00 eura do 13.272,28 eura na temelju zamolbi.

S obzirom na to da je sedam donacija u ukupnom iznosu od 57.000,00 eura, u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano u okviru rashoda budućih razdoblja, iz navedenog proizlazi da je Savez tijekom 2023. ukupno dao 67 pojedinačnih donacija u ukupnom iznosu od 233.308,69 eura.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 8.206.438,07 eura odnose se na naknade šteta pravnim i fizičkim osobama nastalih od naleta vozila na divljač u iznosu od 8.164.922,35 eura, otpis potraživanja u iznosu od 33.584,55 eura te druge nespomenute rashode u iznosu od 7.931,17 eura.

Rashodi za naknade šteta pravnim i fizičkim osobama nastalih od naleta vozila na divljač (8.164.922,35 eura) odnose se na isplate novčanih sredstava za provedbu ugovorne obveze Saveza na temelju zaključenog ugovora s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od 31. svibnja 2022. Financiranje šteta na vozilima provodi se putem izravne dodjele namjenskih sredstava iz državnog proračuna od spomenutog Ministarstva. Isplate sredstava izvršene su na temelju potpisanih sporazuma o namirenju ili izvještaja o naknadi štete po osnovi troškova popravka vozila (prema osnovanim odštetnim zahtjevima nakon provedene materijalne i financijske procjene nastale štete ovlaštenih vanjskih procjenitelja / trgovačkih društava), odnosno na temelju osnovanih regresnih zahtjeva društava za osiguranje.

Prema odredbama članka 3., stavka 1. i članka 80., stavka 6. Zakona o lovstvu, divljač je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu, a za štetu nastalu naletom vozila na divljač odgovara lovoovlaštenik na čijem je lovištu nastala šteta ako se utvrdi da je šteta nastala zbog provođenja lova. Uslijed značajnog porasta financijskih šteta od naleta divljači u prometu (koje su ovisne i o ishodu sudskih postupaka te iznosima kamata) kako bi se zaštitila lovačka društva i omogućila održivost koncesija i zakupa prava lova u lovištima, u 2018. doneseno je rješenje kroz jedinstvenu policu osiguranja za područje cijele Republike Hrvatske (u razdoblju od 2018. do 2021. nositelj osiguranja bio je Savez putem društva za osiguranje, a od 2021. do 2022. nositelj je bilo Ministarstvo poljoprivrede).

S obzirom na to da je u svibnju 2022. Ministarstvo poništilo postupak javne nabave za usluge društva za osiguranje, financiranje šteta na vozilima od 1. lipnja 2022. dodijeljeno je Savezu. Štetu na vozilu koja je nastala u prometnoj nesreći u kojoj je sudjelovala divljač prijavljuje oštećena osoba (vlasnik vozila) ili u slučaju ako je vozilo u vlasništvu *leasing* društva, štetu može prijaviti i korisnik vozila. Do srpnja 2023. prijava štete mogla se izvršiti putem fizičkog obrasca Saveza koji je za tu potrebu kreiran i podijeljen lovoovlaštenicima (koji su obvezni pristupiti mjestu nastanka štetnog događaja). Od srpnja 2023. na mrežnim stranicama Saveza objavljen je obrazac Prijava štete putem kojeg se elektronički izvršava prijava (može se također preuzeti obrazac i fizički dostaviti poštom). Uz prijavu prilažu se dokumenti, koji se odnose na prometnu nesreću, oštećeno vozilo i vozača koji je upravljao vozilom. Potvrdom policije o prometnoj nesreći dokazuje se je li štetu uzrokovala divljač. Cjelokupna obrada prijavljene štete obavlja se u aplikaciji (dostupna Savezu i ovlaštenim vanjskim izvršiteljima na poslovima obrade šteta) u koju se unose procjene i potrebni dokumenti. Savez organizira i provodi postupak prijave šteta (odštetni zahtjevi), nadzor nad obradom odštetnih zahtjeva te isplate naknade štete. Za utvrđivanje osnovanosti odštetnog zahtjeva, utvrđivanje iznosa naknade štete i izrade izvještaja o štetama Savez koristi usluge ovlaštenih vanjskih izvršitelja s kojima ima zaključene ugovore o poslovnoj suradnji (od 1. lipnja 2022. na neodređeno vrijeme). Visina naknade štete utvrđuje se u visini procijenjene štete sukladno međunarodnim standardima upotrebom Euro tax sustava ili u visini stvarnih troškova sanacije štete koji se dokazuju računima za popravak vozila. Savez vodi evidencije, a popis isplaćenih naknada prema imenu i prezimenu fizičke osobe ili nazivu pravne osobe te datumu isplate dostavlja Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, uz mjesečne financijske izvještaje.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 971.151,91 euro. S obzirom na to da u Izvještaju o prihodima i rashodima podaci o prenesenom rezultatu poslovanja iz prethodnog razdoblja nisu iskazani, pogrešno je u jednakom iznosu iskazan i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 10.692.625,25 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.607.461,96	3.542.740,42	98,2
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	1.440.874,39	1.470.081,07	102,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	2.034.421,70	1.969.854,86	96,8
1.3.	Proizvedena kratkotrajna imovina	132.165,87	102.804,49	77,8
2.	Financijska imovina	6.207.559,29	7.149.884,83	115,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	4.817.110,18	1.363.143,86	28,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	183.436,06	4.270.765,48	2 328,2
2.3.	Zajmovi	904.510,09	860.442,85	95,1
2.4.	Potraživanja za prihode	238.147,87	580.508,10	243,8
2.5.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	64.355,09	75.024,54	116,6
	Ukupno imovina	9.815.021,25	10.692.625,25	108,9
3.	Obveze	3.637.866,83	3.606.596,20	99,1
3.1.	Obveze za rashode	367.444,19	378.053,04	102,9
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	747.661,89	2.631.682,27	352,0
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	2.522.760,75	596.860,89	23,7
4.	Vlastiti izvori	6.177.154,42	7.086.029,05	114,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	9.815.021,25	10.692.625,25	108,9

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 877.604,00 eura ili 8,9 %. Vrijednosno su značajnije povećani depoziti, jamčevni polozi, potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo (za 4.087.329,42 eura ili 2 228,2 %), a vrijednosno značajnije smanjen novac u banci i blagajni (za 3.453.966,32 eura ili 71,7 %) najvećim dijelom zbog prijenosa novčanih sredstava društvima u vlasništvu Saveza (VILA GARIĆ d.o.o. i HLS TRGOVINA d.o.o.). Nadalje, obveze za kredite i zajmove značajno su povećane u odnosu na stanje početkom godine za 1.884.020,38 eura ili 252,0 % (zbog iskazanih obveza za revolving kredit od poslovne banke), a odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja smanjeni su za 1.925.899,86 eura ili 76,3 % (u najvećem dijelu zbog utroška raspoloživih sredstava doznačenih Savezu 2022. i 2023. za program osiguranja šteta od divljači).

Neproizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 1.470.081,07 eura odnosi se na osnivačke izdatke (poslovni udjeli u društvima u vlasništvu Saveza) u iznosu od 998.075,52 eura i zemljište (građevinsko i poljoprivredno) u iznosu od 472.005,55 eura.

Proizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 1.969.854,86 eura odnosi se na građevinske objekte (poslovni i ostali građevinski objekti) u iznosu od 2.413.805,50 eura, postrojenja i opremu (između ostalog, uredska oprema i namještaj, oprema za održavanje i zaštitu, instrumenti, uređaji i strojevi te komunikacijska oprema) u iznosu od 1.146.209,56 eura, prijevozna sredstva (osobni automobili, terenska vozila i traktori) u iznosu od 321.376,93 eura, knjige i umjetnička djela u iznosu od 56.756,87 eura, ulaganja u računalne programe u iznosu od 5.919,69 eura, višegodišnje nasade u iznosu od 1.333,24 eura te ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 1.975.546,93 eura.

Iskazanu dugotrajnu nefinancijsku imovinu (neproizvedenu i proizvedenu) po vrstama revizijom nije moguće potvrditi s obzirom na to da Savez ne vodi analitičku pomoćnu knjigu dugotrajne nefinancijske imovine.

Proizvedena kratkotrajna imovina u iznosu od 102.804,49 eura odnosi se na zalihe robe za daljnju prodaju (između ostalog, tiskanice, knjige, kalendari i rokovnici).

Novac u banci i blagajni u iznosu od 1.363.143,86 eura odnosi se na novac na računima poslovnih banaka. Savez posluje putem četiri transakcijska računa za redovno poslovanje te jednog računa za posebne namjene (za isplatu odšteta koje Savez isplaćuje vlasnicima vozila za štete nastale uslijed naleta divljači). Koncem 2023. stanje na transakcijskim računima za redovno poslovanje iznosi 1.303.676,30 eura, a na računu za posebne namjene 59.467,56 eura.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo iznose 4.270.765,48 eura, a odnose se na depozit u iznosu od 2.000.000,00 eura (prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe Saveza, evidentiran je u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima na temelju Ugovora o oročenom depozitu te Sporazuma o zalogu oročenog depozita, koji su u listopadu 2023. zaključeni s poslovnom bankom), potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 703,85 eura, potraživanja od zaposlenih u iznosu od 120,04 eura te druga potraživanja u iznosu od 2.269.941,59 eura (od društava u vlasništvu Saveza) za isplate bez vjerodostojne dokumentacije u iznosu od 2.178.606,68 eura, za dane predujmove u iznosu od 35.505,14 eura, naknade koje se refundiraju u iznosu od 1.930,16 eura te drugo u iznosu od 53.899,61 euro).

Koncem 2023. zajmovi su iskazani u iznosu od 860,442,85 eura, što je manje u odnosu na početak godine za 44.067,24 eura ili 4,9 %. Odnose se na zajmове i pozajmice (od 597,25 eura do 409.213,37 eura) dane društvu VILA GARIĆ d.o.o., članicama Saveza: županijskim lovačkim savezima, lovačkim društvima, lovačkim i drugim udrugama, lovištima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, trgovačkim društvima i drugim fizičkim osobama (odobranje zajmova članicama Saveza utvrđeno je Pravilnikom Fonda za unapređivanje lovstva, koji je u listopadu 2022. donio Izvršni odbor Saveza) te zaposlenicima Saveza. Fond za unapređivanje lovstva osnovao je Savez radi ostvarivanja određenih ciljeva, programa unapređivanja i razvoja lovstva, proširivanja materijalne osnove u lovstvu i obnove fonda divljači. Fondom upravlja Izvršni odbor na temelju navedenog Pravilnika (donosi odluku o načinu prikupljanja sredstava i godišnji proračun Fonda, kao i odluku o dodjeli i korištenju sredstava Fonda; sredstva Fonda smiju se koristiti samo u skladu s njihovom namjenom na temelju Pravilnika i odluka o njegovoj uporabi u okviru sredstava odobrenih proračunom Fonda).

Vrijednosno najznačajniji iznos zajma u iznosu od 409.213,48 eura odnosi se na društvo VILA GARIĆ d.o.o. (prema podacima iz glavne knjige, stanje zajma iskazano početkom 2023. u iznosu od 399.622,56 eura, tijekom godine je uvećano za obračunatu kamatu u iznosu od 9.590,94 eura). Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, u okviru ovog računa su u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) evidentirana sredstva prenesena navedenom društvu za razne namjene u prethodnim razdobljima te nije zaključen ugovor o zajmu. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) druga dokumentacija iz koje bi se mogao potvrditi navedeni poslovni događaj Državnom uredu za reviziju nije dostavljena. Značajniji je i zajam u iznosu od 24.948,37 eura odobren članu Izvršnog odbora Saveza u 2017. na rok od tri godine (do 2020.), koji nije vraćen do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.). Nadalje, zajmovi i pozajmice (glavnica) u iznosu od 234.873,89 eura odobreni na temelju ugovora zaključenih s 24 zajmoprimca u prethodnim godinama, čiji su rokovi povrata na 31. prosinca 2023. istekli, također do vremena obavljanja revizije nisu vraćeni.

Tijekom 2023. odobreni su zajmovi i pozajmice lovačkim društvima i udrugama (šest) u ukupnom iznosu od 52.000,00 eura (pet zajmova je dano besamatno iz Fonda za unapređivanje lovstva). Značajniji zajam u iznosu od 15.000,00 eura odobren je jednom lovačkom društvu za projekt strelište-parkur, a za jedan zajam u iznosu od 10.000,00 eura Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije dostavljen ugovor ni druga dokumentacija na temelju koje je taj zajam isplaćen. Također su odobreni zajmovi i pozajmice zaposlenicima Saveza (dva) u iznosu od 25.000,00 eura (pojedinačni iznosi od 15.000,00 eura i 10.000,00 eura) na rok od pet godina na temelju zaključenih ugovora, uz ugovorenu kamatnu stopu od 2,0 %, obustavom na plaći zaposlenika.

Potraživanja za prihode u iznosu od 580.508,10 eura odnose se na potraživanja od kupaca za obavljene usluge i prodanu robu u iznosu od 281.273,40 eura (značajnija u iznosu od 68.519,08 eura odnose se na potraživanja od društva HLS TRGOVINA d.o.o.), potraživanja za članarine u iznosu od 4.022,04 eura te potraživanja od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva za isplaćene štete i materijalne troškove u 2023. u iznosu od 295.212,66 eura (koja su naplaćena u 2024.).

Do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljeni podaci o iznosu naplaćenih ukupnih potraživanja (potraživanja za prihode, zajmove i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo) iskazanih koncem 2023.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 75.024,54 eura odnose se na rashode budućih razdoblja u iznosu od 62.069,54 eura (sedam isplaćenih donacija/potpore županijskim lovačkim savezima, lovačkim udrugama i lovačkom društvu) u ukupnom iznosu od 57.000,00 eura i računi plaćeni u 2023. iako se odnose na 2024. u iznosu od 5.069,54 eura) te na nedospjelu naplatu prihoda (kako je u Bilješkama uz Bilancu navedeno, odnose se na nenaplaćene prihode iz prethodnih godina od Virovitičko-podravске županije) u iznosu od 12.955,00 eura.

Obveze za rashode u iznosu od 378.053,04 eura odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 333.113,20 eura (od čega su vrijednosno najznačajnije obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 326.598,43 eura) i druge obveze u iznosu od 44.939,84 eura (najznačajnije su obveze za PDV obračunan za prosinac 2023. u iznosu od 38.011,42 eura). Do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljeni podaci o iznosu podmirenih obveza za rashode iskazanih koncem 2023.

Obveze za kredite i zajmove početkom 2023. iznosile su 747.661,89 eura i u cijelosti su se odnosile na dugoročni zajam iz prethodnih godina. Tijekom godine je spomenuti zajam otplaćen u iznosu od 115.979,62 eura, a zaključen je i ugovor o revolving kreditu u iznosu od 2.000.000,00 eura te obveze za kredite i zajmove koncem 2023. iznose 2.631.682,27 eura.

Dugoročni zajam u svrhu zaduženja za prijeboj obveza Saveza (naručitelja radova) od zajmodavca (trgovačkog društva / izvođitelja radova), a u vezi s izvođenjem radova rekonstrukcije i prenamjenom dviju uredskih zgrada u aparthotel, Vladimira Nazora 61, Zagreb, zaključen je rujnu 2019. (ugovor o izvođenju radova zaključen je u listopadu 2018., a obveze Saveza za koje je obavljen prijeboj odnose se na privremene i okončanu situaciju zajmodavca). Navedeni ugovor o zajmu, Savez je s trgovačkim društvom (izvođiteljem radova) zaključio u rujnu 2019., uz obvezu da će odobreni iznos od 8.290.000,00 kn (1.100.272,08 eura) s godišnjom kamatnom stopom od 2,9 % vratiti trgovačkom društvu obročno u devet godišnjih rata počevši od 1. siječnja 2020. (zadnja rata je prema planu otplate zajma utvrđena do 1. travnja 2028.).

U skladu s ugovorom o zajmu radi osiguranja svoje tražbine, trgovačko društvo izvršilo je zabilježbu založnog prava na predmetnoj nekretnini Saveza (Vladimira Nazora 61, Zagreb). U skladu s planom otplate zajma, u 2023. je otplaćena četvrta rata u iznosu od 115.979,62 eura (kao i kamate u iznosu od 21.701,36 eura prema ispostavljenom računu trgovačkog društva) te stanje obveza za navedeni zajam na 31. prosinca 2023. iznosi 631.682,27 eura. Nadalje, s istim trgovačkim društvom u siječnju 2024. Savez je zaključio Sporazum o podmirenju duga, kojim se iznos zajma (ugovoren u rujnu 2019.) povećao za 57.928,90 eura (obveza iz 2020. po Okončanoj situaciji za izvedene radove, za razliku cijene radova od procjene u vrijeme zaključenja ugovora o zajmu). Prema navedenom Sporazumu, Savez se obvezao trgovačkom društvu vratiti zajam u iznosu od 689.611,17 eura, u pet godišnjih rata s istom kamatnom stopom i jednakim dospeljećem zadnje rate do 1. travnja 2028. (uz utvrđeni novi plan otplate zajma). Do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) Savez je otplatio Sporazumom utvrđenu prvu ratu u iznosu od 130.151,35 eura (kao i kamate u iznosu od 19.998,72 eura prema ispostavljenom računu trgovačkog društva) te obveze za zajam koncem veljače 2025. iznose 559.459,82 eura.

Radi investicijskog ulaganja, odnosno namjenskog korištenja za isplatu pozajmice društvu VILA GARIĆ d.o.o., u listopadu 2023. Savez je s poslovnom bankom zaključio ugovor o revolving kreditu u iznosu od 2.000.000,00 eura, uz fiksnu kamatu od 5,5 % na iznos iskorištenog kredita te s rokom vraćanja 20. travnja 2025. Uvidom u promet žiroračuna, koji koristi za redovno poslovanje, Savez je navedenu pozajmicu isplatio iz vlastitih sredstava, a u tom slučaju je ugovorom o kreditu utvrđeno da će kredit biti isplaćen na posebni depozit otvoren kod banke koji će služiti kao osiguranje za predmetni revolving (punjenje depozita). Prema izvodu otvorenih stavaka poslovne banke na 31. prosinca 2023. stanje računa je i dalje 2.000.000,00 eura (kredit je neiskorišten) te banka nema otvoren poseban račun depozita Saveza. S obzirom na to da revolving kredit nije korišten, iznos neiskorištenog kredita je pogrešno evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima u okviru ovih obveza, a trebalo ga je evidentirati i iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 596.860,89 eura odnose se na odgođeno priznavanje prihoda u iznosu od 568.743,73 eura, obračunane rashode koji nisu bili fakturirani, a terete tekuće razdoblje (za materijalne rashode koji se odnose na 2023., a račun je ispostavljen u 2024.) u iznosu od 26.386,26 eura te unaprijed plaćene prihode u iznosu od 1.730,90 eura. Odgođeno priznavanje prihoda u iznosu od 568.743,73 eura odnosi se, između ostalog, na naknadu za izdana jamstva Saveza (jamstvena pričuva) u iznosu od 408.255,83 eura i naknadu za iskaznice za strance koja se odnosi na 2024. u iznosu od 160.194,01 euro. Odgođeno priznavanje prihoda od naknade za izdana jamstva Saveza (jamstvena pričuva) u iznosu od 408.255,83 eura odnosi se na raspoloživu obračunanu i fakturiranu naknadu (od 2015. do 2023.) prema ugovorima o jamstvu za uredno izvršenje zakupa/koncesije prava lova u lovištima zaključenim s lovoovlaštenicima, članovima Saveza na njihov zahtjev. Prema zaključku Izvršnog odbora iz srpnja 2014. Savez u svrhu predmetnog jamstva kao avalist ovjerava bjanko-mjenicu izdanu od lovoovlaštenika do iznosa jedne godišnje lovozakupnine (prema ugovoru o zakupu prava lova u državnom ili zajedničkom lovištu koji je priložio lovoovlaštenik) te mu osigurava financijska sredstva za uredno izvršenje lovozakupa, uvjetom propisanim odredbama Zakona o lovstvu. Ugovorena je i fakturira se godišnja naknada u visini od 2,0 % iznosa godišnje naknade za pravo lova (za koncesije dvostruki iznos naknade). U 2023. obračunana je i fakturirana godišnja naknada po ugovorima o jamstvu u iznosu od 59.130,74 eura. Savez ugovore o jamstvu sklapa u cilju uspostave sustava jamstvene pričuve iz koje će se ubuduće na načelima solidarnosti i zajedništva jamčiti za obveze svih lovoovlaštenika koji sa Savezom zakluče ugovor, odnosno uđu u predmetni sustav.

Prema podacima Saveza tijekom 2023. zaključeno je 14 novih ugovora o jamstvu na najmanje šest do najviše deset lovnih godina.

Vlastiti izvori u iznosu od 7.086.029,05 eura odnose se na višak prihoda tekuće godine (2023.) u iznosu od 971.151,91 euro te vlastite izvore u iznosu od 6.114.877,14 eura.

Projekti financirani u 2023.

Savez je u 2023. provodio projekt Konkretna akcija za očuvanje vukova divljima u antropogenim krajobrazima Europe (LIFE21-NAT-IT-LIFE WILD WOLF/101074417) financiran iz LIFE Programa Europske unije (2021. – 2027.). Glavni cilj projekta je poboljšati (ili održati povoljan) konzervacijski status populacija vukova koje opstaju ili se šire u krajobrazu Europe kojima dominira čovjek. Cilj projekta je i poboljšati uvjete za dijeljenje zemlje između vukova i ljudi u gradskim i prigradskim područjima bez gubitka ekološke uloge i kulturnog identiteta divljih vukova i lokalnih zajednica. U okviru projekta svaka od uključenih država ima svoje projektne aktivnosti. U provedbi projekta Savez je uključen u sudjelovanje u razumijevanju i smanjenju pokretača navikavanja vuka, razvoju proceduralne osnove za smanjenje interakcija vuka i ljudi u gradskim i prigradskim područjima, smanjenju interakcija vuka i psa testiranjem uređaja za zaštitu pasa te postavljanju smjernica za smanjenje štete na lovačkim i čuvarskim psima. Zbog opsežne mreže članova u lokalnim zajednicama u Dalmaciji (putem županijskih lovačkih saveza), Savez ima koordinacijsku ulogu za područje Dalmacije i aktivnosti u sklopu uključivanja dionika i sastanaka s lokalnim zajednicama. U studenome 2022. Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA), prema ovlaštenju Europske komisije, zaključila je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s koordinatorom korisnika sredstava, talijanskim Institutom za primijenjenu ekologiju (IEA), na temelju zajedničke ponude konzorcija. Za provedbu ugovora zaključen je Sporazum između članova konzorcija. Provedba projekta započela je 1. siječnja 2023., na razdoblje provedbe od 56 mjeseci, a završetak je utvrđen do 31. kolovoza 2027. Ukupna vrijednost projekta (ukupni prihvatljivi troškovi) ugovorena je u iznosu od 7.028.148,46 eura, od čega se na ukupni doprinos iz Europske unije odnosi 5.265.454,71 euro, a preostala su vlastita sredstva korisnika/Saveza (uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost). U projektu sudjeluje 18 partnera iz osam europskih država, a hrvatski partneri na projektu su Savez i Veterinarski fakultet Zagreb. Ukupni prihvatljivi troškovi za Savez odobreni su u iznosu od 361.478,10 eura, od čega se na doprinos iz Europske unije odnosi 263.386,10 eura (75,0 % prihvatljivih troškova), na sredstva donacije Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost na temelju odluke Fonda i ugovora zaključenog koncem studenoga 2023. najviše do 42.228,75 eura te vlastita sredstva Saveza. Nadalje, u lipnju 2024. Savez je za sufinanciranje projekta podnio prijavu na javni poziv Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, s kojim je u rujnu 2024. zaključio ugovor o sufinanciranju projekta u iznosu od 48.431,76 eura.

Tijekom 2023. Savez je provodio ugovorene aktivnosti te je u rujnu zaključio sporazume o suradnji s devet županijskih lovačkih saveza. U poslovnim knjigama Savez je osigurao izdvojeno praćenje projekta putem mjesta troška. Koncem 2022. doznačena su sredstva u iznosu od 79.073.51 euro, tijekom 2023. utrošeno je na projektne aktivnosti u iznosu od 78.779,62 eura (u navedenom iznosu priznati su prihodi i rashodi) te stanje neutrošenih sredstava koncem 2023. iznosi 293,89 eura.

U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2025.) provedba projekta je u tijeku (u Posjetiteljskom centru „Kanal sv. Ante” održana je četvrta radionica platforme Dalmacija za dionike projekta LIFE Wild Wolf).

Nabava

U 2023. Savez nije primjenjivao odredbe Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22).

Prema mišljenju Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta iz prosinca 2018. (od svibnja 2020. Ministarstvo gospodarstva), danog po prethodnom dopisu/upitu Saveza, Savez nije bio obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi, jer nije bio ispunjen uvjet u vezi s financiranjem propisan odredbom članka 6., stavka 4., točke 3. navedenog Zakona (iz podataka u dopisu/upitu Saveza zaključeno je da javni naručitelji nisu financirali Savez u iznosu većem od 50,0 %). Zaključno je u mišljenju navedeno da se okolnosti za određivanje statusa svakog pojedinog naručitelja ne utvrđuju u pojedinačnom upravnom ili drugom postupku određenog tijela uprave te je na samim subjektima utvrditi ispunjavaju li propisane uvjete za status javnog naručitelja, odnosno jesu li obveznici primjene Zakona o javnoj nabavi.

Savez je, prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ostvario ukupne prihode u iznosu od 13.401.114,19 eura, od čega se na prihode od donacija iz proračuna odnosi 8.953.588,33 eura ili 66,8 % ukupnih prihoda.

Tijekom 2023. nabavljene su usluge u vrijednosti od 1.940.492,17 eura, materijal i energija u vrijednosti od 566.804,14 eura te nefinancijska imovina (postrojenja i oprema) u vrijednosti od 61.143,58 eura. Predsjednik Saveza odobrio je plaćanje pojedinih troškova po ponudama i ulaznim računima za nabavljenu robu i usluge. Savez nema akt kojim bi bili uređeni postupci nabave, odnosno nije utvrdio načine postupanja pri nabavi roba, radova i usluga te navedena obveza nije utvrđena Statutom ili drugim unutarnjim aktom Saveza.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 6. studenoga 2024. do 23. srpnja 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom/planom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija i aktivnosti u vezi s poslovanjem, kao i usklađenost provedenih aktivnosti s programom/planom rada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22)
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o udrugama
2. Zakon o lovstvu
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22 i 114/23)
5. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
6. Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)
7. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23)
8. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23 i 143/23)

9. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija
10. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
11. Statut Saveza
12. Pravilnik o radu Stručne službe Saveza, svibanj 2013.
13. Pravilnik o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza, svibanj 2013.
14. Program rada Saveza za 2023.
15. Financijski plan Saveza za 2023.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Saveza. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te nabava (između ostalog, obavljena je provjera ulaznih računa, dokumentacije u vezi s приходima i rashodima te izvoda poslovne banke). Obavljeni su razgovori s Predsjednikom Saveza te zaposlenicima Saveza i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, prihode (u dijelu koji se odnosi na prihode od prodaje roba i usluga), rashode (u dijelu koji se odnosi na rashode za zaposlene i materijalne rashode), financijsku imovinu te nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Prema odredbama članka 50. Statuta, imovinu Saveza čine: novčana sredstva koja je Savez stekao uplatom članarina, dobrovoljnim prilozima i darovima, novčanim sredstvima koja Savez stekne obavljanjem djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi, financiranjem programa i projekata Saveza, iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te fondova i/ili inozemnih kao i druga novčana sredstva stečena u skladu sa zakonom, njene nepokretne i pokretne stvari, kao i druga imovinska prava. Savez može raspolagati svojom imovinom samo za ostvarivanje ciljeva i obavljanje djelatnosti određenih Statutom, u skladu sa zakonom.

Pri upravljanju imovinom u 2023., između ostalog, pri davanju u zakup nekretnine u vlasništvu Saveza, zaduživanju Saveza i uknjižbi založnog prava na nekretninama Saveza, odluke je donosio Predsjednik Saveza bez prethodnog odobrenja Izvršnog odbora Saveza, iako je navedeno utvrđeno Statutom.

Prema Izjavi o osnivanju, društvo HLS TRGOVINA d.o.o. Savez je osnovao u cilju obavljanja gospodarske djelatnosti u svrhu ostvarivanja dobiti za društvo i raspodjele te dobiti osnivaču. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka društva HLS TRGOVINA d.o.o. za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu od 530.950,26 eura, rashodi u iznosu od 604.778,57 eura te gubitak u iznosu od 73.828,31 euro. Nekretnina, koju Savez također ima u svom vlasništvu i koju je u prethodnom razdoblju uredio i opremio kao aparthotel (pod nazivom Hotel Republika, u Ulici Vladimira Nazora 61 i 61/1, Zagreb), s kompletnim inventarom dana je temeljem ugovora od 30. rujna 2022. u zakup na neodređeno vrijeme društvu HLS TRGOVINA d.o.o. za obavljanje sljedećih djelatnosti: pripremanje i usluživanje jela, pića i napitaka i pružanje usluga smještaja. Izvršni odbor nije donio prethodnu odluku kojom se aparthotel daje u zakup i pod kojim uvjetima. Predsjednik Saveza, koji je ujedno i direktor društva HLS TRGOVINA d.o.o., potpisnik je ugovora o zakupu za obje ugovorne strane. Prema navedenom ugovoru, aparthotel se daje u zakup u viđenom stanju s kompletnim inventarom (primopredajni zapisnik s popisanim inventarom nije sastavljen). Ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 10.000,00 kn (1.327,23 eura) uvećana za PDV, uz mogućnost raskida ugovora ako zakupnik ne plati zakupninu po dospelju. Savez je mjesečno ispostavljao račune za naplatu zakupnine društvu HLS TRGOVINA d.o.o., ali zakupnina nije naplaćena ni do vremena obavljanja revizije (studen 2024.).

Godišnjim popisom imovine i obveza Saveza za 2023. imovina aparthotela nije popisana, a vodi li se navedena nekretnina u poslovnim knjigama Saveza ne može se potvrditi s obzirom na to da analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine Savez ne vodi. Nadalje, s društvom HLS TRGOVINA d.o.o., Savez je i u prethodnom razdoblju (od 22. svibnja 2020. do 30. rujna 2022.) imao zaključen ugovor o zakupu aparhotela. Revizijom je utvrđeno i da je ugovorom o zakupu zaključenim s drugim trgovačkim društvom (koje nije u vlasništvu Saveza i/ili povezano s njegovom djelatnosti) aparthotel dan u zakup od 11. kolovoza 2020. na vrijeme od deset godina. Navedeni ugovor o zakupu raskinut je pisanim Sporazumom 30. rujna 2022., kojim je utvrđeno da je predmet zakupa u stanju u kojem je bio u trenutku sklapanja ugovora o zakupu te uz koji također nije sastavljen primopredajni zapisnik. Iz navedenog proizlazi da je od 11. kolovoza 2020. do 30. rujna 2022. Savez dao aparthotel istovremeno u zakup dvama društvima.

Predsjednik Saveza je u 2023. zadužio Savez te opteretio nekretnine Saveza bez prethodnog odobrenja Izvršnog odbora, a u svrhu projekta Rekonstrukcija motela VILA GARIĆ u hotel, koji provodi VILA GARIĆ d.o.o., društvo u vlasništvu Saveza (prema podacima iz Računa dobiti i gubitka navedenog društva za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu od 198.675,95 eura, rashodi u iznosu od 303.526,58 eura te gubitak u iznosu od 104.850,63 eura). Tako je 25. listopada 2023., u ime Saveza Predsjednik s poslovnom bankom zaključio: Ugovor o revolving kreditu za isplatu pozajmice društvu VILA GARIĆ d.o.o. u iznosu od 2.000.000,00 eura, s rokom otplate do 20. travnja 2025.; Ugovor o oročenom depozitu u jednakom iznosu te pripadajući Sporazum o zalogu oročenog depozita, s istekom oročenja od 30. svibnja 2025. Također je, istog datuma s istom poslovnom bankom, Predsjednik Saveza zaključio i dva ugovora o solidarnom jamstvu, kojima je obvezao Savez u cijelosti podmiriti tražbinu i druge obveze društva VILA GARIĆ d.o.o. koje proizlaze iz Ugovora o revolving kreditu u iznosu od 1.650.000,00 eura (s rokom vraćanja do 20. travnja 2025.) i Ugovora o (investicijskom) kreditu u iznosu od 1.000.000,00 eura (s rokom korištenja do 30. lipnja 2025. i rokom vraćanja u jednakim mjesečnim ratama do 1. lipnja 2043.). Nadalje, Predsjednik Saveza potpisao je neopozivu i bezuvjetnu Garanciju za pokriće prekoračenja projektnih troškova izdanu u korist poslovne banke, kojom je Savez obvezao osigurati sredstva potrebna i/ili poželjna za pokriće prekoračenja projektnih troškova radi završetka projekta u roku i na način predviđen Ugovorom o kreditu dužnika VILA GARIĆ d.o.o. Za instrument osiguranja po spomenuta dva kredita društva VILA GARIĆ d.o.o., Predsjednik Saveza (u ime Saveza i u ime društva VILA GARIĆ d.o.o.) potpisao je 2. studenoga 2023. dva sporazuma na temelju kojih su u korist poslovne banke upisana založna prava (simultane hipoteke) u zemljišnim knjigama na nekretnini Saveza u Ulici Vladimira Nazora 61 i 61/1, Zagreb te nekretnini (motelu) društva VILA GARIĆ d.o.o. u Podgarić 6A, Podgarić (Bjelovarsko-bilogorska županija, Općina Berek) u iznosu od 1.600.000,00 eura te u iznosu od 1.000.000,00 eura.

Uvidom u zapisnike sa sjednica Izvršnog odbora održanih tijekom 2023. utvrđeno je da Izvršni odbor nije raspravljao o zaduživanju Saveza niti donio odluke o zaključivanju spomenutog ugovora o revolving kreditu te dva ugovora o solidarnom jamstvu, izdavanju garancije za pokriće prekoračenja projektnih troškova i uknjižbi založnog prava na nekretnini Saveza. Predmetno zaduživanje nije planirano ni Planom zaduživanja i otplata za 2023. (sastavni dio Financijskog plana Saveza za 2023.), a trebalo je s obzirom na to da je prema Statutu Predsjednik Saveza nalogodavac za izvršenje financijskog plana. Statutom ili drugim općim aktom Predsjedniku Saveza nisu utvrđena ograničenja raspolaganja imovinom, odnosno visina do koje može preuzeti višegodišnje ugovorne obveze koje imaju financijski učinak.

Nadalje, Savez je u 2023. isplatio novčana sredstva (pozajmice koje su u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane u okviru drugih potraživanja) u iznosu od 2.072.000,00 eura na poslovne račune društava u vlasništvu Saveza (2.040.000,00 eura društvu VILA GARIĆ d.o.o., 32.000,00 eura društvu HLS TRGOVINA d.o.o.) bez prethodno donesenih odluka Izvršnog odbora.

Prema zapisnicima sa sjednica Izvršnog odbora i Skupštine održanima tijekom 2023. godišnji financijski izvještaji i rasprava o poslovanju društava u vlasništvu Saveza (HLS TRGOVINA d.o.o. i VILA GARIĆ d.o.o.) nisu bili na dnevnom redu sjednica. S obzirom na to da je Savez u svrhu obavljanja gospodarske djelatnosti osnovao, odnosno stekao, dva trgovačka društva; da skupštine društava čini Skupština Saveza (kao jedini član društva) te da sukladno odredbi članka 50. Statuta Savez može raspolagati svojom imovinom samo za ostvarivanje ciljeva i obavljanje djelatnosti određenih Statutom, trebalo je na sjednici Skupštine Saveza raspraviti i usvojiti njihove godišnje financijske izvještaje uz analizu njihova poslovanja.

Također, u 2023. Predsjednik Saveza zaključio je ugovore o zajmu s dvoje zaposlenika u ukupnom iznosu od 25.000,00 eura (na rok od pet godina uz kamatnu stopu od 2,0 %), iako Izvršni odbor nije donio odluke o odobrenju navedenih zajmova (utvrđeno uvidom u zapisnike za sjednica Izvršnog odbora održanih tijekom 2023.).

Tijekom 2023. Savez je, najvećim dijelom na temelju zamolbi, dao 67 pojedinačnih donacija lovačkim savezima, društvima i udrugama za svrhe povezane uz lovstvo u ukupnom iznosu od 233.308,69 eura (od čega je 60 donacija u iznosu od 176.308,69 eura u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano u okviru donacija, a sedam u iznosu od 57.000,00 eura u okviru rashoda budućih razdoblja). Za 41 donaciju u iznosu od 102.595,90 eura zamolbu je odobrio Predsjednik Saveza svojim potpisom ili je donio Odluku o donaciji, bez prethodne odluke Izvršnog odbora; a tri donacije za saniranje šteta nastalih uslijed elementarnih nepogoda u ukupnom iznosu od 11.000,00 eura isplaćene su u srpnju i kolovozu 2023. lovačkim udrugama, o čemu je Predsjednik naknadno izvijestio Izvršni odbor u listopadu 2023. S obzirom na to da je Predsjednik Saveza nalogodavac za izvršenje financijskog plana te da je Skupština dopustila odstupanje od predloženog Financijskog plana za 2023. do 40,0 %, a dane donacije su u odnosu na planirane (132.723,00 eura) više za 100.585,69 eura ili 75,8 %, za davanje donacija više od planiranih trebalo je pribaviti prethodnu odluku Izvršnog odbora.

Prema odredbama članaka 23., 24. i 25. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, između ostalog, neprofitna organizacija može preuzimati nove obveze koje imaju financijski učinak isključivo ako su predviđene financijskim planom, odnosno ako su sredstva za njihovo podmirenje osigurana; zakonski zastupnik neprofitne organizacije može preuzeti višegodišnje ugovorne obveze koje imaju financijski učinak do visine utvrđene statutom ili drugim općim aktom; ugovor o dugoročnom zaduživanju sklapa zakonski zastupnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti temeljem posebnog akta, a do visine utvrđene financijskim planom neprofitne organizacije; upravljanje novčanom imovinom neprofitne organizacije mora biti u skladu s načelom sigurnosti, likvidnosti i isplativosti ulaganja.

Nadalje, prema odredbama članka 25. Statuta Predsjednik Saveza predstavlja i zastupa Savez te je odgovoran za zakonitost rada Saveza te, između ostalog, brine o provođenju odluka i zaključaka Skupštine Saveza, Izvršnog odbora i ostalih tijela Saveza; potpisuje odluke, ugovore i druge akte koje donosi Skupština ili Izvršni odbor prije upućivanja nadležnim državnim i lovačkim tijelima te je nalogodavac za izvršenje financijskog plana. Odredbama članka 30. Statuta Izvršni odbor Saveza, između ostalog, upravlja imovinom Saveza brigom dobra gospodara, odlučujući o kupnji odnosno opterećenju nekretnina Saveza te zaduživanju Saveza i davanju jamstva u okviru financijskog plana. Također, prema odredbama članka 51. Statuta utvrđeno je, između ostalog, da imovinom Saveza raspolaže i upravlja Skupština Saveza i Izvršni odbor sukladno Statutu i drugim aktima Saveza. Nadalje, prema odredbi članka 53. Statuta radi ostvarivanja djelatnosti utvrđenih Statutom Savez može pružati financijsku i drugu materijalnu pomoć članicama, ako je to predviđeno godišnjim financijskim planom i odlukama Izvršnog odbora Saveza.

Državni ured za reviziju nalaže pri upravljanju imovinom, između ostalog, pri davanju u zakup nekretnina u vlasništvu Saveza, zaduživanju Saveza i uknjižbi založnog prava na nekretninama Saveza, odobravanju donacija i zajmova te odobravanju pozajmica društvima u vlasništvu Saveza postupati u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija i Statuta Saveza. Preporučuje raspraviti o poslovanju i godišnjim financijskim izvještajima društava u vlasništvu Saveza na sjednici Skupštine zbog transparentnosti i dostupnosti informacije članovima Saveza te učinkovitog i efikasnog raspolaganja imovinom Saveza za ostvarivanje ciljeva i obavljanje djelatnosti utvrđenih Statutom. Također, preporučuje Statutom ili drugim općim aktom zakonskom zastupniku Saveza utvrditi ograničenja raspolaganja imovinom, odnosno visinu do koje može preuzeti višegodišnje ugovorne obveze koje imaju financijski učinak, u cilju povećanja kontrole raspolaganja imovinom Saveza.

Tijekom 2023. Savez je dao pet novih besamatnih zajmova članicama Saveza (lovačkim društvima i udruzi) u ukupnom iznosu od 42.000,00 eura na temelju zaključenih ugovora o zajmu iz Fonda za unapređivanje lovstva te jedan zajam u iznosu od 10.000,00 eura za koji Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije dostavljen ugovor ni druga dokumentacija na temelju koje je taj zajam isplaćen. Fond za unapređivanje lovstva osnovao je Savez radi ostvarivanja određenih ciljeva, programa unapređivanja i razvoja lovstva, proširivanja materijalne osnove u lovstvu i obnove fonda divljači. Fondom upravlja Izvršni odbor na temelju navedenog Pravilnika (donosi odluku o načinu prikupljanja sredstava i godišnji proračun Fonda, kao i odluku o dodjeli i korištenju sredstava Fonda; sredstva Fonda smiju se koristiti samo u skladu s njihovom namjenom na temelju Pravilnika i odluka o njegovoj uporabi u okviru sredstava odobrenih proračunom Fonda).

Pri odobravanju navedenih zajmova Savez nije primjenjivao odredbe Pravilnika Fonda za unapređivanje lovstva, koji je donio Izvršni odbor Saveza u listopadu 2022., a kojima su utvrđena prava i uvjeti pod kojima Savez može davati zajmove članicama Saveza. Tako su zajmovi odobreni na temelju pojedinačnih zahtjeva bez prethodno objavljenog natječaja za odobravanje zajma u Lovачkom vjesniku, a za četiri od šest odobrenih zajmova Izvršni odbor nije donio (a trebao je donijeti) odluke o dodjeli i korištenju sredstava Fonda. S obzirom na to da Savez ne vodi knjigu potraživanja po osnovi danih zajmova, ne može se pojedinačno po pojedinom danom zajmu potvrditi dospjelost, stanje i obračunate kamate.

Odredbama članka 3. i 14. Pravilnika Fonda za unapređivanje lovstva Saveza, između ostalog, utvrđeno je da Fondom upravlja Izvršni odbor koji donosi odluke o dodjeli i korištenju sredstava te u Lovačkom vjesniku raspisuje natječaj za odobravanje zajma.

Državni ured za reviziju nalaže odobravati zajmove iz Fonda za unapređivanje lovstva na temelju odluka Izvršnog odbora o dodjeli i korištenju sredstava, uz prethodno raspisan natječaj u Lovačkom vjesniku, u skladu s odredbama Pravilnika Fonda za unapređivanje lovstva Saveza.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Financijsko upravljanje i kontrole su, prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Nadalje, prema odredbi članka 4., stavka 1. navedenog Zakona i članka 3. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva provodi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Za 2023. Savez je proveo samoprocjenu popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola, koji je podijeljen na sljedeća područja: planiranje; izvršavanje i računovodstvo; procedure financijskog poslovanja te izvještavanje (na pitanja su dani potvrdni odgovori, osim u područjima planiranja i procedura financijskog poslovanja u kojima su na četiri pitanja dani negativni odgovori). Akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola nije sastavljen (ukupni prihodi Saveza ostvareni su u iznosu od 13.401.114,19 eura). Iako su u Upitniku na pitanja većinom dani potvrdni odgovori, revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u područjima izvršavanja i računovodstva, procedura financijskog poslovanja te izvještavanja (između ostalog, na računima u većem dijelu nije naznačeno da su kontrolirani niti su potpisom odobreni za plaćanje, pojedini rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani na temelju knjigovodstvenih isprava koje nisu vjerodostojne, popis imovine i obveza nije u potpunosti obavljen u skladu s propisima, procedura za nabavu roba, radova i usluga nije donesena, u financijskim izvještajima, uz rezultat tekućeg razdoblja, nije iskazan i preneseni rezultat poslovanja (višak) iz prethodne godine). S obzirom na revizijom utvrđene nepravilnosti i propuste, iz navedenog je vidljivo da Savez nema uspostavljen sustav unutarnjih kontrola te je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola kako bi funkcionirao učinkovito i djelotvorno.

Odredbama članka 4. – 7. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da je zakonski zastupnik neprofitne organizacije obvezan za svaku poslovnu godinu provesti samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola. Na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrda da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskog upravljanja i kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno.

Nadalje, zakonski zastupnik neprofitne organizacije koja u godini za koju se provodi samoprocjena ostvaruje prihode u iznosu od 398.168,43 eura ili višem iznosu, sastavlja akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola ako na sva pitanja iz Upitnika nije dan potvrđan odgovor. Akcijski plan sadrži pitanja na koja je dan negativan ili djelomično potvrđan odgovor, aktivnosti koje je potrebno poduzeti za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola, a koje će dovesti do otklanjanja manjkavosti koje su utjecale na davanje negativnog ili djelomično potvrđenog odgovora te podatke o osobama odgovornim za poduzimanje aktivnosti. Samoprocjena, odnosno popunjavanje Upitnika i izrada akcijskog plana provode se najkasnije u roku od 30 dana od roka predviđenog za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu.

Nadalje, uvidom u zapisnik sa sjednice Skupštine održane u svibnju 2024. (prve održane sjednice nakon završetka 2023.) utvrđeno je da Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola nije bio na dnevnom redu održane sjednice Skupštine slijedom čega se ne može potvrditi je li zakonski zastupnik izvijestio Skupštinu o provedenoj samoprocjeni.

Prema odredbama članka 5., stavka 3. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, zakonski zastupnik je nakon popunjavanja Upitnika, dužan izvijestiti najviše tijelo neprofitne organizacije, odnosno tijelo koje je temeljem statuta neprofitne organizacije za to ovlašteno, o provedenoj samoprocjeni, što najviše tijelo neprofitne organizacije, odnosno tijelo koje je temeljem statuta neprofitne organizacije za to ovlašteno, prima na znanje.

Posljedica nedostataka uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola su revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, prihode, rashode te financijsku imovinu. Dobro organiziran sustav financijskog upravljanja i kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima te sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Prema odredbi članka 4., stavka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Kontrolne aktivnosti moraju biti prikladne i pravodobne, a troškovi njihove uspostave ne smiju premašivati prihvatljivu razinu.

Državni ured za reviziju nalaže popuniti Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola s točnim podacima o radu sustava, sastaviti akcijski plan za poboljšanje sustava ako na sva pitanja iz Upitnika nije dan potvrđan odgovor te izvijestiti Skupštinu o provedenoj samoprocjeni u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Državni ured za reviziju također nalaže uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-računovodstvenog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Objavljivanje podataka

Savez obavlja javne ovlasti u skladu s odredbama Zakona o lovstvu i Statuta te je obvezan postupati u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Na mrežnim stranicama Saveza dostupne su razne informacije i podaci, a nisu objavljeni godišnji programi rada, godišnja izvješća o radu (izvješća o provedbi planiranih programa i aktivnosti), financijska izvješća, financijski planovi, informacije o unutarnjem ustrojstvu Stručne službe Saveza, zaključci sa službenih sjednica tijela Saveza te informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa.

Nadalje, Savez je odredio službenu osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama (prema podacima iz objavljenog Popisa tijela javne vlasti na mrežnim stranicama Otvoreni podaci Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske), ali na mrežnim stranicama Saveza nije, do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.), objavljena obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, s podacima za kontakt službenika za informiranje.

Odredbama članka 5., stavka 1., točke 2. te članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da su tijela javne vlasti pravne osobe i druga tijela koje imaju javne ovlasti te su obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati, između ostalog, godišnje planove, programe, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti; podatke o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta; informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa; informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti; zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika; obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivo mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija (sukladno kriterijima iz članka 19., stavka 3. navedenog Zakona); te odgovore na najčešće postavljena pitanja, kao i informacije o načinu podnošenja upita građana i medija. Također, prema odredbi članka 13., stavka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijelo javne vlasti obvezno je upoznati javnost sa službenim podacima o službeniku za informiranje.

Da bi postigao javnost rada, Savez prema odredbama članka 9. Statuta, između ostalog, članovima i predstavnicima javnog informiranja omogućuje slobodan pristup informacijama o radu tijela Saveza.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Saveza na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati sve dokumente i informacije, kao i upoznati javnost sa službenim podacima o službeniku za informiranje u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

3. Planiranje

3.1. Program rada i Financijski plan za 2023. doneseni su na sjednici Skupštine Saveza održane koncem travnja 2022.

Financijskim planom za 2023. planirani su prihodi (uključen i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 132.723,00 eura) i rashodi u iznosu od 3.725.530,00 eura. Planirani prihodi (bez prenesenog viška iz prethodne godine) u iznosu od 3.592.807,00 eura odnose se na prihode od članarina u iznosu od 2.355.830,00 eura, prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu od 1.128.144,00 eura te prihode od imovine u iznosu od 108.833,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 2.730.109,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 663.614,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 145.995,00 eura, donacije u iznosu od 132.723,00 eura, financijske rashode u iznosu od 39.817,00 eura te druge rashode u iznosu od 13.272,00 eura.

Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Plan zaduživanja i otplata sadrži podatke o otplati glavnice i kamata prema ugovoru o primljenom dugoročnom zajmu zaključenom u 2019., ali ne sadrži visinu planiranih primitaka od dugoročnog zaduživanja temeljem primljenih kredita (u listopadu 2023. zaključen je ugovor o revolving kreditu s poslovnim bankom), primitaka od povrata glavnice danih zajmova (članovima Saveza iz prethodnih godina) te najviši iznos do kojega se Savez može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega Savez može jednokratno dati kratkoročne zajmove. Nadalje, Obrazloženje Financijskog plana sadrži obrazloženje skupina prihoda i rashoda, ali ne sadrži obrazloženje programa, aktivnosti i projekata, kao ni poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Financijskim planom za 2023., Savez je planirao korištenje prenesenog viška prihoda iz prethodne godine u iznosu od 132.723,00 eura (planiran je u iznosu kojim su uravnoteženi prihodi i rashodi). Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021. (dostupnim koncem travnja 2022., odnosno u vrijeme donošenja Financijskog plana za 2023.), višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio je 1.101.326,03 eura (8.297.941,00 kn), a prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio je 680.727,32 eura (5.128.940,00 kn). Iz navedenog proizlazi da rezultat poslovanja za koji se očekivalo da će biti ostvaren 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan nije realno iskazan (s obzirom na to da je u vrijeme donošenja Financijskog plana za 2023. bio poznat rezultat poslovanja na 31. prosinca 2021., trebalo ga je planirati u iznosu od 1.101.326,03 eura).

Nadalje, prihodi i rashodi u Financijskom planu nisu realno planirani. Tako su ukupno ostvareni prihodi u odnosu na planirane veći za 9.808.307,19 eura ili 273,0 %, a ukupno ostvareni rashodi veći su za 8.704.432,28 eura ili 233,6 %. Značajnija odstupanja od plana odnose se na prihode od prodaje roba i pružanja usluga, koji su veći za 620.442,42 eura ili 55,0 % te na druge rashode, koji su veći za 8.193.166,07 eura ili 61 732,7 %. Dane donacije u ukupnom iznosu od 233.308,69 eura (176.308,69 eura u okviru donacija, a 57.000,00 eura u okviru rashoda budućih razdoblja) su u odnosu na planirane, veće za 100.585,69 eura ili 75,8 %. Nadalje, prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 9.080.035,50 eura, kao i drugi prihodi ostvareni u iznosu od 2.545,51 euro nisu planirani. Iako ukupni prihodi i rashodi te pojedini prihodi i rashodi značajno odstupaju u odnosu na planirane i/ili nisu planirani, izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. nisu donesene.

U dijelu Obrazloženja Financijskog plana za 2023., koje se odnosi na Izmjene i dopune Financijskog plana, između ostalog, navedeno je da Skupština dopušta odstupanja od predloženog financijskog plana do 40,0 %. S obzirom na to da su revizijom utvrđena značajna odstupanja veća od tih dopuštenih, Savez je tijekom 2023. trebao donijeti izmjene i dopune Financijskog plana za 2023.

Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu; financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Izmjene i dopune financijskog plana provode se tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana, a zakonski zastupnik odgovoran je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana.

Nadalje, odredbama članaka 14. i 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da plan zaduživanja i otplata sadrži, između ostalog, visinu planiranih primitaka od dugoročnog zaduživanja temeljem primljenih kredita i zajmova, primitaka od povrata glavnice danih zajmova, izdataka od danih dugoročnih zajmova te otplata glavnice primljenih dugoročnih kredita i zajmova. Plan zaduživanja i otplata mora sadržavati i najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega neprofitna organizacija može jednokratno dati kratkoročne zajmove. Obrazloženje financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu. Odredbama članka 16. navedenog Pravilnika, propisano je da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, a navedeni rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Nadalje, odredbama članka 19. navedenog Pravilnika, između ostalog, propisano je da se izmjene i dopune financijskog plana provode tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana; izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže uz financijski plan sastavljati plan zaduživanja i otplata s propisanim sadržajem; u obrazloženju financijskog plana navesti obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan, a koje mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu; realno iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan te u slučaju značajnijih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane (i utvrđena dopuštena odstupanja) donijeti izmjene i dopune financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Program rada za 2023. sadrži ciljeve Saveza utvrđene Statutom, zadatke u okviru organizacije rada Saveza i djelatnosti koje je planirano provesti u okviru članskih, gospodarskih te aktivnosti javnih ovlasti (uz naznaku vrste prihoda iz kojih je planirano njihovo financiranje). Programom rada za 2023. nije planiran program financiranja naknada šteta na vozilima u prometnim nesrećama pri naletu na divljač s obzirom na to da je provedba navedenog programa Savezu dodijeljena od 1. lipnja 2022., a prijedlog Programa rada za 2023. usvojen koncem travnja 2022., nakon čega nisu donesene njegove izmjene i dopune (koncem 2022. i/ili tijekom 2023.). Program rada za 2023. ne sadrži ni potrebna sredstva za provedbu pojedinih planiranih aktivnosti, zbog čega je otežano praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine. Sastavljena i usvojena izvješća o provedbi pojedinih programa i aktivnosti te održanim sajmovima, proslavama i natjecanjima u 2023. ne sadrže financijske podatke.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada Saveza uz opis programa/aktivnosti iskazati i financijske pokazatelje, odnosno planirati sredstva za pojedine programe i aktivnosti kako bi se omogućilo povezivanje s financijskim planom. Preporučuje pratiti ostvarenje programa i aktivnosti tijekom godine te prema potrebi za provedbom dodatnih aktivnosti donositi izmjene i dopune godišnjeg programa rada. Također, preporučuje sastaviti i usvojiti godišnje izvješće o provedenim programima i aktivnostima u kojem će biti navedena planirana i utrošena sredstva, radi praćenja izvršenja programa rada.

4. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

4.1. Savez je obvezan voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Poslovne knjige

Za 2023. Savez vodi dnevnik i glavnu knjigu. Od pomoćnih knjiga vodi: knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine, knjige potraživanja i obveza, knjige blagajni, knjigu putnih naloga i evidencije korištenja službenih automobila, a od posebnih pomoćnih evidencija: knjige ulaznih i izlaznih računa te evidenciju izdanih jamstava.

Pomoćnu knjigu dugotrajne nefinancijske imovine i knjigu potraživanja po osnovi danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama) Savez ne vodi, iako je u glavnoj knjizi evidentirana i u financijskim izvještajima (Bilanci) iskazana vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u iznosu od 3.439.935,93 eura te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 860.442,85 eura, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom. Također, za primljene i izdane instrumente osiguranja plaćanja (između ostalog, primljene i izdane zadužnice, mjenice i garancije za dane zajmove članicama Saveza te za izvršavanje prava lova u državnim lovištima) Savez ne vodi pomoćnu knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima).

Nadalje, nije ustrojena ni analitička evidencija sitnog inventara u uporabi (stanje sitnog inventara i auto guma u uporabi početkom i koncem 2023. evidentirano je u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u jednakoj vrijednosti od 155.388,20 eura, i to u okviru materijalnih rashoda, iako je tijekom 2023. nabavljeno sitnog inventara u vrijednosti od 17.118,85 eura).

Nije vođena ni evidencija zaduženja uređaja i opreme prema osobama kojima je dodijeljena na korištenje te ne postoji dokumentirana zaduženost zaposlenika za pojedine predmete, primjerice mobilne uređaje i prijenosna računala.

Prema odredbama članka 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi, između ostalog, sljedeće pomoćne knjige: knjigu dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana); knjigu financijske imovine i obveza, i to: primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja po osnovi danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama) te knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge). Osim pomoćnih knjiga, neprofitna organizacija vodi i posebne pomoćne evidencije, između ostalog, evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama. Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Prema odredbi članka 12., stavka 3. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu sitni inventar u upotrebi zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata, knjigu potraživanja po osnovi danih zajmova te evidenciju sitnog inventara u uporabi u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Preporučuje voditi evidenciju zaduženja uređaja i opreme prema osobama kojima je dodijeljena na korištenje u svrhu učinkovitog upravljanja imovinom Saveza.

Pojedine ustrojene pomoćne knjige (knjige blagajni i knjiga putnih naloga) te posebna pomoćna evidencija (izdanih jamstava) nisu uredno vođene.

Savez je u 2023. obavljao poslovanje gotovim novcem putem dvije knjige blagajne, i to: glavne blagajne (do 24. siječnja 2023. nakon čega se isplate materijalnih troškova provode na bankovne račune) i fiskalne blagajne (programskog rješenja) koja se koristi za naplatu po izlaznim računima za prodanu robu i izvršene usluge. Blagajnički izvještaji glavne blagajne (s pripadajućim uplatnicama i isplatnicama) za razdoblje od 1. do 24. siječnja 2023., na temelju kojih je u glavnoj knjizi evidentiran promet, nisu dostavljeni Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.), a dostavljen je dio rekapitulacija zaključaka (prometa) na temelju kojih je u glavnoj knjizi evidentiran promet fiskalne blagajne. S obzirom na navedeno, nije moguće provjeriti ispravnost i točnost vođenja blagajničkog poslovanja glavne blagajne do 24. siječnja 2023., kao ni potvrditi postupanje u skladu s Odlukom Predsjednika Saveza od 1. siječnja 2023., kojom je utvrđen blagajnički maksimum za fiskalnu blagajnu Saveza u iznosu od 2.500,00 eura. Savez nije donio pisanu proceduru o blagajničkom poslovanju putem fiskalne blagajne Saveza kojom bi se, između ostalog, imenovala osoba za obavljanje poslova blagajnika, utvrdila organizacija poslovanja, vrste isprava, kontrola izvještaja, postupanje s manjkovima i viškovima u blagajni te druga pitanja koja se odnose na poslovanje putem fiskalne blagajne.

Knjiga putnih naloga, koja sadrži ukupno 562 putna naloga, nije uredno vođena jer veći dio putnih naloga nije upisan kronološkim redom prema datumu izdavanja. Također, nisu unesene sve stavke knjige putnih naloga, i to: predviđeni podaci iznosa dnevnice i troškova putovanja po obračunu pojedinog putnog naloga.

Savez vodi evidenciju izdanih jamstava koja sadrži podatke prema ugovorima o jamstvu za uredno izvršenje zakupa/koncesije prava lova u lovištima zaključenim s lovoovlaštenicima, članovima Saveza na njihov zahtjev. Navedena evidencija ustrojena je prema županijama i lovištima na njihovom području i sadrži podatke o nazivu lovoovlaštenika, datumu zaključenja i trajanju ugovora o jamstvu te iznosu godišnje zakupnine (iznos avalirane mjenice), ali za pojedina lovišta nisu navedeni podaci o iznosu godišnje zakupnine i datumu trajanja ugovora (uz pojedina lovišta je u napomeni evidencije navedeno da nedostaju pojedini ugovori o zakupu ili ugovori o jamstvu).

Prema odredbi članka 8., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, voditi poslovne knjige na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva. Nadalje, prema odredbi članka 15., stavka 1. navedenog Zakona, poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže uredno voditi knjigu (dnevnik) blagajni, evidenciju putnih naloga te evidenciju danih jamstava i garancija u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Preporučuje unutarnjim aktom urediti sve aktivnosti, obveze i kontrole blagajničkog poslovanja putem fiskalne blagajne.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama obavljeno je na temelju knjigovodstvenih isprava, odnosno dokumenata o poslovnim promjenama koji većim dijelom nisu kontrolirani ni ovjereni ili iz kojih se ne može nedvojbeno potvrditi da su prethodno kontrolirani i ovjereni.

U poslovnim knjigama evidentirana 203 ulazna računa u iznosu od 681.482,52 eura nisu prethodno ovjerena potpisom naredbodavca, a 237 ulaznih računa prema kojima je nabavljena roba i usluge u iznosu od 827.035,69 eura nije prethodno ovjereno potpisom računopolagatelja. Nadalje, ulazni računi na temelju kojih su evidentirani rashodi za reprezentaciju u iznosu od 39.238,78 eura ne sadrže svrhu ugošćivanja ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije. Ulazni računi na temelju kojih su evidentirani rashodi za usluge poslovnog savjetovanja u iznosu od 31.853,41 euro ne sadrže specifikaciju izvršenih usluga (ili uz račun priložen izvještaj o obavljenim uslugama), kojim bi se potvrdilo izvršenje ugovorenih usluga.

Pojedini putni nalozi ne sadrže obvezne podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje. Od 562 izdana putna naloga u 2023., njih 41 ne sadrži registarsku oznaku automobila, iako se putovalo privatnim automobilom, 20 putnih naloga nema upisano početno i završno stanje brojila – kilometar/sat, 228 putnih naloga ne sadrži potpis ovlaštene osobe, 121 putni nalog ne sadrži likvidaciju obračuna, 466 putnih naloga ne sadrži izvješće s puta, a uz 19 putnih naloga nisu priložene isprave kojima se dokazuju nastali izdaci za cestarinu u iznosu od 564,06 eura, iako su isplate izvršene.

Za dvoje zaposlenika obračunana je i isplaćena plaća veća za ukupni brutoiznos od 924,57 eura u obliku korekcije plaće (jednom zaposleniku za ožujak, drugom za studeni 2023.), za što Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije dostavljena dokumentacija na temelju koje je obavljena veća isplata, odnosno korekcija plaće.

U okviru naknada drugim osobama izvan radnog odnosa ostvarena je naknada Predsjednika Saveza za obavljanje aktivnosti u ukupnom brutoiznosu od 27.885,10 eura (neto 17.836,10 eura). Za razdoblje od siječnja do svibnja 2023. naknada je obračunana prema Odluci o isplati naknade za predsjednika Saveza, koju je donio Predsjednik Saveza u 2013. u mjesečnom brutoiznosu od 2.074,99 eura, odnosno netoiznosu od 1.327,22 eura (10.000,00 kuna). U razdoblju od lipnja do prosinca 2023. naknada Predsjednika povećana je i isplaćena u mjesečnom brutoiznosu od 2.501,45 eura, odnosno netoiznosu od 1.600,00 eura bez donesene nove odluke (ili izmjene spomenute Odluke). Također, u srpnju i prosincu 2023. uz redovnu mjesečnu naknadu, Predsjedniku Saveza su isplaćeni i brutoiznosi od 663,62 eura s naznakom da se radi o isplati regresa i nagrade za radne rezultate, također bez odluke.

Savez nije Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) dostavio knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje su rashodi amortizacije u iznosu od 121.050,87 eura evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima, stoga nije moguće potvrditi vjerodostojnost navedenih rashoda, odnosno provjeriti točnost obračuna amortizacije.

Jednoj zaposlenici Saveza na tekući račun dva puta je refundiran iznos od 372,98 eura za kupnju tablet uređaja, i to: 5. prosinca 2023. na temelju dokaza o plaćenju ponudi dobavljača (pogrešno u poslovnim knjigama evidentirano u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode), a 15. prosinca 2023. na temelju ulaznog računa (pravilno u poslovnim knjigama evidentirano u okviru rashoda za sitan inventar).

Za početna stanja pojedinih računa imovine evidentirana u glavnoj knjizi za 2023., nastala u prethodnim razdobljima, Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije dostavljena knjigovodstvena i druga dokumentacija na temelju koje su ta stanja evidentirana te nije moguće potvrditi njihovu točnost. Navedeno se odnosi na početna stanja na računu druga nespomenuta potraživanja u iznosu od 115.965,95 eura, potraživanja za predujmove u iznosu od 36.387,66 eura, zajam društvu VILA GARIĆ d.o.o. u iznosu od 399.622,55 eura te nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 12.955,00 eura (prema podacima iz Bilješki uz Bilancu odnose se na nenaplaćene prihode iz prethodnih godina od Virovitičko-podravske županije). Za zajam društvu VILA GARIĆ d.o.o., prema podacima iz glavne knjige, stanje zajma iskazano početkom 2023. u iznosu od 399.622,55 eura, tijekom godine je uvećano za obračunatu kamatu u iznosu od 9.590,94 eura te koncem 2023. iznosi 409.213,49 eura.

Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, u okviru ovog računa su u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) evidentirana sredstva prenesena navedenom društvu za razne namjene u prethodnim razdobljima te nije zaključen ugovor o zajmu. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) druga dokumentacija iz koje bi se mogao potvrditi navedeni poslovni događaj Državnom uredu za reviziju nije dostavljena.

Nadalje, u okviru drugih nespomenutih potraživanja (2.178.606,68 eura) tijekom 2023. na temelju izvoda računa otvorenih u poslovnim bankama bez vjerodostojne dokumentacije u poslovnim knjigama su evidentirana potraživanja od društava u vlasništvu Saveza (VILA GARIĆ d.o.o. i HLS TRGOVINA d.o.o.) u iznosu od 2.096.423,71 euro, od čega se 2.072.000,00 eura odnosi na prijenos novčanih sredstava navedenim društvima (2.040.000,00 eura društvu VILA GARIĆ d.o.o., 32.000,00 eura društvu HLS TRGOVINA d.o.o.); 20.423,71 euro na podmirenje obveza navedenih društava prema drugim subjektima, a 4.000,00 eura na terećenje društva VILA GARIĆ d.o.o. za plaćenu naknadu poslovnoj banci za odobravanje revolving kredita za što društvu nije prethodno ispostavljen račun niti je plaćanje naknade (u poslovnim knjigama evidentirano u okviru financijskih rashoda).

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u jednakom iznosu od 2.000.000,00 eura depozit u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama (u okviru financijske imovine) te obveze za kredite i zajmove. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe Saveza, spomenuti depozit je u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan na temelju Ugovora o oročenom depozitu te Sporazuma o zalogu oročenog depozita zaključenih u listopadu 2023. s poslovnim bankom, u kojima se navodi da je Savez deponirao sredstva u iznosu od 2.000.000,00 eura u spomenutoj poslovnoj banci kao instrument osiguranja Ugovora o revolving kreditu. Nadalje, obveze za kredite i zajmove u jednakom iznosu evidentirane su u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima na temelju Ugovora o revolving kreditu, koji je Savez zaključio s poslovnim bankom također u listopadu 2023. Kredit je ugovoren u iznosu od 2.000.000,00 eura za investicijsko ulaganje, odnosno namjensko korištenje za isplatu pozajmice društvu VILA GARIĆ d.o.o., a može se iskoristiti u cjelokupnom iznosu ili djelomično, na temelju zahtjeva za korištenje dostavljenog poslovnoj banci. Rok vraćanja je 20. travnja 2025., uz ugovorenu fiksnu kamatnu stopu od 5,5 % godišnje na iznos iskorištenog kredita. U slučaju da Savez navedenu pozajmicu isplati iz vlastitih sredstava, ugovoreno je da će se kredit isplatiti na posebni depozit otvoren kod banke koji će služiti kao osiguranje za predmetni revolving (punjenje depozita). Iako je Savez društvu VILA GARIĆ d.o.o. isplatio pozajmicu iz vlastitih sredstava (utvrđeno uvidom u promet žiroračuna), poslovna banka nije do konca 2023. isplatila kredit Savezu kako je to utvrđeno ugovorom o revolving kreditu niti je otvoren poseban račun depozita Saveza. Nadalje, Savez u navedenoj poslovnoj banci nema deponirana sredstva u iznosu od 2.000.000,00 eura (utvrđeno uvidom u izvod otvorenih stavaka poslovne banke na 31. prosinca 2023.), kao ni obveze za kredit u jednakom iznosu. Druga knjigovodstvena dokumentacija o navedenom poslovnom događaju nije dostavljena Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.). Iz navedenog proizlazi da opisani poslovni događaj (neiskorišteni revolving kredit) u trenutku nastanka nije imao utjecaj na temeljne knjigovodstvene kategorije (bilančne pozicije: depozit (u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama) te obveze za kredite i zajmove).

Blagajnički izvještaji/rekapitulacije zaključaka putem kojih je obavljano evidentiranje prometa blagajne u poslovne knjige nisu ovjereni ni kontrolirani.

Nadalje, stanje novca u blagajni iskazano u financijskim izvještajima za 2023. iznosi 0,00 eura, a u poslovnim knjigama evidentirano je u negativnom iznosu od 18,69 eura. U glavnoj knjizi početno stanje računa glavne blagajne na 1. siječnja 2023. iznosilo je 555,43 eura, dugovni promet u 2023. iznosio je 424,72 eura, potražni 998,84 eura te negativno stanje glavne blagajne koncem 2023. iznosi 18,69 eura. Nadalje, tijekom 2023. iz fiskalne blagajne na poslovne račune Saveza položena je gotovina u iznosu od 64.621,45 eura, za što je dostavljen dio rekapitulacija zaključaka prometa na temelju kojih je u glavnoj knjizi evidentiran promet fiskalne blagajne. Navedene rekapitulacije zaključaka fiskalne blagajne odnose se na proizvoljna razdoblja; nisu ovjerene ni kontrolirane; uz njih su priloženi ispostavljeni fiskalizirani računi te virmanski nalozi za pologe gotovine na poslovni račun, ali ne i pripadajuće uplatnice i isplata te nije moguće nedvosmisleno utvrditi mjesto i vrijeme njihovog sastavljanja i njihov materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnih događaja povodom kojih su sastavljene. Također, u razdoblju od 29. do 31. prosinca 2023. naplaćeni su izlazni računi u gotovini u ukupnom iznosu od 368,64 eura, što je na poslovni račun Saveza položeno 9. siječnja 2024. te je stanje novca u fiskalnoj blagajni koncem 2023. trebalo biti iskazano u financijskim izvještajima i evidentirano u poslovnim knjigama najmanje u iznosu od 368,64 eura.

Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Nadalje, odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23, 143/23 i 16/25) utvrđeno je da se isplate izdataka službenih putovanja priznaju na temelju vjerodostojnih isprava (računa, obračuna, odluka, potvrda o cijeni karata i drugog). Nadalje, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja, i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temeljiti na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.

Preporučuje isplaćivanje naknade Predsjedniku Saveza za obavljanje aktivnosti urediti na način da se utvrdi kada i u kojim iznosima ima pravo na spomenutu naknadu, kao i tko donosi odluke o visini naknade.

Pojedini prihodi, rashodi i imovina nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu podataka iskazanih u financijskim izvještajima. Tako su prihodi od prodaje časopisa u iznosu od 38.422,37 eura te prihodi od prodaje mesa divljači u iznosu od 2.531,30 eura evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računu prihoda od usluga umjesto na računu prihoda od prodaje robe. Nadalje, na računu materijalnih rashoda u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani troškovi nabave: električnih čuvara (ograda) u lovištima u iznosu od 20.422,80 eura, dalekozora u iznosu od 3.204,50 eura te dva mobilna uređaja u iznosu od 2.024,50 eura umjesto na računu nefinancijske imovine. Nadalje, u okviru nefinancijske imovine na računu osnivački izdaci u poslovnim knjigama je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost poslovnih udjela u iznosu od 998.075,52 eura (u društvu VILA GARIĆ d.o.o. 995.421,06 eura i društvu HLS TRGOVINA d.o.o. 2.654,46 eura) umjesto u okviru financijske imovine na računu dionice i udjeli u glavnici. U okviru drugih nespomenutih potraživanja tijekom 2023. evidentirana su u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja od društava u vlasništvu Saveza u iznosu od 2.168.208,02 eura, kao i obračunate kamate na pozajmice u iznosu od 10.398,66 eura te bankovna naknada u iznosu od 4.000,00 eura. Navedena potraživanja od društava u vlasništvu Saveza trebalo je evidentirati i iskazati u okviru zajmova, obračunate kamate na pozajmice u okviru potraživanja za prihode od financijske imovine, a bankovnu naknadu u okviru financijskih rashoda. Također, u okviru zajmova pravnim osobama koje obavljaju poduzetničku djelatnost, u poslovnim knjigama su evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane kamate obračunate na zajam društvu VILA GARIĆ d.o.o. u iznosu od 9.590,94 eura, a u okviru zajmova građanima i kućanstvima kamate obračunate na zajmove zaposlenicima u iznosu od 2.980,01 euro koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru potraživanja za prihode od financijske imovine.

Stanje prijelaznog računa koncem 2023. evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima nije jednako. Naime, u poslovnim knjigama je stanje prijelaznog računa evidentirano u iznosu od 342,25 eura, a u financijskim izvještajima je iskazano u iznosu od 323,56 eura (manje za 18,69 eura). S obzirom na to da se navedena razlika odnosi na više isplaćeni iznos u odnosu na zaduženo stanje prijelaznog računa, trebalo ju je evidentirati i iskazati u okviru drugih potraživanja.

Prema odredbama članka 9., stavka 1. i članka 10., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te odredbama članka 4., stavka 1. i članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije; obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora; računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže prihode, rashode i imovinu u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Prihodi od pruženih usluga (provedba lovnogospodarske osnove) u iznosu od 13.006,80 eura te od zakupa imovine u vlasništvu Saveza u iznosu od 6.531,69 eura, kao i materijalni rashodi (usluge vještačenja i poslovnog savjetovanja, komunalne usluge, usluge prijevoza, trošak plina te motornog benzina i dizel goriva) u iznosu od 29.943,17 eura odnose se na 2021. i 2022. te nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani prema računovodstvenom načelu nastanka događaja (umjesto u 2023. trebalo ih je evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Saveza za 2021. i 2022.).

Također, Savez je u okviru rashoda budućih razdoblja u poslovnim knjigama evidentirao i u financijskim izvještajima iskazao isplaćene potpore te donacije članicama Saveza za saniranje šteta nastalih uslijed elementarnih nepogoda tijekom 2023. u ukupnom iznosu od 57.000,00 eura. Sukladno računovodstvenom načelu nastanka događaja trebalo ih je priznati u rashode za donacije u obračunskom razdoblju na koje se odnose (2023.).

Prema odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, koje, između ostalog, znači da se recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati, a rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i rashode evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o naplati prihoda i plaćanju rashoda, uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane obveze Saveza u ukupnom iznosu od 304.943,65 eura po zaključenim Sporazumima o namirenju/regresa/refundacija za naknade šteta na vozilima od divljači, na temelju odštetnih zahtjeva, a koji nisu isplaćeni do konca 2023. Nadalje, u poslovnim knjigama nije evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana vrijednost prava na izdavanje časopisa Dobra kob u iznosu od 43.134,92 eura. Navedeno pravo Savez je stekao na temelju Ugovora o prijenosu žiga zaključenog u prosincu 2015. s nositeljem žiga «Dobra kob» zaštićenim i upisanim u registar u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske. Ugovorom je utvrđena naknada za stjecanje žiga u iznosu od 325.000,00 kn (43.134,92 eura).

U okviru materijalnih rashoda u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za sitni inventar u iznosu od 15.094,35 eura, a istovremeno nisu evidentirani ni iskazani u okviru nefinancijske imovine.

Prema odredbama članka 7., stavaka 1. i 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo propisano navedenim Zakonom temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, a načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati svu imovinu i obveze Saveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Izvanbilančni zapisi

U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane, u okviru izvanbilančnih zapisa, potencijalne obveze i imovina u vezi sa sudskim sporovima u tijeku na 31. prosinca 2023., a prema Izvješću odvjetnika ovlaštenog za zastupanje Saveza, u tijeku je 27 sudskih sporova ukupne vrijednosti predmeta od 563.956,74 eura (pojedinačne vrijednosti od 583,18 eura do 266.608,53 eura). Također, nije evidentirana ni iskazana u okviru izvanbilančnih zapisa, vrijednost ugovora o revolving kreditu (2.000.000,00 eura) te primljenih i izdanih zadužnica, garancija i jamstava (Savez u 2023. ne vodi pomoćnu knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata, a ustrojena evidencija izdanih jamstava nije uredno vođena).

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 22., stavka 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te odredbom članka 51. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, kojima je propisano da se tuđa imovina prati u izvanbilančnoj evidenciji, a izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije i to: tuđa materijalna imovina, prava i vrijednosni papiri.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima (Bilanci) iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa vrijednost sudskih sporova u tijeku te primljenih i izdanih zadužnica, garancija i jamstava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Odlukom o godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023., koju je donio Predsjednik Saveza u prosincu 2023., imenovano je povjerenstvo za popis imovine i obveza (član povjerenstva je zaposlenik – knjigovođa, a voditeljica računovodstva rukovodi i organizira popis) te razdoblje provedbe popisa i rok za dostavu izvještaja o provedenom popisu. Statutom ili drugim najvišim općim aktom Saveza nije utvrđen način osnivanja povjerenstva za popis niti je donesen unutarnji akt kojim se uređuje način obavljanja popisa imovine i obveza.

Povjerenstvo je sastavilo Izvještaj o obavljenom godišnjem popisu koncem siječnja 2024. u kojem je navedeno da je popisom obuhvaćena dugotrajna nefinancijska imovina u iznosu od 3.439.935,93 eura i kratkotrajna nefinancijska imovina u iznosu od 102.804,49 eura, financijska imovina u iznosu od 7.149.884,83 eura te obveze u iznosu od 3.606.596,20 eura. Popisom je utvrđen manjak/višk kratkotrajne nefinancijske imovine, dok manjkovi/viškovi dugotrajne nefinancijske imovine nisu utvrđeni.

Uz Izvještaj o obavljenom godišnjem popisu priložene su popisne liste nefinancijske imovine (građevinski objekti, transportna sredstva, ostala oprema u radnim prostorijama i u lovištima te roba za daljnju prodaju) koje sadrže podatke o imovini prema vrsti i količini, ali ne i podatke o vrijednosti imovine, a uz imovinu u popisnim listama nije naveden inventarni broj. S obzirom na to da Savez ne vodi pomoćnu knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, nije moguće povezati ni potvrditi popisanu imovinu s imovinom evidentiranom u glavnoj knjizi. Nadalje, iz popisne liste nefinancijske imovine u lovištima nije razvidno u kojem se lovištu imovina nalazi jer nije naveden naziv lovišta. Prijenosna računala i mobiteli ne zadužuju se na osobu prilikom preuzimanja, nisu označeni inventarnim brojevima niti osoba koja preuzima takvu vrstu imovine potpisuje dokument o preuzimanju. Također, obavljeni popis imovine i obveza nije cjelovit jer nije obuhvaćena nefinancijska imovina Saveza koja se nalazi u apartotelu, muzejska građa Lovačkog muzeja (između ostalog, vrhunski trofeji u vlasništvu Republike Hrvatske, trofeji, fosili, lovačko oružje i oprema) te izvanbilančni zapisi (vrijednosni papiri i sudski sporovi u tijeku). Uz Izvještaj o obavljenom godišnjem popisu, za potraživanja i obveze priloženi su ispisi analitičkih kartica partnera, a nisu priloženi ovjereni Izvodi otvorenih stavaka kojima bi se potvrdilo da je knjigovodstveno i stvarno stanje istovjetno. Za novčana sredstva nisu priloženi izvodi poslovnih banaka, blagajnički izvještaji ni specifikacija izbrojenog novca po apoenima. Zakonski zastupnik nije donio odluku o prihvaćanju Izvještaja, odnosno o daljnjem postupanju po podnesenom Izvještaju povjerenstva za popis imovine i obveza.

S obzirom na to da popis imovine i obveza za 2023. nije cjelovit te da je obavljen formalno, osnovna svrha godišnjeg popisa da se uskladi knjigovodstveno stanje s popisom utvrđenim stvarnim stanjem, nije postignuta. Kako bi rezultati provedenog popisa bili objektivni i nepristrani te kako bi se osigurala objektivnost i vjerodostojnost postupka, članom povjerenstva ne bi trebale biti osobe koje su izravno odgovorne za vođenje poslovnih knjiga.

Odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku. Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje donijeti pisanu proceduru kojom će se urediti način obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza u cilju utvrđivanja načina osnivanja povjerenstva za popis, ovlasti i odgovornosti predsjednika i članova povjerenstva te provođenja cjelovitog popisa imovine i obveza.

– Rezultat poslovanja

U poslovnim knjigama za 2023. pogrešno je evidentiran rezultat poslovanja. Tako su početkom 2023. evidentirana početna stanja na računu Obračun prihoda i rashoda u iznosu od 1.782.365,12 eura te su istovremeno evidentirani višak prihoda u iznosu od 40.575,99 eura i manjak prihoda u iznosu od 1.320,86 eura. Tijekom 2023. izvršene su korekcije u okviru računa viška prihoda (za ispravke pogrešnih knjiženja u prethodnim godinama) u ukupnom iznosu od 56.555,95 eura. Koncem 2023. djelomično su provedena zaključna knjiženja kojima su se na kraju izvještajnog razdoblja za ukupan iznos rashoda (12.429.962,28 eura) odobrili računi rasporeda rashoda u skupini 49 i zadužili računi obračuna prihoda i rashoda skupine te za ukupnu svotu prihoda (13.401.114,19 eura) zadužili računi rasporeda prihoda u skupini 39 i odobrili računi obračuna prihoda i rashoda skupine 52. Nadalje, u poslovnim knjigama nije provedeno završno knjiženje utvrđivanja rezultata poslovanja te isti nije prenesen na propisane račune iz računskog plana za neprofitne organizacije: Višak prihoda poslovanja, odnosno Manjak prihoda poslovanja.

Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 49. i 50. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, prema kojima je, između ostalog, propisano da se ako je potražna strana na računu obračuna prihoda i rashoda skupine 52 veća od dugovne, za utvrđenu razliku zadužuje račun obračuna prihoda i rashoda poslovanja i odobrava odgovarajući račun viška prihoda u skupini 52. Ako je dugovna strana na računu obračuna prihoda i rashoda skupine 52 veća od potražne, za utvrđenu razliku odobrava se račun obračuna prihoda i rashoda i zadužuje račun manjka prihoda u skupini 52. Na kraju godine svi računi u razredima 3 i 4 se zatvaraju (članak 37. i 46. Pravilnika). Saldo na kraju godine na podskupini 522 utvrđuje se prebijanjem računa viška i manjka. Stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine 522 i iskazana u financijskim izvještajima za poslovnu godinu raspodjeljuju se u sljedećoj poslovnoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata.

Državni ured za reviziju nalaže na kraju poslovne godine utvrditi točan rezultat poslovanja i provesti zaključna knjiženja u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. S obzirom na to da poslovne knjige nisu vođene na način da osiguraju točnost i istinitost podataka o rezultatu poslovanja, Državni ured za reviziju preporučuje provesti naknadne provjere evidentiranih poslovnih promjena u vezi s rezultatima poslovanja, kako bi se osigurali preduvjeti za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja s točnim podacima o financijskom položaju i poslovanju Saveza.

– Financijski izvještaji

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

U Izvještaju o prihodima i rashodima te Bilanci za 2023. podaci o višku/manjku prihoda (tekuće godine te iz prethodnih godina), kao i o vlastitim izvorima nisu točno iskazani. Tako su u Izvještaju o prihodima i rashodima u stupcu Ostvareno prethodne godine u jednakom iznosu od 680.727,32 eura te u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju u jednakom iznosu od 671.151,91 euro iskazani višak prihoda tekuće godine (AOP 149) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 154). Preneseni višak/manjak prihoda (AOP 150 i 151) nije iskazan ni u stupcu Ostvareno prethodne godine ni u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju.

U Bilanci su u stupcu Stanje 1. siječnja iskazani vlastiti izvori (AOP 196) u iznosu od 5.496.427,10 eura, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu od 4.355.534,17 eura. Iskazan je i višak prihoda (AOP 199) u iznosu od 680.727,32 eura, a u poslovnim knjigama je evidentiran u iznosu od 1.821.620,25 eura. Nadalje, u stupcu Stanje 31. prosinca su vlastiti izvori (AOP 196) iskazani u iznosu od 6.114.877,14 eura, a u poslovnim knjigama su evidentirani u iznosu od 4.349.812,84 eura. Iskazan je i višak prihoda (AOP 199) u iznosu od 680.727,32 eura, a u poslovnim knjigama je evidentiran u iznosu od 1.821.620,25 eura.

S obzirom na to da se ne može potvrditi točnost i istinitost podataka o rezultatu poslovanja evidentiranom u poslovnim knjigama, također se ne može potvrditi ni točnost i istinitost podataka o rezultatu poslovanja iskazanom u financijskim izvještajima. Zbog nemogućnosti pribavljanja dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza, Državni ured za reviziju ne može izraziti mišljenje o tome jesu li Financijski izvještaji Saveza za 2023. u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovne knjige vođene u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Prema odredbi članka 8., stavka 2. i članka 28., stavka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva, a financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Oblik i sadržaj financijskih izvještaja propisan je Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Prema odredbama članka 6. navedenog Pravilnika, Izvještaj o prihodima i rashodima sastavlja se na Obrascu PR-RAS-NPF, a Bilanca na Obrascu BIL-NPF, koji su sastavni dio ovoga Pravilnika; Izvještaj o prihodima i rashodima, između ostalog, treba sadržavati i podatke o prenesenom višku/manjku prihoda (AOP 151/152), odnosno račun 5221/5222 iz računskog plana.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskim izvještajima iskazivati potpune i točne podatke o višku/manjku prihoda (tekuće godine te iz prethodnih godina), kao i o vlastitim izvorima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled ugovornih odnosa (ugovor o revolving kreditu, primljene i izdane zadužnice, garancije i jamstva) te sudskih sporova koji su u tijeku na 31. prosinca 2023., koji mogu postati obveza ili imovina. Prema odredbi članka 9., stavka 3. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i drugo) te pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najmova (leasing).

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Bilancu navesti pregled ugovornih odnosa i podatke o sudskim sporovima koji su u tijeku u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

5. Prihodi

- 5.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu od 13.401.114,19 eura, od čega se na prihode od prodaje roba i pružanja usluga odnosi 1.748.586,42 eura ili 13,0 % (prihodi od pružanja usluga 1.623.937,71 euro, prihodi od prodaje roba 124.648,71 euro).

Prihodi od prodaje roba ostvareni su od prodaje obrazaca i tiskanica (čije izdavanje je prema Zakonu o lovstvu u nadležnosti Saveza: Zapisnik o obavljenom lovu te pripadajuće Dopuštenje za lov, Dodatni Zapisnik o obavljenom lovu, Popis sudionika skupnog lova, Trofejni listovi, Ocjembeni listovi te Potvrda o podrijetlu divljači i njezinih dijelova) u iznosu od 91.575,36 euro, knjiga (između ostalog, Osnove lovstva, Hrvatsko lovstvo, Tito, lov i politika, Blago baranjskog jelena, Priručnici i Zbirke) u iznosu od 11.792,22 eura, kalendara i rokovnika u iznosu od 10.628,27 eura, lovačke odjeće i obuće u iznosu od 3.491,40 eura, drugih tiskanica u iznosu od 3.268,95 eura, značaka, medalja i plaketa u iznosu od 2.962,15 eura te drugih proizvoda u iznosu od 930,36 eura.

Pri ispostavljanju računa za prodane artikle Savez primjenjuje prodajne cijene iz informacijskog programa u kojem vodi skladišno poslovanje. Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nisu dostavljeni ovjereni cjenici na temelju kojih su prodajne cijene unesene u navedeni informacijski program, a dostavljen je ovjereni Zapisnik sa sjednice Izvršnog odbora iz prosinca 2007. s neovjerenim cjenikom u prilogu. Usporedbom navedenog cjenika s cijenama u informacijskom programu utvrđeno je da primijenjene cijene nisu istovjetne te da pojedini artikli, koji su se tijekom 2023. nalazili u prodajnom asortimanu Saveza, nisu navedeni na dostavljenom cjeniku iz 2007. Nadalje, prodaja artikala društvu HLS TRGOVINA d.o.o. obavlja se primjenom nižih cijena od nabavne cijene artikla za što također Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (veljača 2025.) nije dostavljena odluka tijela Saveza niti druga vrsta obrazloženja. Također, pojedini promidžbeni materijali i proizvodi se izuzimaju sa skladišta bez obveze plaćanja (prodajna cijena 0,00 eura), odnosno dijele se besplatno, što nije utvrđeno unutarnjim aktima niti je iz dostavljene dokumentacije (otpremnicu vlastite potrošnje) razvidno kome je navedeno podijeljeno.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti cjenik u kojem će biti iskazane prodajne cijene pojedinačnih artikala te unutarnji akt kojim bi se utvrdili kriteriji za podjelu promidžbenih materijala i proizvoda zbog transparentnosti te učinkovitog i efikasnog raspolaganja imovinom Saveza.

6. Rashodi

- 6.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.429.962,28 eura, od čega se na rashode za zaposlene odnosi 820.925,83 eura ili 6,6 %, a na naknade troškova zaposlenima 57.205,32 eura ili 0,5 %.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 820.925,83 eura odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 656.105,93 eura, doprinose na plaće u iznosu od 112.021,52 eura, plaće u naravi u iznosu od 17.587,20 eura te druge rashode za zaposlene u iznosu od 35.211,18 eura.

Koncem 2023. Savez ima 28 zaposlenih, od kojih je osam novih zaposlenika (zaposleni od siječnja do srpnja 2023.) s kojima je Predsjednik Saveza zaključio ugovore o radu, ali bez prethodno donesenih odluka Izvršnog odbora o potrebi zasnivanja radnog odnosa, odnosno odluka o zasnivanju radnog odnosa s izabranim zaposlenikom te bez oglašavanja u sredstvima javnog priopćavanja. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 4. i 5. Pravilnika o radu Stručne službe Saveza, kojima je, između ostalog, utvrđeno da odluku o potrebi zasnivanja radnog odnosa s novim zaposlenikom, na prijedlog tajnika Saveza, kao i odluku o zasnivanju radnog odnosa s izabranim zaposlenikom donosi Izvršni odbor Skupštine Saveza, a tajnik Saveza može odlučiti da se potreba za zasnivanjem radnog odnosa oglasi u sredstvima javnog priopćavanja.

Za razdoblje siječanj – srpanj 2023. plaća zaposlenika obračunana je i isplaćena s vrijednošću bruto koeficijenta (visina najniže osnovne plaće) od 1.206,46 eura prema odobrenju (prethodnog) Predsjednika Saveza iz 2015. Za razdoblje kolovoz – prosinac 2023. plaće zaposlenika obračunane su i isplaćene s vrijednošću bruto koeficijenta 1.447,75 eura, prema Odluci Predsjednika Saveza iz kolovoza 2023., prema kojoj je povećan iznos koeficijenta za obračun plaće zaposlenicima za 20,0 %, počevši od isplate plaće za kolovoz 2023. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 29. Pravilnika o radu Stručne službe Saveza kojima je, između ostalog, utvrđeno da Izvršni odbor odlukom određuje visinu najniže osnovne plaće za najjednostavnije poslove, a ista ne može biti manja od najniže osnovne plaće zajamčene zakonom i odlukom Vlade Republike Hrvatske. Promjenu visine najniže osnovne plaće određuje Izvršni odbor Skupštine Saveza posebnom odlukom. Osnovna plaća određenog radnog mjesta utvrđuje se tako da se osnovica najnižeg stupnja složenosti poslova pomnoži s koeficijentom složenosti poslova kojemu se dodaje dodatak na plaću.

Državni ured za reviziju nalaže kod zapošljavanja novih zaposlenika donositi odluke o potrebi zasnivanja radnog odnosa te odluke o zasnivanju radnog odnosa s izabranim zaposlenikom u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stručne službe Saveza. Također, nalaže u slučaju promjene visine najniže osnovne plaće također postupati u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza (iz svibnja 2013.) uređeni su unutarnji ustroj, djelatnost i organizacija rada Stručne službe Saveza, a Stručnu službu čine sljedeći odjeli: Tajništvo, Poslovi lovstva, Izdavaštvo, Administrativno-tehnički i komercijalni poslovi. Odredbama članka 5. spomenutog Pravilnika definirani su poslovi s brojem izvršitelja i osnovnim koeficijentom, opis posla, kome je odgovorna navedena osoba te traženi stupanj i smjer stručne spreme, kao i drugi potrebni uvjeti, a predviđena su i radna mjesta pod nazivom neodređeno osoblje za koje nije specificiran broj izvršitelja ni koeficijent složenosti poslova.

Uvidom u zaključene ugovore o radu zaposlenika i njihove dodatke utvrđeno je da su za pojedina radna mjesta zaključeni ugovori o radu s koeficijentima složenosti koji nisu definirani spomenutim Pravilnikom o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza.

Tako je za radno mjesto voditelja računovodstva – računopolagatelja zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme (od 4. siječnja 2022. do 31. srpnja 2023.) te dodatak ugovora o radu (od 31. srpnja 2023. do 2. siječnja 2025.) sa zaposlenicom koja je u mirovini (dok se ne steknu uvjeti da te poslove preuzme drugi zaposlenik) u nepunom radnom vremenu (20 sati tjedno) i koeficijentom složenosti 1,5 umjesto Pravilnikom utvrđenim koeficijentom složenosti 2,0; za radno mjesto poslovne tajnice zaključen je ugovor o radu na neodređeno vrijeme s koeficijentom složenosti 1,7 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,6; za radno mjesto voditelja matične evidencije – operater zaključen je ugovor o radu s koeficijentom složenosti 1,7 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,5; za radno mjesto prodavač zaključen je ugovor o radu s koeficijentom složenosti 1,3 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,2, a za radno mjesto novinara zaključen je ugovor o radu s koeficijentom složenosti 1,1 umjesto utvrđenog koeficijenta 1,8. Za navedene zaposlenike plaće su obračunane i isplaćene prema koeficijentima složenosti iz ugovora o radu i njihovih dodataka.

S četiri zaposlenika zaključeni su ugovori o radu i dodaci ugovoru o radu za obavljanje administrativnih i drugih poslova u okviru svojih stručnih i radnih sposobnosti koje mu povjeri rukovoditelj Stručne službe te s koeficijentom složenosti 1,2, a za koje nisu Pravilnikom o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza utvrđena radna mjesta ni izvršitelji, kao ni koeficijent složenosti poslova. Zaključen je i ugovor o radu za radno mjesto voditeljice hotela s koeficijentom složenosti 1,5 za koje također nije navedenim Pravilnikom utvrđeno radno mjesto ni broj izvršitelja, kao ni koeficijent složenosti poslova.

Tijekom 2023. za dvoje zaposlenika Saveza obračunana je i isplaćena plaća prema ugovorima o radu i dodacima ugovora koje je potpisao samo Predsjednik Saveza, ali ne i zaposlenici. Također, jednoj zaposlenici, koja ima zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme te pet dodataka ugovora (od kojih je posljednji dodatak zaključen 2. siječnja 2023. s koeficijentom složenosti 1,8) obračunana je i isplaćena plaća prema koeficijentu složenosti poslova 2,45, odnosno većem u odnosu na dodatak ugovoru o radu iz siječnja 2023. (eventualni novi zaključeni dodatak ugovoru sa zaposlenicom nije dostavljen Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije, u veljači 2025.).

Odredbama članaka 8. i 14. Zakona o radu, propisano je, između ostalog, da se na sklapanje, valjanost, prestanak ili drugo pitanje u vezi s ugovorom o radu, kolektivnim ugovorom ili sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, a koje nije uređeno ovim ili drugim zakonom, primjenjuju u skladu s naravi toga ugovora, opći propisi obveznoga prava. Nadalje, propisano je da se ugovor o radu sklapa u pisanom obliku te da je poslodavac dužan prije početka rada, ako ugovor o radu nije sklopljen u pisanom obliku, zaposleniku izdati pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu. Odredbama članaka 6. i 7. Pravilnika o radu Stručne službe Saveza, između ostalog, utvrđeno je da se radni odnos zasniva sklapanjem ugovora o radu u pisanom obliku kojeg sklapaju ovlaštena osoba Saveza i zaposlenik te da je ugovor sklopljen kada su se ugovorene strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora i potpisale ga.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi nazive radnih mjesta i koeficijente složenosti poslova za obračun plaće za sva radna mjesta prema unutarnjem ustrojstvu Saveza, kao i primjenjivati nazive radnih mjesta i koeficijente složenosti poslova koji su utvrđeni za određena radna mjesta te ugovore o radu zaključivati u skladu s odredbama Zakona o radu i Pravilnika o unutarnjem ustroju Stručne službe Saveza.

Preporučuje pri zaključivanju ugovora ili dodataka ugovoru o radu posvetiti dužnu pažnju potpisivanju ugovora ili dodataka ugovoru o radu kako bi se otklonila bilo kakva sumnja o tome je li ugovor ili dodatak ugovoru o radu zaključen.

Savez je u lipnju 2023. u okviru redovne plaće obračunao i isplatio stimulatívni dio plaće (u brutoiznosu od 10.389,50 eura) kao dodatak na netoplaću. Prema platnim listama zaposlenika za lipanj 2023. stimulatívni dio plaće obračunan je i isplaćen u visini 20,0 % od netoplaće, a ne od osnovne plaće, i to za 24 zaposlenika (od 27 ukupno zaposlenih u lipnju 2023.). Isplata je izvršena na temelju Odluke o dodatku na plaću, koju je u lipnju 2023. donio Predsjednik Saveza i kojom se nalaže da se pri isplati plaće za lipanj 2023. svim zaposlenicima obračuna dodatak na netoplaću od 20,0 % te na temelju mišljenja tajnika Saveza u kojem se navodi da zbog povećanja obujma posla (rad na aplikaciji za nalete vozila na divljač, izradi članske iskaznice i *loyalty* kartice za članove Saveza te pripremi dokumentacije za projekt društva VILA GARIĆ d.o.o.) za sve zaposlenike isplati stimulacija na plaću u iznosu od 20,0 % od osnovne plaće. U mišljenju tajnika Saveza nije naveden popis zaposlenika s elementima temeljem kojih se pojedinom zaposleniku utvrdila visina stimulatívnog dijela plaće. Također, za tajnika Saveza te glavnog i odgovornog urednika glasila Saveza nije dostavljeno prethodno mišljenje Predsjednika Saveza.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 30. Pravilnika o radu Stručne službe Saveza, kojima je utvrđeno da se stimulatívni dio plaće pojedinog zaposlenika obračunava po sljedećim elementima: visoka zainteresiranost i veliko angažiranje u izvršenju radnih zadataka u visini 10,0 %, vrlo kvalitetna i cjelovita rješenja u izvršavanju radnih zadataka u visini 5,0 % te primjereno izvršeni poslovi u rokovima kraćim od zadanog u visini 5,0 %. Stimulacija za pojedinog zaposlenika može iznositi najviše 20,0 % od osnovne plaće, a odluku o isplati stimulacije donosi predsjednik Saveza, po prethodno pribavljenom mišljenju tajnika Saveza, a za tajnika i glavnog i odgovornog urednika po prethodno pribavljenom mišljenju predsjednika Saveza.

Državni ured za reviziju nalaže stimulatívni dio plaće zaposlenicima obračunavati i isplaćivati na temelju odluka i prethodno pribavljenog mišljenja tajnika, odnosno Predsjednika Saveza, s elementima utvrđenim odredbama Pravilnika o radu Stručne službe Saveza.

– Naknade troškova zaposlenima

Naknade troškova zaposlenima ostvarene su u iznosu od 57.205,32 eura, od čega se na naknade za prijevoz na posao i s posla odnosi 26.222,18 eura, a obračunavaju se i isplaćuju mjesečno uz plaće zaposlenika. Zaposlenicima (22) koji žive na području Grada Zagreba tijekom 2023. isplaćen je iznos od 76,05 eura mjesečno po zaposleniku, neovisno o tome koristi li zaposlenik dane godišnjeg odmora ili u slučaju odsutnosti s rada zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanje), odnosno ne obračunava se u visini stvarnih izdataka ili prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte. Prema cjeniku javnog prijevoznika Grada Zagreba u 2023. (uvid od veljače 2025.) mjesečni opći pretplatni kupon za tramvaj i vlak iznosi 53,09 eura, što je pogodnija vrsta prijevoza za poslodavca od mjesečno isplaćenog iznosa za zaposlenika.

Prema odredbama članka 42. Pravilnika o radu Stručne službe Saveza, zaposlenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla javnim mjesnim prijevozom u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte. U slučajevima kada postoji mogućnost korištenja više alternativnih sredstava javnog prijevoza različite cijene, zaposlenik ima pravo nadoknadu troškova prijevoza s posla i na posao u visini cijene one vrste prijevoza koja je najpogodnija za poslodavca.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati naknadu troškova prijevoza na posao i s posla u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stručne službe Saveza.

7. Financijska imovina

- 7.1. Financijska imovina u iznosu od 7.149.884,83 eura odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 1.363.143,86 eura, depozite i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 4.270.765,48 eura, zajmove u iznosu od 860.442,85 eura, potraživanja za prihode u iznosu od 580.508,10 eura te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 75.024,54 eura.

U okviru zajmova, glavnica u iznosu od 234.873,89 eura odnosi se na zajmove i pozajmice odobrene na temelju ugovora zaključenih s 24 zajmoprimca u prethodnim godinama (od 2006. do 2020.) čiji su rokovi povrata na 31. prosinca 2023. istekli, a zajmovi nisu vraćeni ni do vremena obavljanja revizije (siječanj 2025.). Uz zaključene ugovore s 19 zajmoprimaca za zajmove čija glavnica koncem 2023. iznosi 114.824,22 eura, priloženi su instrumenti osiguranja (mjenice, zadužnice, bankovne garancije ili založna prava na imovini) koji do vremena obavljanja revizije (siječanj 2025.) nisu aktivirani ni naplaćeni. Za pozajmice čija glavnica koncem 2023. iznosi 95.101,30 eura, zaključeni ugovori za tri pozajmice te odluka o jednoj pozajmici ne sadrže odredbe o instrumentima osiguranja, a za zajam čija glavnica koncem 2023. iznosi 24.948,37 eura, uz ugovor koji je zaključen u 2017. nije dostavljena ugovorena zadužnica kao instrument osiguranja povrata zajma niti su poduzimane mjere naplate.

Također, uvidom u strukturu potraživanja od kupaca koncem 2023., utvrđeno je da su u poslovnim knjigama evidentirana pojedina potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine te je povećan rizik nenaplativosti zbog zastare. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, tijekom 2023. Savez je upućivao opomene o nepodmirenim potraživanjima dužnicima i zajmoprimcima, ali nije aktivirao dostavljene instrumente osiguranja plaćanja niti je poduzimao prisilne mjere naplate kojima bi se prekinula zastara. Savez nije donio pisane procedure za kontrolu i naplatu prihoda odnosno potraživanja kojima bi se, između ostalog, utvrdile mjere naplate koje će se poduzimati i razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate, praćenje naplate po poduzetim mjerama, osobe koje će obavljati navedene poslove te postupanje s nenaplativim potraživanjima.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimanje svih raspoloživih mjera za naplatu potraživanja, utvrđivanje razdoblja za pokretanje pojedinih mjera naplate, praćenje naplate po poduzetim mjerama, određivanje osobe koja će ih provoditi te utvrđivanje postupanja s nenaplativim potraživanjima u cilju učinkovitog raspolaganja i upravljanja sredstvima.

Na temelju odluke Predsjednika Saveza iz siječnja 2022., bez odluke Izvršnog odbora, a zbog nemogućnosti naplate potraživanja, na teret viškova prihoda iz prethodnih razdoblja tijekom 2023. otpisani su zajmovi dani u prethodnim obračunskim razdobljima trima članicama Saveza u pojedinačnim iznosima od 125.000,00 kn (16.590,35 eura), što je ukupno 49.771,05 eura. Nadalje, u prosincu 2023. bez pripadajućih odluka tijela Saveza, otpisane su zalihe nekurentne robe (tiskanice čija je valjanost prestala stupanjem na snagu Pravilnika o uvjetima i načinu lova) nabavne vrijednosti u iznosu od 2.434,97 eura te potraživanja od kupaca u iznosu od 961,97 eura. Uvidom u zapisnike sa sjednica Izvršnog odbora održanih tijekom 2023. utvrđeno je da Izvršni odbor nije raspravljao o otpisu navedenih zajmova, zaliha i potraživanja niti je donio odluku da se spomenuti zajmovi, zalihe i potraživanja otpišu.

Prema odredbama članka 51. Statuta Saveza imovinom Saveza raspolaže i upravlja Skupština Saveza i Izvršni odbor sukladno Statutu i drugim aktima Saveza.

Državni ured za reviziju nalaže otpisivati zajmove, zalihe i potraživanja na temelju odluka Izvršnog odbora i/ili Skupštine u skladu s odredbama Statuta Saveza.

8. Nabava

- 8.1. U 2023. Savez nije primjenjivao odredbe Zakona o javnoj nabavi. Prema mišljenju Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta iz prosinca 2018. (od svibnja 2020. Ministarstvo gospodarstva), danog po prethodnom dopisu/upitu Saveza, Savez nije bio obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi, jer nije bio ispunjen uvjet u vezi s financiranjem propisan odredbom članka 6., stavka 4., točke 3. navedenog Zakona o javnoj nabavi (iz podataka u dopisu/upitu Saveza zaključeno je da javni naručitelji nisu financirali Savez u iznosu većem od 50,0 %). U mišljenju je također, između ostalog, navedeno kako je razvidno da je Savez, sukladno odredbi članka 3. Statuta Saveza, nestranačka i neprofitna pravna osoba (osnovana temeljem odredbe članka 13. Zakona o udrugama te upisana u Registar udruga Republike Hrvatske pri Gradskom uredu za opću upravu Grada Zagreba), kao i da je Savez, sukladno odredbama članaka 6., 7. i 8. Statuta Saveza kojima je definirano područje djelovanja, ciljevi i djelatnost Saveza, osnovan posebno u svrhu zadovoljavanja potreba u općem interesu, koje nemaju industrijski ili trgovački značaj (između ostalog, očuvanje i promicanje lova i lovstva, lovačke kulture i običaja, lovačke etike te lovačke tradicije; očuvanje i zaštita divljači, prirodnih staništa te flore i faune na području Republike Hrvatske). Zaključno je u mišljenju navedeno da se okolnosti za određivanje statusa svakog pojedinog naručitelja ne utvrđuju u pojedinačnom upravnom ili drugom postupku određenog tijela uprave te je na samim subjektima utvrditi ispunjavaju li propisane uvjete za status javnog naručitelja, odnosno jesu li obveznici primjene Zakona o javnoj nabavi.

Odredbama članka 6., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi propisano je da su javni naručitelji Republika Hrvatska, odnosno državna tijela Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela javnog prava te udruženja koje je osnovalo jedno ili više prethodno navedenih tijela. Nadalje, tijela javnog prava su subjekti koji ispunjavaju uvjete propisane stavkom 4. istog članka: imaju pravnu osobnost, osnovani su posebno u svrhu zadovoljavanja potreba u općem interesu, koje nemaju industrijski ili trgovački značaj te ih u iznosu većem od 50,0 % financira javni naručitelj ili su podložna upravljačkom nadzoru od strane javnog naručitelja ili je više od polovine članova njihovih upravnih, upravljačkih ili nadzornih tijela imenovao javni naručitelj.

Sukladno navedenom (a i mišljenju nadležnog ministarstva iz 2018.), temeljni uvjet za status pravne osobe kao javnog naručitelja je odrediti radi li se o pravnoj osobi koja je osnovana posebno u svrhu zadovoljavanja potreba u općem interesu, koje nemaju industrijski ili trgovački značaj. Prema odredbama članka 10. Zakona o lovstvu, Savez je dobrovoljna nacionalna udruga koju čine lovački savezi županija i Grada Zagreba, lovačke udruge i lovci. Savez predstavlja svoje članove u promicanju lovstva u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu.

Iz navedenog proizlazi da Savez u smislu Zakona o lovstvu obavlja poslove u provedbi projekata osiguranja šteta u lovištima te ostale poslove koji su mu kao javne ovlasti povjerene navedenim Zakonom. Nadalje, područje djelovanja, ciljevi i djelatnosti Saveza također su utvrđeni i Statutom Saveza; dragovoljna je nacionalna udruga, neprofitna pravna osoba, ustrojena i djeluje prema odredbama Zakona o udrugama i upisana u Registar udruga Republike Hrvatske (pod brojem 00000948).

Iz odredbi Zakona o javnoj nabavi, nadalje proizlazi da je, osim naprijed navedenog temeljnog uvjeta za status obveznika primjene navedenog Zakona, sljedeći uvjet temeljem kojeg se određuje je li Savez obveznik primjene, između ostalog, i iznos u kojem tijela javnog prava financira javni naručitelj (više od 50,0 %).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., Savez je ostvario ukupne prihode u iznosu od 13.401.114,19 eura, od čega se na prihode od donacija iz proračuna odnosi 8.953.588,33 eura ili 66,8 % ukupnih prihoda.

Prihodi od donacija iz proračuna u iznosu od 8.953.588,33 eura ostvareni su iz državnog proračuna u iznosu od 8.949.822,49 eura te iz županijskog proračuna u iznosu od 3.765,84 eura, a odnose se na dodijeljena sredstva za ugovorene programe i aktivnosti Saveza. Od ukupno ostvarenih prihoda na program financiranja naknada šteta na vozilima od divljači (ugovoren s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva) odnosi se 8.896.156,65 eura, od čega su u iznosu od 8.164.922,35 eura priznati prihodi u visini utrošenih sredstava za isplatu naknada šteta pravnim i fizičkim osobama (doznačenih proračunskih sredstava).

Tijekom 2023. nabavljene su usluge u vrijednosti od 1.940.492,17 eura, materijal i energija u vrijednosti od 566.804,14 eura te nefinancijska imovina (postrojenja i oprema) u vrijednosti od 61.143,58 eura. Predsjednik Saveza odobrio je plaćanje pojedinih troškova po ponudama i ulaznim računima za nabavljene robu i usluge. Savez nema akt kojim bi bili uređeni postupci nabave, odnosno nije utvrdio načine postupanja pri nabavi roba, radova i usluga te navedena obveza nije utvrđena Statutom ili drugim unutarnjim aktom Saveza.

S obzirom na to da je u 2023. više od 50,0 % prihoda Saveza ostvareno iz sredstava javnog naručitelja, Državni ured za reviziju preporučuje ponovno zatražiti mišljenje Ministarstva gospodarstva (Uprave za politiku javne nabave) o obvezi primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi u poslovanju Saveza te nalaže postupanje sukladno navedenom mišljenju i propisima koji uređuju ovo područje. Državni ured za reviziju preporučuje urediti postupanja pri nabavi roba, radova i usluga, kako bi se postupci nabave roba, radova i usluga uredili na način da se osigura transparentnost i učinkovito raspolaganje i upravljanje sredstvima.

Savez u Očitovanju navodi kako prije svega smatra da Državni ured za reviziju u dovoljnoj mjeri ne cijeni/uvvažava činjenicu da vanjski revizor svake godine (pa tako i 2023.) provodi reviziju financijskih izvještaja Saveza. Kako nadalje navodi, prema mišljenju vanjskog revizora, godišnji financijski izvještaji Saveza za 2023. u skladu su sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, Ministarstvo financija, Sektor za financijski i proračunski nadzor proveo je nadzor kompletnog financijskog poslovanja Saveza te ponovno nisu utvrđene bilo kakve nepravilnosti, kao što je proveden i porezni nadzor Ministarstva financija, Porezne uprave te bitnije nepravilnosti ponovo nisu utvrđene.

Nadalje, Savez u Očitovanju navodi da Državni ured za reviziju, iako to utvrđuje, ne cijeni adekvatno činjenicu da ni Statutom ni drugim općim aktom Predsjedniku Saveza nisu utvrđena ograničenja raspolaganja imovinom, odnosno visina do koje može preuzeti višegodišnje ugovorne obveze koje imaju financijski učinak na Savez; uz to Predsjednik Saveza u svome radu zastupa Savez te je nalogodavac za izvršenje financijskog plana (članak 25. Statuta).

Nastavno, Savez u Očitovanju navodi da i dalje smatra kako nije obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Naime, kako Savez nadalje obrazlaže, Državni ured za reviziju pogrešno smatra da bi prihod Saveza iz državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 8.953.588,33 eura predstavljao donaciju Savezu te time financiranje Saveza iz državnog proračuna. Savez dalje navodi da posljedično ne stoji ni zaključak da bi iznos od 8.953.588,33 eura / „donacija“ činila 66,8 % ukupnih prihoda Saveza. Iako je rečeni iznos knjižen pod stavkom donacije, ni u kojem slučaju se ne radi o donaciji, a niti se radi o financiranju Saveza iz državnog proračuna. Naprotiv, radi se o namjenskim sredstvima koje je sukladno Ugovoru o izravnoj dodjeli financijskih sredstava namijenjenih za financiranje šteta od divljači na vozilima, Ministarstvo poljoprivrede (dalje u tekstu: Ministarstvo) doznačilo Savezu, za financiranje šteta koje divljač uzrokuje na vozilima, i to za razdoblje do sklapanja ugovora o nabavi police osiguranja na temelju provedenog postupka javne nabave. Dakle, kako Savez u Očitovanju nadalje navodi, radi se o poslovnoj suradnji Saveza i Ministarstva gdje Savez „čini uslugu“ Ministarstvu te do sklapanja police osiguranja na temelju provedenog postupka javne nabave (koje provodi Ministarstvo) isplaćuje naknade štete nastale naletom vozila na divljač, sredstvima Ministarstva te su predmetna sredstva „prolazna stavka“ na poslovnom računu Saveza. Zaključno, Savez u Očitovanju navodi da ni prihod od „donacije“ nije mogao biti planiran zbog elementa aleatornosti budući da je u Ugovoru o izravnoj dodjeli financijskih sredstava namijenjenih za financiranje šteta od divljači na vozilima jasno označeno da se ugovor sklapa za razdoblje do sklapanja ugovora o nabavi police osiguranja na temelju provedenog postupka javne nabave koji provodi Ministarstvo.

S obzirom na sve izneseno, Savez u Očitovanju završno navodi da smatra da je na temelju dostavljene dokumentacije i Očitovanja, u najmanju ruku, valjalo izraziti uvjetno mišljenje, i to kako o usklađenosti poslovanja, tako i o financijskim izvještajima.

Savez je istog dana dostavio Državnom uredu za reviziju i dopunu/zamolbu za produljenje roka za dostavu nadopune Očitovanja.

Državni ured za reviziju ostaje pri svim utvrđenim činjenicama opisanim u Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Saveza za 2023., a koje se temelje na dostavljenoj dokumentaciji Saveza. Financijsku reviziju Saveza za 2023. Državni ured za reviziju obavio je na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju, na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji te usklađenost poslovanja Saveza sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji.

Nadalje, Državni ured za reviziju uvažava činjenicu da vanjski revizor svake godine (pa tako i 2023.) provodi reviziju financijskih izvještaja Saveza te je tijekom obavljanja financijske revizije Saveza za 2023. izvršen i uvid u izvješća/zapisnike provedenih vanjskih nadzora / revizija Saveza u prethodnom razdoblju. Također se u okviru ovog Izvješća o obavljenoj reviziji Državnog ureda za reviziju, ispod naslova Financijski izvještaji, navode izražena mišljenja, odnosno utvrđeni zaključci provedene revizije financijskih izvještaja Saveza za 2023. (koju je obavio vanjski revizor); provedenog nadzora financijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje financijskih izvještaja za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. (koji je obavio Sektor za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija) te poreznog nadzora obračunavanja, evidentiranja, prijavljivanja i plaćanja poreza na dobit po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. (koji je obavila Porezna uprava Ministarstva financija).

Nadalje, Državni ured za reviziju ne osporava činjenicu da Statutom ni drugim općim aktom Predsjedniku Saveza nisu utvrđena ograničenja raspolaganja imovinom te da je prema Statutu Predsjednik Saveza nalogodavac za izvršenje financijskog plana, ali i nadalje ostaje pri utvrđenim navodima koji se odnose na obvezu odlučivanja Izvršnog odbora pri upravljanju imovinom (između ostalog, davanje u zakup nekretnina u vlasništvu Saveza, zaduživanje Saveza i uknjižba založnog prava na nekretninama Saveza, odobravanje donacija i zajmova te odobravanje pozajmica društvima u vlasništvu Saveza), kako je utvrđeno odredbama članka 30., 51. i 53. Statuta Saveza. Također, u cilju povećanja kontrole raspolaganja imovinom Saveza, Državni ured za reviziju i nadalje ostaje pri danoj preporuci Savezu da se Statutom ili drugim općim aktom zakonskom zastupniku Saveza utvrde ograničenja raspolaganja imovinom, odnosno visina do koje može preuzeti višegodišnje ugovorne obveze koje imaju financijski učinak.

S obzirom na to da je postupcima revizije nedvojbeno utvrđeno da je u 2023. više od 50,0 % prihoda Saveza ostvareno iz sredstava javnog naručitelja (prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., Savez je ostvario ukupne prihode u iznosu od 13.401.114,19 eura, od čega se na prihode od donacija iz proračuna odnosi 8.953.588,33 eura ili 66,8 % ukupnih prihoda), Državni ured za reviziju ostaje pri navodima koji se odnose na razmatranje primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi u poslovanju, kao i pri danoj preporuci da Savez ponovno zatraži mišljenje Ministarstva gospodarstva (Uprave za politiku javne nabave) o obvezi primjene navedenog Zakona. U vezi s ostvarenim prihodima od donacija iz proračuna, Državni ured za reviziju ne osporava navod Saveza da se radi o namjenskim sredstvima, odnosno da su za program financiranja naknada šteta na vozilima od divljači (ugovoren s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva) ostvareni prihodi u iznosu od 8.896.156,65 eura, od čega su u iznosu od 8.164.922,35 eura priznati prihodi u visini utrošenih sredstava za isplatu naknada šteta pravnim i fizičkim osobama (doznačenih proračunskih sredstava).

Državni ured za reviziju ne osporava ni činjenicu da je Ugovor o izravnoj dodjeli financijskih sredstava namijenjenih za financiranje šteta od divljači na vozilima, Ministarstvo zaključilo sa Savezom za razdoblje do sklapanja ugovora o nabavi police osiguranja na temelju provedenog postupka javne nabave Ministarstva.

U vezi s planiranjem prihoda od donacija ostvarenih provedbom programa financiranja naknada šteta na vozilima u prometnim nesrećama pri naletu na divljač, Državni ured za reviziju i nadalje ostaje pri utvrđenim navodima koji se odnose na obvezu planiranja svih započetih programa i aktivnosti Saveza u okviru godišnjeg programa rada i financijskog plana, kao i u okviru njihovih izmjena i dopuna. Naime, provedba navedenog programa financiranja naknada šteta na vozilima Savezu je dodijeljena od 1. lipnja 2022. te ga je Savez obavezan planirati u cijelom razdoblju provedbe (odstupanja nastala nakon završetka programa / raskida ugovora o izravnoj dodjeli sredstava Ministarstva, uskladiti izmjenama godišnjeg programa rada i financijskog plana).

Zbog nemogućnosti pribavljanja dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza, Državni ured za reviziju ne može izraziti mišljenje o tome jesu li Financijski izvještaji Saveza za 2023. u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovne knjige vođene u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije te ostaje pri izraženom suzdržanom mišljenju o financijskim izvještajima Saveza. Također, ostaje pri izraženom uvjetnom mišljenju o usklađenosti poslovanja Saveza za 2023. (za što su pribavljeni dostatni i primjereni revizijski dokazi).

Na dopunu/zamolbu za produljenje roka za dostavu nadopune Očitovanja, Državni ured za reviziju je odgovorio elektroničkom poštom 9. lipnja 2025. (KLASA: 041-01/24-06/3, URBROJ: 613-01-08-25-12).

Na Izvješće o obavljenoj reviziji, KLASA: 041-01/24-06/3, URBROJ: 613-01-06-1-25-13, od 9. srpnja 2025., zakonski predstavnik je dostavio prigovor. Prigovor nije prihvaćen, te je ovo izvješće konačno.